

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

Litterae Pii Secvndi Pont. De Clericis. Qvi Sine Literis Dimissoriis, vel ante
legitimam ætatem, vel extra tempora sacris initiantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](#)

LITTERÆ

PII SECUNDI PONT.

DE CLERICIS.

QVI SINE LITERIS DIMISSORIIS,
vel ante legitimam ætatem, vel extratempora
sacris initiantur.

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram
rei memoriam.

Vnctis disponentes fidelibus iustitiam ministrati,
tenorem cuiusdam dudum per felicis recordatio-
nis Pium Papā II. prædecessorem nostrum, ad fu-
turam rei memoriam editæ, & in Quinterno Can-
cellariæ Apostolicae Anno Incarnationis Dominicæ
Millesimo Quadragecentesimo sexagesimoprimo,
Quintodecimo Kal. Decemb. Pontificatus sui An-
no Quarto, annotatæ constiutionis, præsentibus, ad instantiā dilecti
filij nostri Caroli Tit. S. Praxedis Presbyteri Cardinalis Borrhomei
nūcupati, perpetui administratoris Ecclesiæ Mediolanen. inferti ac de-
uerbo ad uerbū annotari fecimus, uolentes, & Apostolica authoritate
decernentes, quod huiusmodi sic inserto tenori, in quibusunque cau-
lis interesse ipsius Caroli Cardinalis, & administratoris, concurerib[us],
dumtaxat stetur & plena fides adhibeat[ur] ubique in iudicio, & extra
illud ubi ille exhibitus fuerit uel ostensus: dictus uero tenor sequitur,
& est talis uidelicet. Pius Episcopus seruus seruorum Dei ad futuram
rei memoriam. Cūm ex sacrotum ordinum collatione character inui-
sibilis animq[ue] imprimitur, sacra mysteria dispensantur, ut ipsarum cu-
ta tribuatur animarum, in eorum susceptione excessus grauis tanto
magis plectendi sunt, quanto ex illis maiora in mentibus fidelium
scandala generantur. Cūm itaque sicut fide dignorum relatione non
nisi moleste accepimus, nonnulli clerici extratempora à iure statuta:
quidam ante ætatem legitimam: aliqui uero sine dimissoris literis,
contra sanctiones canonicas, se faciant ad sacros ordines promoto-
ueri: Nos eorundem temeritatem tali castigatione reprimentes, vt

Fff 4 alijs

alijs in posterum commitendi similia aditus p̄cludatur, auctoritate Apostolica, præsenti constitutione perpetuò ualitura, statuimus, & ordinamus, ut omnes & singuli, qui absque dispensatione canonica, aut legitima licentia, siue extra tempora à iure statuta, siue ante legitimam statutem, uel absque literis diuissorijs etiam citramontani a citramontanis (p̄terquam si in hoc ultimo casu per Cameram Apostolicam, iuxta ipsius statum ordinati fuerint) ad aliquem ex sacris oī dinibus se fecerint promouere, à suorum exequutione ordinum ipso iure sint suspensi. Et si huiusmodi suspensione durante in eisdem ordinibus ministrare præsumperint, eo ipso irregularitatem incurat, propter quam ultra alias penas in tales generaliter à iure inflatas beneficijs ecclesiasticis, quæ obtinent, possint iure priuari: uolumus autem quod præsens nostra constitutio in Romana curia existentes post quindecim dies, absentes uero Italicos post duos, alios autem etiam ultramontanos post sex menses ab ipsius in audiencia contradictarum, & Cancellaria Apostolica, publicatione, ac affixione ligare incipiat. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti ordinationis, & uoluntatis infringere, uel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo Quadragesimo Sexagesimo primo, Quintodecimo Kalen. Decembbris Pontificatus nostri Anno Quarto. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ uoluntatis, & decreti infringere, uel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo Quingentesimo Septuagesimo secundo, Nono Kal. Martij. Pontificatus nostri Anno Primo.

De Iudeis, & infidelibus conuersis, Neophytisue
Paulus PP. III.

Ad perpetuam rei memoriam. Cupientes Iudeos, & alios infideles quoslibet ad fidem catholicam conuersti, & prætextu bonorum per eos antea possessorum ob eandem fidem non distrahi, Motu proprio ex certa nostra scientia, auctoritate A postolica tenore præsentium hac in posterum valitura constitutione sancimus, quod cuicunq; eorumdem Iudeorum, & infidelium ad dictam sedem conuersti uolenti, etiam si in patria potestate constitutus fuerit, bona sua quæcunque tam mobilia, quam immobilia, intacta, & illæsa permaneant, ita ut etiam filii familias, & in patria potestate, (vt præferri) constiuiti, legitima, & quacunque alia portione bonorum patrimonialium aut maternorum eis de iure, seu successione bonorum eis alias debitorum per eorum parentes fraudari, aut priuari non possint, neque debeant, sed eis integrè, etiam si contra uoluntatem parentum suorum ad fidem ipsam conuersi fuerint, etiam eorum parentibus uiuentibus debeantur. Et si bona ipsa ex usura, aut illico quæstu fuerint acquisita, & nocte sint personæ quibus eorum fuerit de iure facienda restitutio (quia non dimittitur peccatum, nisi restituatur male ablatum) illa ei dena personis omnino restituantur, personis uero non extantibus prædictis, quia bona ipsa essent per manus ecclesie in pios usus conuertenda, bona huiusmodi eisdem Iudeis, & alijs infidelibus in favorem suscepti baptismatis, tanquam in pium usum liberè concedimus, eaque apud ipsos sic conuerteros Iudeos, & alios infideles remanere decernimus: Interdicentes sub diuinæ anathematis poena quibusvis tam ecclesiasticis, quam secularibus personis, ne ullam super bonis huiusmodi quovis quæsto colore molestiam inferant, aut inferri patientur, sed magnum se fecisse lucrum existiment, dum tales Christo lucrati fuerint. Et quoniam, ut scriptum est, qui habuerit substantiam mundi huius, & viderit fratrem suum necessitatem habere, & clauserit viscera sua ab eo, quomodo charitas Dei manet in ipso, si ipsi conuersationis tempore inopes, aut indigentes fuerint, omnes tam ecclesiasticos, quam seculares per viscera misericordię Dei nostri exhortamur, ut ipsis conuersis manus portant adiutrices: ipsis quoque dicessani non solum Christianos ad subventionem ipsorum exhortentur sed etiam tam

de

de redditibus ecclesiarum, prout potuerunt, quam de ijs que ad panem usus per ipsos conuertere deuoluuntur, huiusmodi neophyti sustentare non negligant, ipsosque à detractionibus, & contumelij paterna affectione defendat. Et quoniam per gratiam baptismi ciues sanctorum, & domestici Dei efficiuntur, longe dignius exitit regenerari spiritu, quam nasci carne eadē constitutione itatumus, ut ciuitatum, & locorum, in quibus sancto baptisme pro tempore regenerantur uerè ciues sint, & priuilegijs, ac libertatibus, & immunitatibus, quae alij rōne nativitatis, & originis duntaxat consequuntur, gaudet. Carent insuper Sacerdotes baptizantes, & alij de sacro fonte eos suscipientes, tam ante baptismū, quam post, illos in articulis fidei, ac legis non uestigis preceptis, catholicisq; ecclesiis ritibus, diligenter instruire, & tam, ipsi, quam dicensani operam debet, nec cum alijs Iudeis, seu infidelibus saltem per longum tempus conuersentur, ne sicut quandoq; cotigit ab infirmitate curatis modica occasio ad pristinam perditionem recidiuos afficiat. Et quoniā, experientia teste, compertū est multum ipsorum neophitorum inter se conuersationē ipsos in fidē nostra fragiliores reddere, ac saluti ipsorum plurimum officere, hortamus locorum Ordinarios, ut quantum pro incremento fidei videant expedire, carent, & studeant neophyti ipsos euum originarijs Christianis matrimonio copulare, & prohibeant eisdem sub graibus penas, ne mortuos more Iudæorum sepeliant, aut Sabbathā, aliasque solennitates, & antiqua sectę ritus quoquomodo obseruent, sed & ecclesiis, & predicationes, prout alij catholici frequentent, & in omnibus Christianorum moribus se conformes reddant. Comtemptores autem predicatorum per sacerdotes, in quorum parochijs degent, aut alios, ad quos de iure, uel antiqua consuetudine de talibus inquirere spectat, aut etiam per alios quoscunque dicensanis, seu inquisitoribus hereticarum prauitatis deferant, & inuocato, si opus fuerit, auxilio brachij secularis, per eos taliter puniantur, quod alijs transeat in exemplum. Et insuper de ijs omnibus in provincialibus & synodalibus Concilijs diligens fiat inquisitio, & tam circa Episcopos, & sacerdotes in premisli negligentes, quam ipsos neophytes, & infideles predictos contemptores opportunum adhibeatur remedium. Si quis autem cuiuscunque gradus, uel præminentię fuerit, huiusmodi neophyti, ne ad obseruationem ritus Christiani, & aliorum præmissorum compellantur, fuerit, aut defenderit, penas contra fautores hereticorum promulgaras, ipso facto incurrat. Neophiti uero si se corrigeret post monitionem canonicam neglexerint, & ad uomitum indaizantes redire comperti sint, contra eos, tanquam perfidos hereticos per Ordinarios locorum secundum sacrorum canonum instituta procedatur.

Non

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, &
quibusuis priuilegijs, in dultis, & litteris etiam Apostolicis, seu etiam
Regijs, uel Imperialibus eisdein Iudeis, uel infidelibus quomodolibet
concessis, quæ quatenus in detrimentum catholice fidei; aut nominis
Christiani, seu aliquorum ex premissis quomodolibet uergerent, ad
effectum presentium casuum, & irritamus, ac cassa, & irrita decerni
mus, alijs decretis, & constitutionibus Apostolicis, quæ super premissis
sunt condita in suo robore duraturis. Et ut huiusmodi sancte con-
stitutionis ingens memoria habeatur, & ne quisquam ipsius ignoran-
tiam pretendere possit, illa per singulas cathedrales, & collegiatas ec-
clesias, aliaque pia loca, in quibus vberior erit fidelium concursus se-
mel in anno ad minus infra diuina, publicari uolumus, & decerni-
mus. Et quia difficile foret presentes ad singula quæque loca deferri,
uolumus & etiam declaramus, quod earundem presentium transum-
ptis, seu copijs etiam impressis, & manu alicuius notarij publici sub-
scriptis, ac sigillo alicuius prelati munitis, eadem profus fides adhi-
bereur vbiunque si forent exhibiti, uel ostensi. Dat. Romæ apud san-
ctum Petrum sub annulo Piscatoris die xxii. Martii, millesimo quin-
gentesimo quadragesimo secundo, Pontificatus nostri anno octauo.

Bulla Fœl. Re. Pij Papæ Quarti, qua multæ Indulgencie,
& priuilegia conceduntur Sodalitati
Nominis Dei.

PIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei uniuersis
Christi fidelibus, praesentes literas inspecturis, sa-
lutem, & Apostolicam benedictionem. Saluatoris,
& Domini nostri Iesu Christi Dei Patris Vnige-
niti, qui pro redemptione generis humani de sum-
mo Cœlorum solio ad huius mundi infima deſce-
dere, & carnem nostram ex utero uirgineo assume-
re, ac post pœnitentiam ad nostram instructionem huius uicem cursum, in
ata Cruciis pretium exoluere dignatus est, uices licet immeriti geren-
tes in terris, gregemque Dominicum nostræ curæ diuinitas commis-
sum ad uitam lucis eterne perduci cupientes, iuxta creditum nobis
Apostolicæ seruitutis officium, fideles cunctos quorum merita pro de-
meritis penitus sunt imparia ad mala uitanda, veraque & solida bo-
na amplexanda, ac altissimi uiam ingrediendum, spiritualibus mu-
neribus, Indulgencij uidelicet, & peccatorū remissionibus, frequen-
ter inuitamus, ut fideles ipsi per deuotionis sinceritatem, & bonorum
operum

operum exercitium; abolita fuorum delictorum macula, Diuinę gratiū prometendae redditantur aptiores. Cūm itaq; sicut accepimus, dū dilectus filius Didacus de Victoria, Frater cōuentus Sancti Pauli Burgēl. Ordinis fratrū Prēdicatorū, egregius uerbidei prēdicator, Ze lo Diuinī nominis permotus, ad cauēdos Iuramētorū, & Blasphemia rū abusus, unā saluberrimā Confraternitatē sub uocabulo nominis Dei institui curauerit, cuius Confratrū partes potissimū essent, certa ēt regula super hoc cōposta, omni diligētia cauere, ne uel ip si, uel alij corā ipmis aliquo modo nisi ob causam grauissimā iurarēt, & contra faciētes modestē admonerēt. Et qua Cōfraternitate in diuersis Civitatibus, & Oppidis Hispaniarū rite instituta, & recepta, quamplurimi Christi fideles se illi cōscribi ficerint, quorū opera, & studio blasphemia, atq; periuria, & aliās illicita iuramēta prohibeātur. Cūmq; eiusdē Cōfraternitatis salutaris fruētus ubiq; sit manifestus, Venerabiles fratres Episcopi partiū illarū, eā, quibus possūt, sautoribus promouēt. Nos ut dicta Cōfraternitas in maiori semper reverēcia habeatur, & Christi fideles eo libētius illā ingrediantur, quō ipsa amplioribus decorata spiritualiū gratiarum donis, & A postolicis fuerit suffulta priu legijs, de omnipotēti Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli A postolorū eius, auctoritate cōfisi, omnibus & singulis dicta Cōfraternitatis, ubiuis terrarū, & locorū, nūc, & pro tēpore diffusa, utriusq; sexus Cōfratribus in illa nūc, & pro tēpore descriptis, ubilibet constitutis, siue sub eiusdē Confraternitatis regula prius edita, siue sub alia simili cōprehendantur, qui uerē pēnitentes, & cōfessi die festo Circūcisionis D.N. Iesu Christi, annis singulis, in perpetuum, factosandū Eucharistię sacramentum suscepint, & solemnitati per ipsam Confraternitatem dicto die festo ubiuis locorum, pro tempore, celebrati solitā, in toto, uel in parte interfuerint, quoties id egerint, toties pro qualibet die festo huiusmodi plenariam omnium, & singulorum, & ab quorumcumque peccatorum fuorū Indulgentiam, remissionē, & abolitionem, prout in anno Iubilei Ecclesiās almae Vrbis, & extra illos muros ad id deputatas uisitātibus cōcedi solet, auctoritate A postolica tenore prēsentiu, cōcedimus & clargimur. Illis terò dicta Confraternitatis Confratribus, qui qualibet prima die Dominica cuiusq; mensis totius anni, similiter in perpetuum, ad Missam, quā ipsi Confrates audire tenentur, audiendam conuenerint, quotiescumque id egerint, decem annos, qui uerō temerē iurantem, aut aliās Diuinum nomen blasphemantem modestē, & charitatiu, quan documque admonuerit, pro qualibet uice centum dies, & cuicunque uebi Dei prēdicatori sēculari, uel cuiusuis ordinis regulari, qui Christi fideles, ut à iuramentorū abusibus caueant, & hanc dicta Confraternitatis regu lam

lani amplectantur, hortatus fuerit, decem annos, de iniunctis sibi pœnitentijs in forma Ecclesiæ consueta, misericorditer in Domino relatum. Et ut ipsi Cōfratres dictę Indulgētię plenarię Deo propitio facilius efficiātur participes, illis, & eorum singulis, Indulgētum huiusmodi consequi uolentibus, ut dicto die festo Circūcisionis occurrente, quoscunque sibi bene uisos idoneos Presbyteros seculares, uel cuiusvis ordinis regulares, per Ordinariū loci approbādos in suospos sint eligere Cōfessores, qui cōfessionibus ipsorum diligenter auditis, & eorum quemlibet, ab omni & quacunque excommunicationis, etiā maioris, & ab omnibus, & quibusuis alijs Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure, uel ab homine, aut mixtim, quauis occasione, uel causa latis, saluo tamen iure tertij, nec nō ab omnibus, & singulis, eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, quantūcunque gravibus, & enormibus, etiā locorū Ordinarijs, ac Sedi Apostolica referuntatis, præterquā in Bulla die Cenae Domini legi consueta contēuis, dicta auctoritate Apostolica absoluere, eisq; pro commissis pœnitentiā salutarem iniugere, ac uota quæcumq; (Hierosolimitano, uisitationis liminum Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli prædictorum de Urbe, ac Iacobi in Compostella, necnon Caſtitatis, & Religionis uotis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera comunitare ualeant, simili ter auctoritate, & tenore præmissis perpetuò cōcedimus, & indulgemus. Mandantes uniuersis, & singulis Venerabilibus Fratribus nolis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filijs ceteris Ecclesiastum Prælatis, & locorum Ordinatijs, ubilibet constitutis, eorumque generalibus in spiritualibus Vicarijs, & officialibus, quod ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro Confratrum prædictorum parte fuerint requisiti, eidem Confraternitati prædictę pro posse faueant, favorabiliter afflant, & illam promouere procurēt. Præsentibus, quas nunquā etiam per nos, aut alios Rom. Pont. successores nostros, uel Sedis piaſata, aut alios quoſcumq; quomodo libet reuocari, ſuspendi, militari, reduci, modihcarī aut eis in aliquo derogari poſſe, neq;que ſub quibusuis illarū, aut ſimiliū, uel diſſimiliū, Indulgētariū, & gratiarū reuocationibus, ſuſpētionibus, alterationibus, modificationibus, limitationibus, derogationibus, aut alijs contraijs dispositionibus, in genere, uel ſpecie, per nos, uel ſuccēſſores nostros, aut Sedē, præfatos, leu quoſquis alios, & ex quibuscumq; etiā urgentiſſimis, & necessarijs cauſis, etiā pro fabrica Basilię Principis Apostolorū de Urbe, Crucifata sancta, uel expeditione cōtra infideles, etiā ad Imperatoris, Regū, Keſinatum, Ducum, Principum, uel aliorum instantiam, ſeu eoru contēplatione, uel etiā Motu Proprio, & ex certa ſcītia, ac alijs quomodo libet canonice, uel de facto nūc, & pro tēpore, impositis, & factis, ullā tenuis

tenus unquam comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabūt, toties in pristinum, & ualidissimum statum restituas, & de nouo concessas fore, ac censeri decernimus perpetuis futuris temporibus duraturas. Volumus autem quod si aliqua alia Indulgētia fuerit per nos in aliquo loco eidem Confraternitati concessa, presentes quod ad locum huiusmodi nullæ sint. Dat. Romæ apud Sanctum Petru Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo Quarto, Id. Aprilis. Pontificatus nostri anno Quinto,

Bulla S. D. N. D. Pij, Diuina Prudentia Papæ Quarti. Super ordinatione, & promotione Doctorum, & aliorum cuiuscunque artis, & facultatis professorum de cætero obseruanda.

TIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI.
Ad perpetuam rei memoriam.

N S A C R O S A N C T A Beati Petri Principis Apostolorum Cathedra, meritis licet imparibus, hisce procellosis militantis Ecclesiæ tempestatibus constitutos, plurimum nos oportet esse sollicitos, ut Domini gregem, curæ nostræ commissum, non solum ab apertis rapacium lupo rum unde quaque caulis obstri epétium insultibus, sed etiam à magis formidolosis pestiferarum vulpecularum domi latitantium insidius, per prouidum pastoralis officij ministerium, ipso Domino cooperante, præseruemus; ac illis omnes nocendi occasionses, quantum cum Deo possumus, ubilibet auferamus. Cum itaque iuxta notum Santissimi Vatis oraculum, Timor Domini, sine quo uera Religio, & Catholicæ fidei puritas nullibi reperiatur, sapientie sit initium, & qui uel in scientijs proficere, uel eas alios docere parant, supremum illum sapientie parentem, benignumque largitorem deuoto sane fidei obsequio demereri, ueraque sinceræ Religionis pietate sibi conciliare debent. Idcirco hanc Fidei puritatem scientijs, doctrinisque quibuslibet tum tradendis, tum adipiscendis, tanquam necessariam basim, constitueret; & ne simplicia nonnullorum adolescentium, res novas audiendi cupidorum, ingenia in naufragos blandientium hæresium scopulos imprudenter impinganto occurrere cupientes; Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, quod deinceps nullus Doctor, Magister, Regens, uel alias cuiuscunq[ue] artis,

artis, & facultatis professor, sive clericus, sive laicus, ac secularis, uel cui
 iusvis ordinis regularis sit, in quibusvis studiorum generalium Uni-
 versitatibus, aut Gymnasio publicis, aut alibi ordinariam, uel extraor-
 dinariam lectoris Cathedram assequi, uel iam obtentam retinere, seu
 alias, Theologiam, Canonicam, uel Ciuilem censuram, Medicinam,
 Philosophiam, Grammaticam, uel alias liberales artes, in quibuscum-
 que Ciuitatibus, Terris, Oppidis, ac locis, etiam in Ecclesijs, Monaste-
 rijs, aut Conuentibus Regularium quorumcunque publicè, uel priua-
 tim quoquomodo profiteri, seu lectiones aliquas in facultatibus hu-
 iusmodi habere, uel exercere: neque Doctores ipsi, aut Vniuersitatum,
 seu Gymnasiorum corundem Rectores, Cancellarij, uel alij superio-
 res, sed nec etiam Palatini Comites, aut aliij particulares facultatem
 eruditos viros ad eosdem gradus promouendi, etiam à nobis, &
 Apostolica Sede, uel alias undecūque habentes, scholares, tam laicos
 quam clericos, & cuiusvis ordinis regulates, uel alios quoscumque quā
 talibet eruditione prēdictos, ad ullum gradum in eisdem facultatibus
 suscipiendum recipere, & admittere; Neque Doctores, Magistri, &
 Scholares ad electionem alicuius in Rectorem, uel Cancellariū Uni-
 versitatis, aut Gymnasij procedere; Nec ipsi Scholares, uel alij quantumlibet docti, & alioqui habiles, gradus huiusmodi, uel eorum ali-
 quem palam, uel priuatim recipere ualeant, nisi Doctores uidelicet ac
 Regentes, Magistri, & alij professores iam ad cathedras, & lecturas re-
 cepti, in Italia infra tres, extra uero illam infra sex menses à die publi-
 cationis presentiū computados, reliqui uero ad cathedras & alias le-
 turas ibidē in posterum assumendi ante illorum receptionem in Re-
 cto, uel aliorum superiorum; Eligendi autem in Rectores, uel Can-
 cellarios ante illorum electionem, uel saltem admissionē in Ordinarij
 loci, uel eius in spiritualibus Vicarij; ac promouēdi Scholares, & alij
 praefati ante illorum promotionem in eiusdem Ordinarij, seu eius Vi-
 carij, aut Doctorum, aliorumque promotentium manibus, prævio etiā
 processu, uel debita informatione, quantum eis sufficere uidebitur, su-
 per Religione, Fideq; Catholica, Rectorum, Cancellatorum, Docto-
 rum, lectorum, & promouendorū eorundem per ipsos locorum Ordin-
 arios, uel eorum Vicarios ritè facta præcedente, eandem Catholica
 fidem, uerbis, iuxta forme infra scriptę tenorem, conceptis palam, &
 solemniter profiteri teneātur; Et desuper instrumentū publicum cōfi-
 ci, ac de processu, seu informatione, & fidei professione in Privilegio
 Doctoratus, uel alterius gradus huiusmodi specialis, ac de uerbo ad
 uerbum mentio, & relatio fieri debeat, auctoritate Apostolica tenore
 presentiū perpetuo statuimus, & ordinamus: Ac omnibus & singulis
 earundē Vniuersitatū, & Gymnasiorum Rectoribus, Doctori-
 bus,

bus, & alijs superiorib us, ac alijs facultatem doctorandi habentibus
cuiuscunq; status, gradus, ordinis, conditionis, & pr̄eminentiē sue-
rint, etiā si Ep̄icopali, Archiep̄icopali, Patriarchali, uel maiori digni-
tate, etiam Cardinalatus honore: ac Ducali, uel alia, etiā Regia, & Im-
periali auctoritate pr̄fulgeant, ne quem in Vniuersitatibus, Ciuitati-
bus, Oppidis, uel alijs locis sibi in spiritualibus, uel temporalibus subje-
ctis, aliter cathedras, aut alias lectiones retineri, cōsequi, uel ad gradus
promoueri respectiuē patiātur, in uirtute sanctarū obediētia, & sub in-
terdicto ab ingressu Ecclesiæ, quo ad antistites, quō uero ad inferiores
sub excommunicationis latę sententiæ, necnō priuationis omniū, & singu-
lorum dignitati, beneficiorum, officiorū, & feudorum Ecclesiastici
corū per eos quomodolibet obtentorū, & inhabilitatis ad illa, & alia
in posterum obtainenda, eo ipso per contra facientes incurrendis pe-
nis districtius inhibemus: Ac quascunq; receptiones, promotions,
electiones, & admissions absque processu, certaq; de Religione, &
Fide Catholica notitia, ac dicta fidei professione sic, ut prefertur, pra-
cedēte, pro tempore factas, nullas, inualidas, nulliusq. roboris, uel mo-
menti esse, neq; cuiquā in iudicio, uel extra suffragari posse, siveque per
quoscunq; iudices, & Cōmissarios, quauis auctoritate fungētes, subla-
ta eis, & eorū cuilibet quauis aliter iudicādi, & interpretandi facultate
& auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, ac q̄cquid secus à quoquā
quauis auctoritate sciēter, uel ignorāter attentari contigerit, irritū &
innane decernimus. Nō obstatibus constitutionibus, & ordinationi-
bus Apostolicis, ac Vniuersitatū, & Gymnasiorum, ordinum, & loco-
rum quorūcunq; et iuramento cōfirmatione Apostolica, uel quauis fir-
mitate alia roboratis statutis, & cōsuetudinibus, priuilegijs quoq; in-
dultis, facultatibus, et literis Apostolicis eisdē Vniuersitatibus, et Gym-
nasij, ac ordinibus, & locis, eorūq; Rectoribus, Doctoribus, Superio-
ribus, etiā in temporalibus Dominis, Comitibus Palatinis, & alijs etiam
regularibus personis prefatis sub quibuscūq; tenoribus, & formis, ac
cū quibusfuis etiā derogatoriū derogatorijs, alijsque efficacioribus
etiā uim contractus inducentibus clausulis irritantibusque, & alijs
decretis in genere, uel in specie, etiam per nos, ac Sedem pr̄famatam,
etiā motu, ieiētia, & potestatis plenitudine similibus, seu ad quorūis,
etiā Imperatorū, Regū, Rerū publicarū, Ducū, & aliorū Principū
instantiā, & alijs quomodolibet cōcessis, ac etiā pluries approbatis, &
innouatis. Quibus omnibus, etiā si pro illorū sufficiēti derogatione de
illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expresa, & indi-
cta, non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio,
seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma
ad hoc seruanda foret, illorum ueroiores tenores, ac si de uerbo
ad uer-

ad verbum inserentur, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes: specialiter, & expresse, motu simili derogamus, contrarijs quibuscumque: Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indulatum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de induitlo huiusmodi mentionem. Ne autem quispiam praesentium ignorantiam pretendere, vel excusationem allegare possit, sed ipse ad omnium notitiam deducantur; Volumus, & mandamus, quod eodem praesentes in Basilicę Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellarie nostrae valuis, ac acie Campi Florae per aliquem ex Cursoribus nostris affixa, copia illarum ibi dimissa, omnes in Italia intra tres, extra vero illam existentes intra sex menses proximos, ab ea die affixionis computandos, perinde arcent, ac si illis personaliter intimatae fuissent. Forma autem dicta professionis Fidei haec est. Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula quae continentur in Symbolo Fidei, quo sancta Romana Ecclesia vtitur, videlicet. Credo in unum Deum, Parrem omnipotentem factorem celum, & terrae visibilium omnium, & inuisibilium. Et in unum Dominum Iesum Christum, filium Dei unigenitum. Et ex patre natum, ante omnia secula: Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero: Genitum, non factum, consubstantiale patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de celis. Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine, & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis: sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas. Et ascendit in celum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos, & mortuos: cuius regni non erit finis. Et in Spiritu sanctum, dominum, & viuificantem, qui ex patre, filioque procedit. Qui cum patre, & filio simul adoratur, & conglorificatur, qui loquitus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vita venturi seculi Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasq; eiusdem Ecclesie observationes, & constitutiones firmissime admitto, & amplector. Item sacram Scripturam, iuxta eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione sacrarum Scripturarum, admitto, nec eam unquam, nisi iuxta unanimentem consensus Parrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque septem esse verè, & propriè sacramenta nouæ legis, à Iesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Po-

G g nitentiam

nitentiam, Extremamunctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaq;
gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem
sine sacrilegio reiterari non posse: Receptos quoque, & approbatos
Ecclesiæ Catholicae ritus in supradictorum omnium sacramentorum
solemni administratione recipio, & admitto. Omnia & singula, quæ
de peccato originali, & de iustificatione in sacrofæcta Tridentina Sy-
nodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor
pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacri-
ficium pro viuis; defunctis, atque in Sanctissimo Eucharistia sacra-
mento esse verè, realiter, & substantialiter corpus, & sanguinem, vna
cum anima & diuinitate Domini Nostri Iesu Christi, fierique conuer-
sionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in
sanguinem, quam conuercionem Catholica Ecclesia transubstantia-
tionem appellat. Fateor etiam sub altera tantum specie totum atque in-
tegrum Christum, verumque sacramentum sumi. Constanter teneo
Purgatorum esse, animasq; ibi detentas fidelium suffragijs iuvari. Si-
militer & Sanctos, vna cum Christo regnantes, venerandos, atque in-
vocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque corum
Reliquias esse venerandas. Firmiter assero imagines Christi, ac Dei-
pare semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas, & retri-
nendas esse, atque eis debitum honorem, ac venerationem imparten-
dam. Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia reliqua
fuisse, illarumque usum Christiano populo maximè salutarem esse af-
firmo. Sanctam Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam
omnium Ecclesiarum matrem & magistrum agnosco. Romanoque
Pontifici beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Iesu Christi
Vicario, veram obedientiam spondeo, ac iuro. Cætera item omnia à
sacris Canonibus, & Oecumenicis Concilijs, ac præcipue à sacrofæcta
Tridentina Synodo tradita, definita & declarata, indubitanter re-
cipio, atque profiteor: simulque contraria omnia, atque heresies qual-
cumque ab Ecclesia damnatas, & rejectas, & anathematizatas, ego pa-
riter damno, rejcio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fa-
dem, extra quam nemo saluus esse potest, quam in præsenti sponte pro-
fiteor, & veraciter teneo, eandem integrum, & immaculatum usque ad
extremum vitæ spiritum constantissimè Deo adiuuante retinere, &
confiteri, atque à meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in munere
meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, cura-
torum. Ego idem N. spondeo, voweo, ac iuro: sic me Deus adiuet,
& hæc sancta Dei Euangelia. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc
paginam nostræ ordinationis, inhibitionis, derogationis, voluntatis,
statuti, decreti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contrarie.

785

Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotens Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Quarto, Idibus Nouembris. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Cæ. Glorierius.

Constitutio S. D. N. Pij Papæ Quinti per Dominos Medicos obseruanda.

P IV S Papa V. ad perpetuam rei memoriam.

Supra Gregem Dominicum nostræ vigiliae diuinitus creditū, vigilis speculatoris, prout nobis desuper conceditur, exercentes officium, ad ea per quæ Anni marum saluti cum diuini nominis gloria consuli valeat, libenter intendimus, ut Christi fideles post Baptismum in peccata lapsi, per sacramentum pœnitentiae Deo reconcilientur. Sane cùm infirmitas corporalis nonnquam ex peccato proueniat, dicente domino, languido quem sanauerat: vade noli amplius peccare, ne quid deterius tibi contingat, ac propterea prouida fel. recor. Innocentius III. predecessor noster Medicis præcepit, ut cùm eos ad ægrotos vocari contigerit, ipsos ante omnia moneant, ut animarum Medicos vocent, ne cum eis in extrema ægritudine constitutis suadetur, in desperatione articulum incident. Nos igitur volentes hoc tam salutare præceptum nulla temporis præscriptione aboleri, sed semper obseruari, constitutionem præfatam auctoritate Apostolica tenore præsentium innowamus, & hac nostra in perpetuum valitura constitutione statuimus, & decernimus, quod omnes Medici cùm ad infirmos in lecto iacentes vocati fuerint, ipsos ante omnia moneant, ut idoneo confessori omnia peccata sua, iuxta ritum S. R. E. confiteatur, neque tertio die ulterius eos visitent, nisi longius tempus infirmo confessori ob aliquam rationabilem causam, super quo eius conscientiam oneramus, concederit, & eis per fidem confessoris in scriptis factam constiterit, quod infirmi, ut præmittitur, peccata sua confessi fuerint: coniunctos verò, ac omnes familiares, & domesticos infirmi in Domino rogamus, & monemus, ut de infirmitate parochum certiore faciant, tam parochus, quam coniuncti, & familiares præfati, infirmum ad confessionem peccato-

Ggg 2 rum

rum suadeant, & inducant. Quod si qui Medicorum præmissa non obseruauerint, ultra pœnas in dicta constitutione contentas, quas incurere declaramus, perpetuò sint infames, & gradu medicinæ, quo insigniterant, omnino priuentur, & à Collegio seu vniuersitate Medicorum ejiciantur, ac pœna etiam pecuniaria arbitrio Ordinarij, ubi deliquerint, mulctentur. Et ut hæc omnia inuiolabiliter obseruentur, volumus, & eadem auctoritate præcipimus, & mandamus, ut nullus post hac ubique locorum in Medicina Doctoretur, aut ei quomodo libet medendi facultas à quouis Collegio, & vniuersitate concedatur, nisi omnia in præsenti nostra constitutione contenta, medio eorum iuramento coram Notario publico, & Testibus obseruare in eorum manibus, vel Ordinarij iurauerint, & huiusmodi iuramento in priuilegio, seu licentia medendi specialis mentio fiat. Quod si collegia, & vniuersitates præfate non recepto à promouendis iuramento huiusmodi, eosdem ad gradum prædictum promouerint, aut eisdem medendi licentiam prætiterint, pœnam priuationis facultatis alios ultius doctorandi incurant. Mandantes in virtute sanctæ obedientie omnibus, & singulis venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Primatebus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatentis in Ciuitatibus, & diœcesibus proprijs præsentes nostras literas publicari faciant, ac iuramentum prædictum à Medicis iam promotis, seu licentiam medendi habentibus, omnibus iuris remedijs exigant, neque aliquos ad medendum in Ciuitatibus, & diœcesibus prædictis admittant, nisi eis constituerint eosdem iuramentum huiusmodi præstitisse, & contumacce, & iurare, ac iuramentum huiusmodi iam præstitum exhibere recusantes, gradu Medicinæ, & omnibus priuilegijs eisdem Medicis, tam coniunctim, quam diuisim, eis, & eorum culibet concessis, per quouslibet etiam Romanos Pontifices priuent, ac ab ingressu Ecclesiae arceant, donec respuerint, non obstantibus præmissis Priuilegijs, indultis, literis Apostolicis, quibus suis personis, collegio, & vniuersitati, sub quibus suis verborum formis, & tenoribus. Quæ omnia, quæ ad effectum validitatis constitutionis nostræ tantum reuocamus, callamus, & annullamus, & omnes Principes seculares, ac alios Dominos, & Magistratus temporales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordie Iesu Christi eisdem in remissionem peccatorum nihilominus inimicentes, quod in præmissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatebus, Archiepiscopis, & Episcopis assistant, & suum fauorem, & auxilium præstent, ac contrafacentes pœnis etiam temporalibus afficiant. Volumus autem quod præsentes literæ in Cancellaria, & acie Campi Flore publicentur, & inter constitutiones Extrahagantes perpetuò valutas consenserint; & quia difficile foret præsentes ad singula quæque loca defer-

ri: Volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam
impressis manu alicuius Notarii subscriptis, ac sigillo alicuius Prelati
munitis, eadem prorsus fides vbiunque adhibetur, que presentibus
adhiberetur, si forent exhibiti. vel ostens. Dat. Romae Apud San-
ctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die vlti. Martij M. D. L X VI,
Pontificatus Nostris Anno Primo.

Cæ. Glorierius.

Litteræ confirmatoriæ Decretorum Concilij Primi Pro-
uincialis Mediol. circa clausuram Mo-
nialium & alia.

P I V S. P A P A V.

Bilecto filio nostro, CAROLO, tit. sancte Praxedis Presbytero
Cardinali Borromæo nuncupato.

 I L E C T E Fili noster, Salutem & Apostolicam be-
nedictionem. Dudum à fœl. re. P I O PP. IIII.
prædecessore nostro emanarunt litteræ in forma
Brevis tenoris subsequentis, a tergo uidelicet, Dilec-
to filio nostro C A R O L O , tit. Sanctæ Praxedis
Presbytero Cardinali Borromæo uocato, in tota
Italia, nostro, & Apostolice Sedis de Latere Lega-
to. Intus vero, P I V S Papa Quartus. Dilecte fili noster salutem &
Apostolicam benedictionem. Iuxta nostri Pastoralis officij debitum,
indefessa sollicitudine ad ea libenter intendimus, per quæ in singulis,
præfertim monialiū, monasterijs, regularis obseruantia, ac debita elau-
sura non modo conseruatur, sed, si in eorum aliquibus forsan dilapsa,
aut dissoluta reperiatur, adhibitis opportunis remedij, diligenter re-
sarcitur, atque restituitur, ita ut ipsarum monialium felici statu, ac di-
rectioni, prosperoque & laudabili regimini salubriter prouideatur.
Ut igitur ea, quæ à sacris Canonibus, & nouissimè à sacro Concilio Tri-
dentino sancta sunt, ac reformationem, & clausuram monasteriorum
monialium huiusmodi respiciunt, in tuis Civitate & diœcesi ac prouin-
cia Mediolanensi debitæ executioni demandentur: Monialesque ip-
sæ ad Regulam, quam professæ sunt, præscriptam vitam instituant, &
componant, ordinumque suorū vota, ac præcepta fideliter obseruent:

G g g Tibi

Tibi nostro secunda carnem nepoti, qui Ecclesia Mediolanensi ex con-
cessione, & dispensatione Apostolica praesesse dignosceris, ac quamdiu
eidem praeferis, quemque ob eximiam, & singularium virtutum pru-
dentiam, probitatem, ac religionem, nuper nostrum, & Apostolice Se-
dis de latere Legatum, de Venerabilium fratum nostrorum sancte Ro-
manæ Ecclesiæ Cardinalium consilio, in vniuersa Italia constituimus,
& deputauimus, per Apostolica scripta committimus, & mandamus,
vt per te ipsum, seu per te deputandos, prout tua tibi suaferit ratio, seu
in proxima Synodo Provinciali, vel Diœcesana, per te celebrandis, si-
cut tibi magis expedire videbitur, ea omnia auctoritate nostra statuas,
ordines, diiponas, ac decernas, quæ ad custodiendam in quibusuis mo-
nialium monasterijs, etiam regularibus quibusuis subiectis, Ciuitatis,
Diœcesis, & Provinciæ tuæ, huiusmodi debitam, & regularem normam,
& clausuram, bonumque, & salutare regimen in eis inducendum, con-
stituendum, & conseruandum, & denique ad illarum congruam, & ex-
pedientem correctionem, & reformationem necessaria esse cognouens,
seu quomodolibet opportuna. Nos enim ultra facultates tibi nuper per
alias nostras, etiam in forma Brevis litteras sub Data Romæ die ij Fe-
bruarij, proximè præteriti circa visitationem, reformationem, & corre-
ctionem monasteriorum monialium tuatum Ciuitatis, & Diœcesis, co-
cessas, quas omnes & singulas ad quæcumque monasteria, quibusuis
Regularibus subiecta, ac ad quascumque ciuitates, terras, & loca totius
tuæ Provinciæ Mediolanensis harum serie extendimus, & ampliamus,
extensasque & amplias fore, & esse decernimus, ita tamen, quod quo
ad monasteria monialium, etiam Regularibus quibusuis subiecta, exi-
stentia in ciuitatibus, terris, & locis Suffraganeorum tuorum de eorum
coœfilio, & consensu, prout tibi videbitur, facultates ipsas iuxta prædicta-
rum & præsentium literarum formam & tenorem, exercere, illisque
vt libere valeas: Circumspectioni tuæ quæcumque monialium mo-
nasteria præfata, etiam quomodolibet exempta, ac Nobis, & Apostolicæ
Sedi, seu Hospitali sancti Spiritus, seu sancti Ioannis Hierosolymitanæ,
vel Basilicæ sancti Ioannis Lateranensis, aut sancti Petri de Urbe, sive
quibusuis alijs Hospitalibus, & Ecclesijs Sæcularibus, vel Regularibus
dumtaxat subiecta totius tuæ Provinciae Mediolanensis, que reforma-
tione indigere iudicaueris, eorumque moniales, & personas tam in ca-
pite, quam in membris, auctoritate nostra visitandi, reformati, corri-
gendi, & emendandi, ad debitamque, & regularem obseruantiam, &
clausuram iuxta Canonicas sanctiones, & regularia suorum ordinum
instituta, & alia, que tibi congruentiora videbuntur, reducendi, re-
ponendi, & restituendi, ipsasque moniales, si tibi visum fuerit, ad alia
monasteria eorundem seu aliorum ordinum in totum, vel in partem

trans-

transferendi, neconon monasteria ipsa, etiam quibusuis Regularibus
subiecta, diruendi, supprimendi, uel alijs uniendi, annexandi, incor-
porandi, seu ad alios usus, tibi bene uisos, mutandi: Et insuper quæ-
cumque statuta, & ordinationes rectum, & exemplarem monialium,
& personarum huiusmodi uiuendi modum, ac normam, debitamque
clausuram concernentia, faciendi, & condendi, & factaque, & con-
dita, si melius & consultius esse censueris, alterandi, & mutandi, alia-
que de nouo condendi, & edendi, illaque sic per te condita, & edita
ab omnibus Abbatissis, Priorissis, Monialibus, & personis corundem
monasteriorum per excommunicationis aliasque censuras, & poenias
Ecclesiasticas, ceteraque opportuna iuris & facti remedia firmiter, &
inuolabiliter obseruari mandandi, & faciendi: Necnon pro faciliori
statutorum, & obseruationum huiusmodi obseruatione, & executione
dictarum monialium Superiores, & in eorum negligentiam locorum
Episcopos in executores premissorum statutorum & ordinationum
constituendi, & deputandi: Contradictores quolibet & rebelles, tibi-
que super his parere recusantes, & renitentes censuris, & poenis, ac re-
mediis prefatis, quacumque appellatione remota, compescendi, illaq;
etiam iteratis vicibus, aggrauandi, & interdictum Ecclesiasticum appo-
nendi, auxilium quoque brachij secularis ad hoc, si opus fuerit, inuo-
candi, & generaliter omnia, & singula faciendi, gerendi, mandandi, &
exequendi, quæ tibi ad Dei omnipotentis laudem, & gloriam, ac diuini
cultus augmentum, Religionisque conseruationem, & animarum fa-
ludem expedire uidebuntur: A nplam, libram, & omnimodam aucto-
ritate Apostolica tenore presentium facultatem, & potestatem concedi
mus, & impartimur. Districtivs inhibentes monialibus, & personis
prefatis, & quibusuis alijs cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordi-
nis, & conditionis fuerint, ne sub indignationis nostræ, & excommuni-
cationis latè sententiæ eo ipso, si contra fecerint, incurriendis poenias, te,
uel à te deputatos, quominus huiusmodi visitatio, reformatio, & clau-
sura fiant, suumque debitum, & optatum sortiantur effectum, impe-
dire, retardare, aut perturbare audeant, vel presumant. Ac etiam eis-
dem, quacumque Ecclesiastica, seu mundana prefulgeant dignitate,
uel excellentia, sub antedictis poenis mandantes, ut tibi aut tuis deputa-
tis huiusmodi in premissis omnibus, & singulis efficaciter pareant, &
afflstant. Decernentes præterea, statuta, & ordinationes per te, seu à
te deputatum pro tempore, facta huiusmodi, & edita eo ipso, quo fa-
cta fuerint, Apostolica auctoritate confirmata, & approbata esse cense-
ti: Et ita per quoscumque Iudices, & Commissarios, quauis au-
toritate fungentes, etiam dictæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum
cilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctori-

tate, iudicari, & definiri debere, ac iritum, & inane, quicquid fecis su-
per his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contige-
rit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus
Apostolicis, ac quibusvis monasteriorum & illorum ordinum, seu etiā
Militiarum, à quibus illa dependent, etiam iuramento confirmatione
Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudi-
nibus, stabilimentis, vīsibus, & naturis, priuilegijs quoque, indultis Apo-
stolicis, etiam Mari magno, Bulla aurca, vel alias quo modolibet nunci-
patis, nec non quidusvis exemptionibas, libertatibus, & immunitatibus
illis; eorumque monialibus; & personis, etiam ab immemorabili
tempore citrā, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cū qui busū
etiam derogatoriū derrogatorijs, alijsque efficacissi-
mis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, quomodolibet,
etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innouaris. Quibus
omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, cotum-
que totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non au-
tem per clausulas generales, idem importantes, mentio, seu quavis alia
expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda fo-
ret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad uerbum nihil penitus omisso,
& forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro suffi-
cienter expressis, ac totaliter insertis habentes, illis alias in suo robo
permansuris, hac vice dumtaxat, ad effectum præsentium, specialiter
& exp̄resse derrogamus, ac latissimè derogatum esse volumus, ceteris
que contrarijs quibuscumque. Datum Rome apud sanctū Mat-
thæum sub annulo Piscatoris Die ultima Angusti. M. D. LXV. Pon-
tificatus nostri anno sexto. Cæ. Glorierius.

Cum au-
tem, sicut ex relatione tua, nobis oretenus facta, accepimus, tamua or-
dinaria auctoritate, quam facultatis tibi, ut præfertur, concelebræ, ac di-
ctarum litterarum vigore, in Provinciali Synodo Mediolanensi, perie-
proxime celebrata, non nullæ cōstitutiones, & ordinationes, præteritū
circa ingressum ipsarum monialium, earumque clausuram, colloquia,
& loca, vbi cum alijs loqui solitè sunt, claves, & laminas ferreas, educa-
tioneim puellarum s̄ecularum, ceteraque ad bonum, honestum, ac lau-
dabilem viuendi modum, salubremque directionem, prosperumque
gubernium pertinentia, per te, etiam de patrum ibidem congregato-
rum consilio, & assensu facta, sancta, atque edita fuerint, & proprie-
ta tu cupias constitutiones, & ordinationes, ceteraque premilla, quo
firmius obseruentur, nostra quoque auctoritate roborari. Nos cu-
pientes ea, quæ ad religiosarum personarum, præsertim foeminei se-
xus, obseruantiam, rectamque, & probatam illarum vitam, nor-
mamque tendere dignoscuntur, sine aliqua contradictione, debitæ

cxxxv

executioni demandari; constitutiones, & ordinationes, omniaque
& singula, vt præfertur, gesta, facta, & ordinata, non tamen sacris
canonibus, vel Tridentini Concilij super ijs editis decretis contraria,
eorum omnium tenores presentibus pro sufficienter expressis haben-
tes, auctoritate Apostolica, tenore præsentium ex certa nostra scien-
tia confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuae, & inuiolabilis
firmitatis robur adiçimus, eaque per nos confirmata & probata
sore & esse, & ab omnibus cuiuscumque gradus, & quibuscumque
exemptionibus, & priuilegijs munitis, quos illa quæmodolibet con-
cernunt, & in posterum concernere poterunt, inuiolabiliter obser-
uari debere statuimus; Supplentes omnes, & singulos iuris, & facti
defectus, si qui forsitan interuenerint in eisdem; Nec non præsentes
litteras, & in eis contenta quæcumque ex quauis causa de surreptio-
nis, vel obreptionis, aut nullitatis urio, seu intentionis nostræ defectu,
nullatenus mutari, vel impugnari posse, sed suos plenarios, & integros
effectus sortiri, & irrefragabiliter obseruanda esse. Sicque per quo-
cunque quauis auctoritate, etiam Episcopali dignitate fulgentes, sub-
lata eis, & eorum cuiilibet quævis aliter interpretandi facultate, inter-
pretari, ac definiri debere, ac quicquid secus super ijs à quoquam
quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum
& inane decernimus, & declaramus. Mandantes in virtute sanctæ
obedientie Abbatissis, ac Priorissis, & monialibus dictorum mona-
steriorum totius Provinciæ huiusmodi, quomodocumque exemplis,
& quibuslibet exemptio nis, & immunitatis priuilegijs munitis ac
suffultis, & quibusvis Regularibus quoquis modo subiectis, vt consti-
tutiones, & ordinationes, aliaque præmissa, firmiter, & inuiolabi-
liter obseruent; nec illis quoquis pretextu, aut quæsto colore contraue-
nire, aut se eis opponere quæmodolibet audeant, vel præsumant. Ipsijs
autem Episcopis & Ordinarijs præcipimus, vt illa iuxta dictatum &
præsentium litterarum tenorem, debitè executioni realiter, & cum
effectu demandari current, & faciant. Non obstantibus constitutio-
nibus & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quæ idem
Pius predecessor in suis litteris voluit non obstat, ceterisque contra-
rijs quibuscumque. Dat. Romæ apud sanctum Petrum sub annu-
lo Piscatoris die xij. Aprilis. M D LXVI. Pontificatus no-
stri anno primo.

C. Glotierius.

Constiti-

P IV S P a p a V . ad perpetuam rei memoriam .

D Romanum maxime pertinet Pontificem, ut ea,
quæ iuxta sacri concilij Tridentini decreta ad Dei
Omnipotentis laudem, diuinique cultus augumen-
tum recte, & salubriter facta, & ordinata esse di-
cuntur, quo fitius ab omnibus obseruentur, &
illibata persitant, Apostolici muniminis presidio
roborete, atque confirmet. Sane Dilectus filius no-
ster C A R O L V S tit. sanctæ Praedidis Presbyter Cardinalis, Bor-
rhonus vocatus, qui ecclesiae Mediolanensi ex concessione, & di-
spensatione apostolica præfesse dignoscitur, nobis nuper exposuit, quod
in Provinciali Synodo Mediolanensi proximè per eum celebrata,
cuius celebrationi ipse præfuit, inherendo decretis ipsius Tridentini
Concilij super constituendis, & propagandis Seminarijs Clericorum
sue Provinciæ Mediolanensis, nonnulla disposita, statuta, & ordinata
fuerunt, quorum quidem tenor sequitur. & est talis, uidelicet; Man-
datum est a sacro Tridentino Concilio Provincialibus Synodis, vt quæ
primum in eam curam incumberent, ut Seminarij Clericorum,
vbiicumque id fieri posset, constitueretur, omniisque ratione propa-
garetur; quamobrem etiam illis facultatem dedit moderandi, & augendi
omnia, & singula, quæ pijs, & sancti huius operis institutionem, & pro-
gressionem adiuuare possent. Itaque nos, Provinciæ nostræ statu, &
Ecclesiæ, ac Beneficiarum genere diligenter cōsiderato, duximus
ad hanc rationem configiendum esse, vt detrahamus, quemadmo-
dum iam nunc detrahimus, decimam partem fructuum cuiuslibet mē-
sa Episcopalis, & Capituli, & quarumcumque dignitatum personarum
officiorum, præbendarum, portionum, Abbatiarum, & Prioratum cu-
iuscumque ordinis, etiam regularis, aut qualitatis, vel conditionis fuer-
int, etiam Hospitalium, quæ dantur in titulum, vel administrationem
iuxta Constitutionem Concilij Viennensis, & beneficiorum quorum-
que, etiam regularium, etiam si juris patronatus cuiuscumque fuerint,
etiam si exempta, etiam si nullius Diœcesis, vel alijs Ecclesijs, Monake-
rijs, vel Hospitalibus, & alijs quibusvis locis pijs, etiam exemptis anne-
xa & ex fabricis Ecclesiæ, & aliorum locorum, etiam ex quibuscumque
alijs Ecclesiasticis redditibus, seu prouentibus, etiam aliorum Col-
legiorum, in quibus tamen Seminaria discentium, vel docentium, ad
commune Ecclesiæ bonum promouendum actu non habentur, ha-
c enim

enim exempta esse volumus, præterquam ratione reddituum, qui superflui essent ultra conuenientem ipsorum seminariorum sustentationem, seu corporum, vel confraternitatum, quæ in nonnullis locis scholæ appellantur, & omnium monasteriorum, non tamen mendicantium, etiæ ex decimis, quacumque ratione ad laicos, ex quibus subsidia ecclesiastica solvi solent, & Milites cuiuscumque militiae, aut ordinis pertinentibus, Fratribus sancti Ioannis Hierosolymitani dumtaxat exceptis, eaq; supra scriptorum fructuum decimam, sic detractam, Seminaris in singularijs prouinciæ nostræ dicæcibus erigendis, seu iam erectis, applicamus, & incorporamus. Posseflores autem huiusmodi beneficiorum ad eandem fructuum decimam, non modo pro se, sed pro pensionibus, quas alijs forsan, ex dictis fructibus soluant; retinendo tamen pro rata quidquid pro dictis pensionibus illis erit soluendum, omnino tenui volumus, & mandamus, eiusdem Tridentini Concilij auctoritate, quibusuis, quo ad omnia, & singula supradicta privilegijs, & exemptiibus, etiam si singularem derogationem requirerent, consuetudine etiam immemorabili, & quatuor appellatione, & allegatione, quæ executionem non impedit, non obstantibus. Hanc autem fructuum decimam iuxta maiorem singulorum beneficiorum taxationem, quæ haecenus facta reperietur, exigi iubemus, quod si aliqua beneficia non periantur taxata, Episcopi de consilio eorum, qui sacra Tridentinæ Synodi iussu, ad id munus delecti fuerint, ea taxent. Quam decimam duobus terminis intra sequentem annū millesimum, quingentesimum, sexagesimum sextum, & deinceps singulis annis eodem modo solvi volumus. Si quis huius anni taxationem a se impositam exigere cepisset, eandem exactionem prosequatur; deinceps vero hanc exigendi rationem a nobis præscriptam seruabit. Præterea damus auctoritatem singulis Prouinciæ nostræ Episcopis, ut de eorum, qui huic muneri præfecti erunt, consilio, & Metropolitani scripto consensu, possint eā decimam augere, ac perducere usque ad decimam veri anni redditus, & imminutere, vel vniuersitatem, vel sigillatim, atque ijs etiam beneficijs, quæ tenuiora fuerint, præsertim curatis, totam omnino exactionem remittere. Debetnimus item, ut Episcopi ex auctoritate eiusdem Concilij Tridentini intra sex menses Ecclesiastica aliquot simplicia beneficia cuiuscumque qualitatis, & dignitatis fuerint, vel etiam præstimonia, vel præstimoniales portiones nuncupatas, etiam nondum vacantes huic collegio, seu seminario applicant, & incorporent, ea videbunt, quæ illis seminatio magis opportuna, & idonea videbuntur, sine tamen cultus diuini detrimento, & beneficia obtinentium præiudicio. Quod si Episcopi illorum beneficiorum fructus ad id pium opus non satis esse animaduerterint; dispiciunt si quæ alia sint, quæ seminario attribui

attribui possint, & eq; ijs Metropolitanum adiunguntur. Et si tres ex sententia confici possit, à Sanctiss. D. N. opem implorandam, & eius auctoritatem interponendam curabit. Hæc autem unio beneficiorum ex prescripta Concilij Tridentini formula locum habeat, etiam si beneficia sint reserata, vel affecta, nec per resignationes ipsorum beneficiorum, vñiones, & applicationes suspendi, vel impediri possint, sed omnino quacumque vacatione, etiam si in curia effectu suum sortiantur, & quacumque constitutione non obstante, succedente vero casu, quo per vñiones effectum suum sortientes, vel aliter Seminarium ipsum, in totu, uel in partem dotatum reperiatur, tūc portio ex singulis beneficiis ut supra detracta, & incorporata ab Ep̄o prout res ipsa exegerit, in totu, vel pro parte ad ratam remittatur. Volentes autem præmissa prout in ipsa Provinciali Synodo recte, piè, atq; prudenter gesta, constituta, & ordinata fuere, debitæ executioni demadari, omnia, & singula superius narrata ad Sancti operis Seminariorum huiusmodi commodum, & incrementum constituta, auctoritate Apostolica, tenore præsentiu exercita nostra scientia confirmamus & approbamus, ac illis perpetuas, & inuiolabilis nostræ firmitatis robur adjicimus, eaque per nos confirmatas, & approbata fore, & esse, & ab omnibus cuiuscumque gradus & quibuscumque exemptionibus, & privilegijs munitis, etiam nullius Diœcesis in Concilij Tridentini generalitatem, quos illa quomodolibet concernunt, & in posterum concernere poterunt, inuiolabilitatem obseruari debere statuimus, supplentes omnes & singulos iuris, & facti defectus, si qui forsan interuererint in eisdem: Necnon præsentium litterarum & in eis contenta quacumque, ex quauis causa de surreptionis, vel oblationis, aut nullitatis virtio, seu intentionis nostræ defectu, nullatenus notari, vel impugnari posse; sed suos plenarios, & integros effectus fortiri, & irrefragabiliter obseruanda esse. Sicque per quoscumque quauis auctoritate, etiam Episcopali dignitate fulgentes sublata eis, & eorum cuiilibet quauis aliter interpretandi facultate, interpretari, ac definiiri debere, ac quidquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, & vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, & declaramus. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Provincialia præfata, illiusque Ciuitatum, & Dicecesum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis illis, & quibusvis eorum personis, & locis Ecclesiasticis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarium derogatorijs, & lijsque estiacionibus, & insolitis clausulis, irritantibusque & alijs decretis in genere vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, ac etiam iteratis

iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, corumque totis tenoribus specialis, specifica, expresa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Dat. Romæ apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die xviiiij. Aprilis. M D L X V I. Pontificatus nostri Anno Primo.

C. Glorierius.

Bulla S. D. N. Pij PP. V. Prohibition. Blasphemie, Sodomiæ, Simoniæ, Concubinariati, ac contra deambulantes per Ecclesiæ, pauperes per eas mendicantes, ac alios in eis illicita facien. nec non de tollendis ex eis capis, & depositis mortuorum, de non laborando in diebus festiuis, ac circa plurima alia Dei honorem, & diuinum cultum concernen.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Cum primum Apostolatus officium diuina nobis dispositione commissum suscepimus, statim omnem curam, & cogitationem nostram in dominici gregis fidei nostræ crediti salute defiximus, & Christi fideles Deo iuuante ita dirigere statuimus, ut à vitijs, & peccatis abstinentes, iter quod ad vitam æternam ducit, insistant. Cum autem ad omnia, quæ diuinam maiestatem aliquo modo possint offendere, amouenda mentis nostræ aciem intenderimus, ea primum, & sine mora emendare decreuimus, quæ Deo præter cetera displicere, & iram eius prouocare cum diuinæ docent scripturæ, tum grauissima exempla declarant, nempe diuini cultus neglectum, Simoniæ labem, Blasphemie crimen, & libidinis naturæ contrariæ vitium execrandum, propter quæ populi, nationes, bellorum, famis, & pestilentiæ calamitatibus iusta dei vultus sepe plectuntur. Et si autem contra eos, qui tam grauia crimina admiserint: multæ à prædecessoribus nostris constituciones edi-

et fuerunt: tamen quia parum est leges edere: nisi sint, qui eas debitis
 temporibus exequantur: Idcirco ne qui forsan ex tolerantia sperate
 impunitatem audeant, scientes plerosque poenatum grauitate magis
 quam Dei timore arceti tolere a voluntate peccandi, omnes & singu-
 las sententias, censuras, & penas contra eos, qui talia deliquerint, latas
 confirmamus, & A postolica auctoritate innouamus, nec de earum ri-
 gore quicquam relaxamus, admonemusque eos, qui talia perpetrate
 veriti non fuerint, non solum subituros eas penas, quae sacris sunt Ca-
 nonibus constituta, sed eas etiam quas leges ciuiles comminantur, &
 nostri quoque arbitrij discretio pro personarum qualitate consenserit.
 Mandantes ciuitatum, & locorum status nostri Ecclesiastici pro tem-
 pore Ordinarijs, & Gubernatoribus, illis quidem sub pena suspensi-
 onis a diuinis, his vero sub pena excommunicationis late sententie, ut
 quos debitum Deo culum in Ecclesijs non tribuere, aliosque nefandis
 criminibus pollutos esse competerint, comprehendi curent penas af-
 ficiendos competentibus. Scituris etiam ipsis Iudicibus quod si post
 hanc nostram constitutionem in castigandis huiusmodi delictis negli-
 gentes fuerint. Primum quidem Dei omnipotentis iudicio obnoni-
 erunt, deinde nostram quoque incurrent indignationem. Ut autem
 penarum certitudo cunctis facilius innotescat, nonnullas hic diximus
 exprimendas, alios nihilominus contra huiusmodi criminum reos a iu-
 re statutis in suo robore manentibus. Ut igitur Deo optime maximo,
 gloriae Virgini, & sanctis omnibus debitus honor deferatur, Grego-
 rij X. prædecessoris nostri constitutionem innouantes, ac statuta in Tri-
 dentino Concilio obseruari volentes, statuimus, & ordinamus, ut ad
 Ecclesijs sit humilis, & deuotus ingressus, quieta conuersatio, deuotis
 orationibus insistant, & omnes genibus flexis sanctissimum sacramen-
 tum adorent, ad nomen Iesu Christi domini nostri cum exhibitione
 reverentiae caput inclinent, nullus in dictis Ecclesijs seditionem faciat,
 tumultum excitat, clamores moueat, impetuus commitat, celi-
 na, fœda, & profana colloquia, rufus immoderati, & strepitus omnes
 iudiciorum, & alia quaecumq; que diuinum officium perturbare pos-
 sunt. Nullus intra Ecclesijs deambulare audeat, sive presumat, dum
 celebrantur sacra Missarum mysteria, & alia diuina officia. Qui vero
 prædicta petulantia animo contempserint, præter diuinæ vtionis ac-
 moniam, nostri quoque arbitrij penas incurrent, quæ omnia locorum
 quoque Ordinarij in suis Ecclesijs facient obseruari. Quicumque ve-
 ro in Ecclesijs, dum ibi sacrificium Missæ, & diuina celebrantur offi-
 cia, aut verbum Dei prædicatur, deambulare, vociferari, aut verbo ter-
 go ad sanctissimum sacramentum irreuertere sedere, aut aliquid, quod
 scandalum generet, aut diuina perturbet officia, facere præsumpletur,
penam

pœnam vigintiquinque ducatorum incurret, præter alias arbitrio nostro imponendas, & moderandas pœnas, & qui non habebit in ære, luet in corpore, aut exilio multabitur. Qui verò in Ecclesijs cum mulieribus impudicis, sive etiam honestis colloquium scurrile habuerit, aut alios in honestos actus fecerit, vigintiquinque ducatorum pœnam incurrat, & carceris per mensem. Qui in Ecclesijs, ut suprà, obsecenis, & in honestis uestibis, aut signis uestis fuerit, aut alias fœda colloquia cum personis quibuscumque habuerit, decem aureorum pœna multetur, aut aliás corporaliter puniatur. Mandamus præterea omnibus, & singulis Cathedralium Collegiarum, & Parochialium Ecclesiarum Capitulis, Rectoribus, Vicariis, Sacristis, Ostiariis, & alijs ipsarum Custodibus, quatenus præfatos omnes in Ecclesijs delinquentes admoneant, & vt in eis verita fieri non permittant, vel saltē ipsis Ordinariis, vel Officialibus nostris puniendos deferant, quod si facere neglexerint, pœnam duorum aureorum vice qualibet incurrent. Pauperes quoque mendicantes, seu eleemosynas petentes per Ecclesiastem Miliatum, prædicationum, aliorumque diuinorum officiorū ire non finant, sed eos ad valias Ecclesiarum stare faciant, sub pœna duorum aureorum Capitulis infligenda pro qualibet vice, nisi eos ejici curauerint, & Parochis dimidiare. Religiosis etiam Claustralibus, sive regularibus præcipimus in virtute sancte obedientie, vt in Ecclesijs suis depicent aliquem, qui tales ejiciat, & si negligentes fuerint, grauissimè ad Ordinatio corripiantur; quod si illi parere recusauerint, grauissimas pœnas incurrent, & pro qualitate personarum, etiam corporaliter punientur arbitrio nostro, sive Superiorum suorum. Et vt in Ecclesijs nihil indecens relinquitur, ijdem prouideant, vt capsæ omnes, & deposita, seu alia cadaverum conditoria super terram existentia omnino amo- ueantur, prout aliás statutum fuit, & defunctorum corpora in tumbis profundis infra terram collocentur. Cùm verò dierum festorum obseruatio ad Dei cultum maximè pertineat, & in Lege diuina præcipiatur, cupientes abusus pratos, qui ex eorum inobseruantia inualuerunt omnino corrigeret, & antiquorum Canonum statuta renouantes, mandamus vt omnes dies Dominicis, & præcipue in honorem Dei, Beatæ Mariæ Virginis, sanctorum Apostolorum feriati cum omni veneratio ne obseruentur, & omnes in diebus præfatis Ecclesiastis frequenter, diuinis officijs deuotè intendant, ab omni illi cito, & seruili opere abstinent, Mercatus non fiant, profanæ negotiationes & iudiciorum strepitus conquiescant. Qui verò in diebus præfatis opus aliquod illicium fecisse deprehensus fuerit: præter diuinam ultionem, & amissionem animalium, quibus ad vecturam vtetur, etiam graues pœnas incurset arbitrio nostro, seu Vicarij nostri in vrbe: In alijs autem locis arbitrio

trio Ordinariorum, vel aliorum Magistratum, ita ut praeventione locutus sit. Quibus omnibus dictis teneat precipitum, ut haec diligenter obseruari procurent: illas etiam festivitates, quae iuxta consuetudinem locorum solemniter celebrari consueverunt, iuxta laudabilem consuetudinem debita cum reverentia obseruari faciant, sub poenis arbitrio ipsorum imponendis, & moderandis. Et ut Simoniace prauitatis labes prorsus aboleantur, Constitutiones antecedentrum nostrorum contra Simoniacos editas, & praesertim Pauli II. inuiolabilitatem obseruari mandamus, & delinquentes tam in sacerdotum ordinum receptione, quam in beneficiorum assequestratione, statutis etiam inferius poenis nostra auctoritate affici volumus. Quicumque igitur detestabile crimen Simoniace prauitatis commisisse conuictus fuerit in consequendis ordinibus, eo ipso sit ab illorum exequitione per decennium sine spe dispensationis suspensus, & per annum carceribus mancipetur. Qui dignitates Ecclesiasticas Simoniace acquisuerit, illis sit ipso iure priuatus, & in futurum inhabilis ad eas & quacumque alias obtinendas. Qui beneficium, aut officium Ecclesiasticum Simoniace adeptus fuerit, illis similiter sit ipso iure priuatus, & ad fructuum omnium, quos perceperit, restitutionem teneatur, & perpetuo sit inhabilis ad ea, & quocumque alia beneficia Ecclesiastica obtinenda. Si quis autem tale crimen pluries commisisse conuictus fuerit, praeter supradictas poenas etiam corporaliter puniatur, & ab ordinibus Ecclesiasticis degradatus a fidelium confortio ejiciatur. Qui vero ordines, & beneficia Simoniace contulerint, poenis a iure statutis puniatur, cuiuscumque gradus, conditoris, & dignitatis, etiam si Episcopi, Archiepiscopi, vel maiores fuerint. Caveant præterea quicumque ne in sacramentorum exhibitione Simoniacum aliquid faciant, alioquin grauissime puniantur per locorum Ordinarios, qui huiusmodi criminis reos cum maxima severitate coercere procurent, iuxta Concilij Tridentini statuta. Ad abolendum verò nefarium, & execrabile blasphemiarum scelus, quod in antiqua lego Deus morte puniri mandauit, & Imperialibus quoque legibus receptum est, nunc autem propter nimiam Iudicium in puniendo segniem, vel potius desuetudinem, supra modum inualuit, Leonis X. predecessoris nostri in nouissimo Lateranensi Concilio statuta innovantes, Decernimus, vt quicumque laicus Deum, & Dominum nostrum Iesum Christum, vel gloriosam Virginem Mariam eius genitricem expressè blasphemauerit, pro prima vice poenam vigintiquinque ducatorum incurrat, pro secunda, poena duplicabitur, pro tertia autem centum ducatos soluet, & ignominia notatus, exilio mulctabitur. Qui vero plebeius fuerit, nec erit soluendo, pro primâ vice manibus post tergum ligatis ante fores Ecclesiarum constituetur per diem integrum, pro secunda

da fustigabitur per Vrbem, pro tertia lingua ei perforabitur, & mittitur ad tritemes. Quicumque Clericus in hoc blasphemiae crimen incurrerit, pro prima vice fructibus unius anni omnium, & quorumcumque beneficiorum suorum: pro secunda, beneficijs ipsis priuetur: pro tertia omnibus etiam dignitatibus exutus deponatur, & in exilium mittatur. Quod si Clericus nullum obtinuerit beneficium, pena pecunaria, uel corporali pro prima vice puniatur, pro secunda carceribus mancipetur, pro tercia verbaliter degradetur, & ad tritemes mittatur. Qui reliquos Sanctos blasphemauerit, pro qualitate blasphemiae, atque personae, arbitrio Iudicis puniatur. Si quis crimen nefandum contra naturam, propter quod ira Dei uenit in filios diffidentiae, perpetrauerit, Curiae faculari puniendus tradatur. Et si Clericus fuerit, omnibus ordinibus degradatus simili pena subiiciatur. Monemus præterea omnes locorum Ordinarios, & in uirtute sanctæ obedientiae eis præcipimus, ut statuta Tridentini Concilij contra Concubinatos, tam Clericos, quam Laicos edita, districte faciant obseruari, reddituri Deo ac nobis, si id omiserint, rationem. Et ut praeforum delictorum Simonie, Blasphemiae, ac Stupri nefandi notitia facilius habeatur: volumus quod in singulis casibus, non solum per accusationem, & inquisitionem, sed etiam ad simplicem, & secretam denunciationem procedatur per quoscumque Iudices, alias tamen de iure competentes, tam ratione delicti, quam personarum, ita quod inter eos locus sit præventioni. Monemus præterea omnes, & singulos, ut solùm Deitimores præ oculis habentes, & non alia animi praua affectione ducti, culpabiles tantum deferant, innocentes no vextent. Quod si aliqui ex calunnia aliquos denunciasse comperti fuerint, eos ad penam talionis teneri voluntus, & mandamus. Mulieræ autem pecuniariæ applicabuntur pro duabus partibus locis pijs arbitrio nostro in Urbe, extra uero, Ordinario, pro tertia accusatori, qui delinquentes detulerit. Mandamus autem Principibus, Comitibus, & Baronibus omnibus S. R. E. Feudatarijs, sub pena priuationis feudorum, quæ ab ipsa Ecclesia Romana obtinent, reliquos uero Princes Christianos, & Terrarum Dominos hortamur in domino, & in uirtute sanctæ obedientie mandamus, ut pro diuini nominis reuerentia, & honore, premisa omnia in suis Dominijs, ac Terris exactissime seruari faciant, uberrimam ab ipso Deo mercedem tam boni operis recepturi. Non obstantibus quibusuis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac exemptionibus, priuilegijs, iudicis, facultatibus, & literis Apostolicis quibusuis, Capitulis, Conuentibus, Milijs, Ordinibus, & personis cuiuscumque qualitatis, & conditionis existentibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriis, alijsque effi-

H hh cacio-

caciōribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & alijs decretis in genere, uel in specie, etiam Motu proprio alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus, illorum tenores presentibus pro expressis habentes, specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem quod presentium transumpis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prelati munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, que eisdem presentibus adhiberetur, si forent exhibiti vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę innovationis, re laxationis, admonitionis, confirmationis, mandati, statuti, decrei, ordinationis, precepti, monitionis, voluntatis, & derogationis infingere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Dat. Romę apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo sexto, Kal. Aprilis, Pontificatus nostri anno primo.

Antonius Florellus Lauellinus.

H. Cumyn.

Constitutio confirmatoria formulæ in Concil. Mediol.
Primo præscripta circa promouendos ad
Cathedrales.

PIVS Papa V. Ad futuram rei memoriam.

Omanum decet Pontificem, ijs, quæ iuxta sanctorum Patrum decretā prouidè gesta fuisse percepit, approbationis suæ firmitatem diligenter adhibere. Cum itaque sicut, dilectus filius noster Carolus tit. Sæcta Praxedis Presbyter Cardinalis, Borromeus nuncupatus, qui Ecclesiæ Mediolanensi ex concessione, & dispensatione Apostolica præesse dignatur; nobis exposuit, præteritis mensibus, postquam sacrum Concilium Tridentinum super personis ad Cathedrales, & superiores ecclesiæ promouendis, certisque tunc expressis earum qualitatibus, & sufficientia requiri dis, sollicite tractans, ac prudenter considerans: Quod quoniam in grau i, idoneoque bonorum & doctorum virorum testimonia,

monio, de requisitis promouendi qualitatibus huiusmodi sumendo, non uniformis ratio vbiue ex nationum, populorum, ac morum varietate, poterat adhiberi, mandauerat, vt in Prouinciali Synodo per Metropolitanum habenda, quibusque locis, & Prouincijs præscribetur propria examinis, seu inquisitionis, aut instructionis facienda forma, præfati Romani Pontificis, pro tempore existentis, arbitrio approbanda, quæ magis eisdem locis utilis, & opportuna esse videretur. Idcirco ipse Carolus Cardinalis, & Archiepiscopus, sua Prouinciali Synodo in Domino conuocata, & ipsi Synodo prouinciali, sic conuocata, eodem Carolo Cardinale, & Archiepiscopo præsidente, dicto Cœcilij Tridentini mandato, quo ad qualitates futuri Episcopi sua Provinciæ requiriendas, vt par erat obediens, præscripsit super hoc formulam tenoris subsequentis. Quoniam statuit sancta Tridentina Synodus, ut in prouinciali Synodo forma examinis, seu inquisitionis, aut instructionis natalium, vitæ, ætatis, doctrinæ, atque aliarum omnium qualitatum, quas sacri canones, & ipsa Tridentina Synodus in promouendo ad Episcopatum postulant, præscribatur: Nos hanc formulam, Sanctiss. D. N. arbitrio, comprehendam proponimus. Cum examen de aliquo ad Episcopatum prouinciæ nostræ promouendo, faciendum erit, Episcopus, in cuius diœcesi is maiorem eius anni partem versatus fuerit, mandato à Summo Pontifice accepto, ex quinque probatis & doctis, ac iuratis, omniq[ue] exceptione maioribus testibus, de eius fide, vita, & moribus cognoscat in hunc modum. An sit bona existimationis. An heres is nomine, aut schismatis suspectus sit. An hereticorum libros legerit, habeauet. An cum hereticis versatus fuerit, aut eis aliquo modo fauerit. An statuto Ecclesiæ tempore confiteatur, & Eucharistiam sumat, ac Mille interfit. An sacris ordinibus sit initiatus, & quampridem. An sit criminosus, vel vitiosus, aut infamia notatus. An cum aliquo inimicitias gerat capitales, & presertim in loco Episcopatus. An filios habeat non legitimos, & cuius etatis, & quot. An familiam suam prudenter, & catholicè regat. An excommunicatus, aut suspensus. An Apostata. An ei publica pœnitentia imposita fuerit. An aliquando insanierit, aut à dæmonie vexatus fuerit. De natib[us] vero, etate, gradu, & corporis habitu, à duobus, vel tribus testibus fide dignis, vel ex instrumentis publicis hoc modo cognoscatur. An ex legitimo matrimonio natus sit. An heretici filius, nepos sit. An trigesimal annum confecerit. An in vniuersitate studiorum Magistre siue Doctor, aut Licentiatus in sacra Théologia, vel iure Canonico merito sit promotus, aut publico alicuius Academiæ testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur. Et si regularis fuerit, an à Superioribus sive religionis similem fidem habeat. An aliquo uitio, vel insigni de-

H h h 2 formi.

formitate corporis ; & in qua parte laborat. An Comitiali mōbo ten-
tetur. De doctrina autem, sic periculum faciat. Adhibitis tribus Theo-
logie, totidemque iuris Pontificij peritis, quos, si ibi non fuerint, ex vi-
cinioribus locis accersat, promouendum vnde cumque euocatum in-
terroget. Quid differat inter Sacra menta veteris, & nouae legis. Quo
sint Ecclesia sacramenta, & quomodo singula nominentur. Quae sit
eorum materia, forma, minister. Quod officium Presbyteri, Diaconi,
& Subdiaconi, quodue minorū ordinum. Quæ præcepta diuina, quæ
ue consilia Euangelica. Duos item locos ei proponet interpretandos,
alterum veteris, alterum noui testamenti, à mane ad vesperā dato spatio
ad cogitandum. Quibus interpretatis, percunctantibus etiā aliquid
de iure Pontificio, ita respondebit, vt, etiam si Theologus sit, tamen se
iuris Canonici in ijs, quæ ad Episcopi munus pertineant, non omnino
rudem esse ostendat. His confectis, ex formula præscripta à Sanctiss.
D. N. coram eodem Episcopo fiduci professione faciat. Quod si pro-
mouendus, in pluribus Ciuitatibus, vel Diœcesisibus proximū triennium
moratus fuerit, eius fidem, vitam, & mores illi etiam Episcopi, in quo-
rum locis sex menses manserit; à Summo Pontifice admoniti, vel ab
eo, qui processum cōfēcerit, rogati, suo testimonio comprobent, idque
scriptum ad eundem mittant, à quo processus confectus sit. Is vero
acta hæc omnia in publicum instrumentum relata ad Sanctiss. Roma-
num Pontificem ob signata, quam primum mitrat. Idem Carolus Car-
dinalis, & Archiepiscopus nobis humiliter supplicavit, ut preinsertam
formula iuxta eiusdem generalis Concilij decretum, Apostolice ap-
probationis robore stabilire, ac aliás eius observationi prouidere di-
gnaremur. Nos igitur formula prædicta, singulisque illius capitibus,
& articulis diligenter visis, & persensis, illa æqua, & saluberrima, ac di-
gna, quæ sedis Apostolicæ auctoritate stabiliatur, esse cēsentis: huic-
modi supplicationibus inclinati, formulam, ac omnia & singula in ea
contenta prædicta, eadem auctoritate, tenore præsentium confirma-
mus, & approbamus, ac illa in quibuscumque processibus super per-
sona ad regimen alicuius ex Metropolitan. alijsque Cathedralibus
Ecclesijs iplius Prouincia Mediolanensis per cessionem, vel obitum,
aut translationem, vel priuationem, seu aliás quouis modo, etiam apud
Sedem prædictam pro tempore vacantis assumenda, suisque qualita-
tibus, & sufficientia, tam in eadem prouincia, quam extra eam, vibili-
bet, & à quibuscumque faciendis, in uiolabiliter obseruari volumas, ac
districte præcipiendo, mandamus. Non obstantibus constitutioni-
bus, & ordinationibus Apostolicis ceterisque contrarijs quibuscum-
que. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die
XXIIII. Maij. M D L XVI. Pontificatus nostri anno Primo,
C. Glorierius.

BULLA S. D. N. D. Pij Diuina prouidentia Papæ
Quinti super clauſtura, & Reformatione qua-
rumcumque Monialium.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpe-
tuam rei memoriam. Circa Pastoralis officij nobis
meritis licet imparibus, desuper commissi curam,
quamcum nobis ex alto permittitur inuigilantes, af-
fiduè ad ea per quæ singulis erroribus, & excessi-
bus obuiatur, ac personis quibuslibet præsentim fœ-
minei sexus virginitatem suam Altissimo vounti-
bus sub Religionis iugo Christo Saluatori in Calvatis holocausto fa-
mulari affectantibus, à semita Iustitiae, & honestatis declinantibus, ne
quicquam in eis reperiatur incongruum, quod in Regularis ponat ho-
nestatis gloria maculam, & diuinam meritò possit offendere Maiesta-
tem opportunè succurritur, libenter intendimus, ac in his nostræ vigi-
lantie partes propensius impartimur, prout id in domino salubriter
expedire conspicimus. Hac igitur perpetuò valitura Constitutione in-
hærentes etiā Constitutioni fel. rec. Bonifacij Papæ V I I . prædeces-
soris nostri, quæ incipit, Periculoſo, & decretis Concilij Tridentini su-
per clausura Monialium editis, auctoritate Apost. tenore præsentium
statuimus, atque perpetuò decernimus, vniuersas, & singulas Moniales
præsentes, atque futuras, cuiuscumque Religionis, ordinis, vel Militia-
rum, etiam Hierosolimitan. sint, quæ vel iam receptæ sint, vel in poste-
rū in quibusvis Monasterijs sive domibus recipientur, & tacite, vel
expressè Religionem Professæ, etiam si Conuersæ, aut quocumque
alio nomine appellentur, etiam si ex institutis vel fundationibus ea-
rum Regula ad clausuram non teneantur, nec vñquam in earum Mo-
nasterijs, seu domibus etiam ab immemorabili tempore, ea seruata
fuerit, sub perpetua in suis Monasterijs, seu domibus debere de cete-
ro permanere clausura iuxta formam dictæ Constitutionis fel. rec. Bo-
nifacij Papæ V I I . prædecessoris nostri, quæ incipit, Periculoſo, in
sacro Concilio Triden. approbatam, & innouatam, quam nos aucto-
ritate præfata etiam approbamus, & innouamus in omnibus, & per om-
nia, ac illam districte obseruari mandamus, quò si aliquæ Moniales
forſan repertiantur, quæ consuetudine etiam immemorabili, aut insti-
tuto, vel fundatione regulæ sive fratre animo obſtinato huic clausure re-
fiant, aut quoquo modo reluetantur, Ordinarij vñ cum Superiori-
bus earum omnibus iuris, & facti remedij compellant easdem, tam-
quam rebelles, & incorrigibiles ad præcisè subeundum dictam clausu-

Hh h 3 ram,

cam, & perpetuo obseruandum. Mulieres quoque que Tertiariis, seu de poenitentia dicuntur, cuiuscumque fuerint ordinis in Congregacione viuentes, si & ipsæ professæ fuerint, ita ut solemne votum emiserint, ad clausuram præcisè, ut præmititur, & ipsæ teneantur. quod si votum solemne non emiserint, Ordinarij vna cum Superioribus earum hortentur, & persuadere studeant, ut illud emittant, & profiteantur, ac post emissionem, & professionem eidem clausuræ se subiijciant. Quod si recusauerint, & aliquæ ex eis intente fuerint scandolosè viuere, severissimè puniantur. Ceteris autem omnibus sic absque emissione professio-
nis, & clausura viuere omnino volentibus interdicimus, & perpetuo prohibemus, ne in futurum ullam aliam proflig in suum ordinem, Religionem, Congregationem in recipiant. Quod si contra huiusmodi hanc nostram prohibitionem, & decretum alias receperint, eas ad sic viuendum omnino inhabiles reddimus, ac illarum quaslibet professiones, & receptiones irritas, & nullas decernimus, prout etiam præsenti decreto irritas facimus & annullamus. Porro ne Moniales, vel Tertiarij prædictæ, propter hanc clausuram detrimentum, aut incommodum aliquod in earum necessitatibus, maximè in pertinentibus ad illarum viictum patiantur, sed ut eis opportune consulatur, auctoritate Apost. prefata statuimus, decernimus, præcipimus, atq; mandamus Ordinarijs, & Superioribus earum, ut current colligi fidelium eleemosynas per Conuersas, que non sint professæ vel si professæ fuerint, sint tamen etatis annorum quadraginta, & in domibus contiguis, extra terram Monasterium, degant, & non ingrediantur clausuram aliarum Monialium, nisi in casibus ex earum Constitutionibus permis-
& de earum domibus exire non possint pro huiusmodi eleemosynis colligendis, nisi de licentia Ordinarij, vel earum Superiorum. Et de cetero nullæ aliæ Conuersæ professæ recipi amplius etiam de consensu suorum Superiorum, vel Prelatorum possint. quod si aduersus hanc nostram prohibitionem recepte fuerint, illarum receptio nulla, irrita, & inanis sit, prout ex nunc nullam & irritam facimus, & annullamus. Quod si prædicto modo necessitatibus Monialium, & Mulierum Tertiariarum prædictarum succurri sufficienter non poterit, mandamus ipsis Ordinarijs, & Superioribus earum, ut ipsi prouideant de alijs personis pijs, & Deo deuotis, que fidelium eleemosynas colligant, vel alijs eo meliori, & commodiori modo, quo fieri, etiam ex opere manuum ipsarum Monialium, & Mulierum prædictarum, arbitrio Ordinario-
rum, & Superiorum earundem, & prout eis congruentius expedire videbitur, prouideatur, & succurratur. Et ne propter Monialium numerum excessuum clausuræ obseruatio violetur, inherentes etiam similiter dispositioni dictæ Constitutionis Bonifacij, & Concilij Tridentini decreto,

decreto, Monialibus prædictis, & illarum Superioribus, & Ordinarijs
districte inhibendo præcipimus, & mandamus, ne plures in earū Mo-
nasterijs recipiat, & admittat, siue recipi, & admitti permittant, quām
ex proprijs redditibus ipsorum Monasteriorum, vel consueris eleemo-
synis commodè sustentari possint, Mandantes propterea in virtute
sancte obedientie sub obtestatione diuini iudicij, & interminatione
maledictionis eternę uniuersis Venerabilibus fratribus Patriarchis,
Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in Ciuitatibus, &
Diœc. proprijs presentes nostras literas publicari faciant, ac in Mona-
sterijs Monialium sibi ordinatio iure subiectis, in his verò, quę ad Ro-
man. mediatè, vel immediate spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicę
auctoritate vna cum Superioribus eorundem Monasteriorum clausu-
ram, vt premititur, quām primū poterunt seruari procurent. Con-
tradictores, atque rebelles per cenuram Ecclesiasticam appellatione
postposita compescendo, inuocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio bra-
chij secularis. Ac vt hoc tam salutare decretum facilius obseruetur,
omnes Principes seculares, & alios Dominos, & Magistratus tempo-
rales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordię Do-
mini nostri Iesu Christi, eisdem in remissionem peccatorū iniungen-
tes, quod in premissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archi-
episcopis, Episcopis, & alijs Monialium Superioribus assistant, ac suum
fauorem, & auxilium præstent. Ac impeditores pœnis etiam tempo-
ralibus afficiant premissis constitutionibus, & ordinationibus Apo-
stolicis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiā per
Sedem Apostolicā approbatis & confirmatis, priuilegijs quoq; indul-
tis, & literis Apostolicis etiam in fundatione, & institutione eisdem
Monasterijs, vel domibus, & Monialibus sub quibuscumque verbo-
rum formis, & clausulis irritantibus, & alijs decretis quibuslibet con-
cessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis.
Quibus omnibus etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis,
eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua,
non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu que-
uis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruan-
da foret, tenores huiusmodi, ac si verbo ad verbum infererentur, pro
sufficienter expressis habentes, quod ad effectum validitatis nostrae con-
stitutionis, tantum derogamus contrarijs quibuscumque. Aut si aliqui
bus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod inter-
dici, aut suspendi non possint per literas Apostolicas non facientes ple-
nam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mé-
tionem. Per hoc autem in Monasterijs exemptis Ordinarij locorum
quod ad alia nullam sibi credant iurisdictionem, vel potestatem aliqua-

H h h 4 tenus

tenus eis attributam. Volumus autem quod praesentes littere, ad vi-
lulas Basilicæ beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellatano-
stra, ac acie Campi Floræ publicentur, & inter Constitutiones extra-
uagantes perpetuo valituras conscribantur. Et quia difficile foret pre-
sentes, ad singula quæcumque loca deferri, volumus, & etiam declara-
mus quod earum Transumptis etiam impressis manu aliquius Notarij
subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides vbi-
cumque adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur si forent exhibita,
vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam no-
stræ approbationis, innovationis, statui, decreti, mandati, interdicti,
prohibitionis, annulationis, præcepti, inhibitionis, requisitionis, obse-
crationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & uoluntatis infrin-
gere, vel ei aucta temerario contraire. Si quis autem hoc attentre
præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, &
Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Dat. Romæ apud S. Pe-
trum anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo Quingentesimo, Sexa-
gesimo sexto. Quarto Kal. Iunij, Pontificatus nostri anno primo.

Visa de Curia lo. Riuetius. ff.

C. Glorierius
H. Cumyn.

Constitutio confirmatoria statutorum ordinationum, &
Decretorum in Prouinciae Concil. Mediol. confe-
ctorum ad Cleri mores reformatos, & alia.

P IV S Papa V. ad perpetuum rei memoriam.

Intra omnes Apostolicæ seruitutis, nobis iniunctæ, sol-
licitudines, quæ mentem nostram incertanter exer-
cent, illa frequentior occurrit, ut ordinaciones & sta-
tuta, quæ circa iamdudum labalcentis, & penè con-
uulsiæ disciplinæ Ecclesiastice restitutionem pruden-
ter edita fuisse cognoscimus, ab omnibus ipsius Ec-
clesiæ ministris obedienter recipi, & in differentes
obseruari procuremus. Cum itaque, sicut accepimus, nuper in Prouin-
ciali Synodo Mediolanensi, Dilecto filio nostro, Carolo tit. sanctæ Pra-
xedis Presbytero Cardinali Borromeo nuncupato, qui Ecclesiæ Me-
diolanensi ex concessione & dispensatione Apostolica præesse digno-
scitur, illi presidente, quamplura saluberrima statuta, & decreta, ad mo-

res dilectorum filiorum Clerici secularis totius Provincie Mediolanensis
 reformatos pertinentia, & præsertim honestatem, decorum, reueren-
 tiam, ornamenti Ecclesiarum, necnon locum, tempus, modum, aliasq; cir-
 cunstantias in Ecclesiarum, sacramentorum administratione, Missarumq;
 celebratione obseruanda, ac sepulturæ, funeralia, processiones, uerbi
 Dei conciones, seu prædicationes, representations, & picturarum decen-
 tias, uitæ honestatæ, frugalitatem, morum correctionem, & moderatio-
 nē, Archivia, & alia ad scripturarum, iurium, & aliorum bonorum Eccle-
 siasticorum conseruationem, necnon fructuum, reddituum, & prouen-
 tium Ecclesiasticorum dispensationem pertinentia, nō minus religio-
 se, quā sapienter ordinata fuerint. Quę cum non solum licita, & hone-
 sta, sed etiā Ecclesiæ Dei plurimum utilia & apprime laudabilia existat,
 ab omnibus Dei ministris equaliter expedit obseruari. Hinc est, quod
 nos bonum ciuem utilitati, honestatiq; Reipublicę nunquam refraga-
 ri, sed sanctis patrię legibus libenter obtemperare debere consideran-
 tes, ac totos statutorum, & decretorum prædictorum documentorumq;
 desuper consecutorum & inde sequitorum tenores, de quibus plenam,
 & districtam informationem à præfato C A R O L O Cardinale ore-
 tenus nobis facta accepimus, præsentibus pro sufficienter expressis ha-
 bentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, omnia & singula statu-
 ta, ordinationes, & decreta, in Provinciali Synodo Mediolanensi sic, ut
 præfertur, edita & publicata, ac pro ut illa concernunt, alia in dictis do-
 cumentis contenta, in omnibus, & singulis Ecclesijs, Monasterijs, Pri-
 orijs, Præposituris, Hospitalibus, & alijs pijs locis Ecclesiasticis, sacu-
 laribus, uel etiam regularibus, commendatis, etiam nobis, & Apostoli-
 ce sedi immediate subiectis, eam nullius dicecis, aut aliter quomo-
 documque exemptis, in uniuersa Provincia prædicta constitutis, ac per
 quoscumq; earundem Ecclesiarum & locorum Prælatos, Abbates, Pri-
 ores, Præpositos, Rectores, Superiores, Ministros, Capitula, Canonicos,
 ac personas saculares, aut illa ex concessione, vel dispensatione Aposto-
 lica in commendam, aut administrationem obtinentes, etiam si dictæ
 Sedis Notarij, Acoluthi, Capellani, ac Romanæ curiæ officiales, etiam
 officia sua actu exercentes, etiam familiares nostri, & continui com-
 mensales, etiam veri & antiqui, aut alias in nostris, seu Venerabilium
 fratum nostrorum sancta Romana Ecclesia Cardinalium, & prædi-
 etæ Sedis seruitijs & obsequijs insistentes, existant, quos omnes ratione
 beneficiorum quorūcumque personalem residentiam requirentiū,
 in dicta provincia per eos quomodolibet obtentorum, & obtinendo-
 rum, sub tentetijs, censuris, & penitentiis, & penitentiis à Cœilio Tridentino alijsq; sacris
 Canonibus contra non residentes lati & impositis, ad personalē resi-
 dentiā districte per locorum Ordinarios, seu eorum in spiritualibus Vi-
 carios

carios generales dictæ prouincie eogi & compelli volumus, nec eis
constitutionem fe. re. Papæ IIII. prædecessoris nostri in favorem cu-
rialium dictæ Sedis editam aut quæcumque priuilegia & inulta Apo-
stolica etiam per nos ad id illis in genere, vel in specie quomodolibet
concessa desuper suffragari intelligimus, vel alias quomodolibet exem-
ptos, ac nobis, & dictæ Sedi, ut præfertur, immediate subiectos, etiam
si nullius diœcesis esse dicantur: dummodo tamen de prædicta pro-
uincia existant, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, conditionis &
præminentiae fuerint, in omnibus, & per omnia integre, ac sub sen-
tentijs, censuris, & pœnis, in eis forsitan contentis, recepi, & admitti,
obseruari, præstari & debitæ executioni demandari, nec quempiam se
ab eorum obseruatione, cuiusvis exemptionis, immunitatis, priuilegij
vel alio prætexiu excusare debere auctoritate Apostolice tenore pre-
sentium, perpetuo statuimus, & ordinamus: dictaque prouincialia sta-
tuta, ordinationes, & decreta ad Ecclesiæ Monasteria, & alia loca, ac
eorum Superiora, Capitula, & alias personas seculares huiusmodi ex-
tendimus, & ampliamus: Vniuersis earundem Ecclesiârum, Monas-
teriorum, Prioratum, Præpositurarum, aliorumque locorum Pralatis,
Superioribus, & Capitulis prædictis in virtute sanctæ obedientie di-
strictè præcipiendo, mandantes quatenus eadem prouincialia statuta,
ordinationes & decreta iuxta eorum formam & tenorem in suis Ec-
clesijs, Monasterijs & alijs locis publicent, & publicari, ac per eorū Ca-
pitula, canonicos aliasque personas seculares huiusmodi integre ob-
seruari faciant, alioquin si super hoc per locorum Ordinarios moniti
in præmissorum executione & obseruatione cessauerint, illamue loco-
rum Ordinarij distulerint, seu alias neglexerint, ipsum Metropolita-
num vel generalem ejus in spiritualibus Vicarium negligentiam la-
dilationem dictorum Ordinariorum omnino supplere volumus, com-
mittimus & mandamus; necnon eosdē Superiora, Pralatos, ac Com-
mendatorios, Capitula, Canonicos, & personas seculares prædictas ad
præmissorum omnium obseruationem teneri & efficaciter obligatos
esse, censurisque & pœnis tam ecclesiasticis, quam pecuniarijs prefati
C A R O L I. Cardinalis, ac pro tempore existentis Archiepiscopi Medi-
olanensis, aut eius in spiritualibus Vicarij generalis arbitrio, mode-
randis, & applicandis, ad id compelli posse. Sicque per quoscum-
que Iudices & Commissarios etiam sanctæ Romanae ecclesia Cardi-
nales, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpre-
tandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere; ac quicquid
super his secus à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter
attentari contigerit, irritum & inane decernimus. Non obstantibus
exemptionibus & immunitibus alijsque præmissis, necnon Eugenij
Pape

Pape IIII. predecessoris huiusmodi in favorem Curialium dictæ sedis edita, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ecclesiarum & locorum prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboris, statutis, consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis illis, eorumque Prælatis, Capitulis, Superioribus, & personis alijsque præmissis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis irritantibusque & alijs dectetis etiam iteratis vicibus, etiam per nos quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expresa & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alijs in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die vi. Iunij. M. D. LXVI. Pontificatus nostri Anno Primo.

C. Glorierius.

Constitutio qua Regulares quicumque iubentur obseruare in Concilio primo Prouinciali Mediolan. confecta ad honestatem, decorum, reuerentiam & ornamenta Eccl. &c.

¶ IV S Papa V. ad perpetuam rei memoriam.

Intra omnes Apostolicæ seruitutis, nobis iniunctæ, sollicitudines, quæ mentem nostrâ incessanter exercent, illa frequentior occurrit, ut ordinationes, & statuta, quæ tam in Generalibus, quam Prouinciali- bus Synodis, circa iamdudum labefactis, & pene conuulsæ disciplinæ Ecclesiasticæ restitutione prudenter edita fuisse cognoscimus, ab omnibus ipsius Ecclesiæ ministris obedienter recipi, & indifferenter obseruari procureremus.

remus. Cum itaque , sicut accepimus , nuper in provinciali Synodo Mediolanensi , Dilecto filio nostro , C A R O L O tit. sancta Prædis Presbytero Cardinali Borromeo nuncupato , qui etiam Ecclesiæ Mediolanensi ex concessione & dispensatione Apostolica præesse dignoscitur, illi præsidente, quam plurima saluberrima statuta, & decreta, ad honestatem, decorum, reuerentiam, ornamenta ecclesiastica, non locum, tempus, modum, aliasque circumstantias in ecclesiasticorum sacramentorum administratione, missarumque celebratione, obseruanda, ac sepulturas, funeralia, processiones, verbi Dei conciones, seu prædicationes, representationes, & picturarum decentias, archimia, & alia ad scripturarum, iuriuum, & aliorum bonorum ecclesiasticorum conservacionem pertinentia, non minus religiosè, quam sapienter ordinata fuerint ; quæ cum non solum licita & honesta, sed etiam ecclesiæ Dei plurimum utilia, & apprimè laudabilia existant, ab omnibus Dei Ministris, tam Regularibus, quam Secularibus, & qualiter expedit obseruari. Hinc est, quod nos totos statutorum, & decretorum prædictorum, documentorumque desuper confessorum, & inde seectorum tenores, de quibus plenam, & distinctam informationem, à p[re]fato C A R O L O Cardinali oretenus nobis factam, accepimus, præsentibus pro sufficienter expressis habentes ; ac omnia & singula statuta, ordinationes, & decreta supradicta, in Provinciali Synodo Mediolanensi, ut præfertur, edita & publicata, ac, prout illa concernunt, prædicta in dictis documentis contenta, in Mediolanensis ciuitatis, die cœsis, & totius Prouinciae omnibus & singulis regularium personarum vtriusque sexus ecclesijs, Monasterijs, Domibus quorumcumque, etiam Cisterciens. & Humiliatorum ordinii, & alijs Regularibus locis, etiam nobis, Apostolicæ sedi immediatè subiectis, etiam nullius diœcesis, in unauefa Prouincia prædicta constitutis, ac per quoscumque Ecclesiastarum, Monasteriorum, Domorum, & aliorum Regularium locorum humilimodi Superiores, etiam generales, ac illorum vtriusque sexus personas districte obseruari volentes : Motu proprio & ex certa nostra scientia, eidem C A R O L O Cardinali per præsentes committimus & mandamus, quatenus omnes & singulos dictarum Ecclesiastarum, Monasteriorum, Domorum, & Regularium locorum Superiores, etiam generales, & personas regulares, etiam exemplarib[us] vtriusque sexus, vt infra lex menses post præsentium publicationem, omnibus & singulis statutis, ordinationibus, & decretis prædictis realiter & cum effectu patere debeant, auctoritate nostra, moneat, & requirat: Et si ipsi sic moniti, vt præfertur, parere in omnibus vel in aliquibus distulerint, vel neglexerint, dictus C A R O L V S. Cardinalis, post lapsum dictorum lex mensium, nobis quamprimum significare & referri curet, vt opporu-

num

num desuper remedium , prout nostro incumbit officio , in his quantum citius adhibere valeamus . Non obstantibus exemptionibus & immunitibus , alijsque præmissis , & Apostolicis Constitutionibus , & Ordinationibus , necnon Ecclesiarum , Locorum , Monasteriorum , Domorum , eorumdem Superiorum , & ordinum prædicatorum , etiam iuramento , confirmatione Apostolica , vel quavis firmitate alia robatoris , statutis , & consuetudinibus , priuilegijs quoque , indultis , & litteris Apostolicis illis , eorumque Ordinibus , Prælatis , Superioribus etiam Generalibus , Conuentis , & personis , alijsq; præmissis , sub quibuscumque tenoribus & formis , ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatorijs , alijsque efficacioribus , & insolitis clausulis , irritantibusque , & alijs decretis , etiam iteratis vicibus , etiam per nos quomodolibet concessis , approbatis , & innouatis . Quibus omnibus etiam si pro sufficientie eorum derogatione , de illis eorumque totis tenoribus specialis , specifica , expressa , & individua , non autem per clausulas generales , idem importantes , mentio , seu quavis alia expressio habenda , aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret , tenores huiusmodi , ac si de verbo ad verbum , nihil penitus omisso , & forma in illis tradita , obseruata , inserti forent , presentibus pro sufficienter expressis , & insertis habentes , illis alias in suo labore permansuris , hac vice dumtaxat specialiter , & expresse derogamus , ceterisque contrarijs quibuscumque . Dat . Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris , Die XXVII . Iunij M D L XVI . Ponrificatus nostri anno primo .

C. Glorierius .

NO S CAROLVS BORRHOMÆVS , Miseratione diuina , S. R. E. tit. Sanctæ Praxedis , Presbyter Cardinalis , Archiepiscopus Mediolanensis , ex mandato , quod à Sanctissimo D. N. P I O Papa Quinto suis his supra proximis litteris , die XXVII . Iunij datis , habuimus , Apostolica eius auctoritate , omnes & singulos Monasteriorum , & Regularium , quæ Mediolani , & in nostra Diœceli , ac Provincia sunt , locorum Superiores , etiam Generales , & personas Regulares , etiam exemptas , vtriusque sexus , requirimus , ac semel , iterum , tertio , trinaq; hac monitione præmissa , monemus , ut quæcumque constitutiones , & decreta , hac Provinciali Synodo à nobis confecta , illis litteris expressa continentur , ijs ad sex menses , postquā in lucē edita sunt , re ipsa omnino obtēperent : quod si qui ex ijs facere neglexerint , vel distulerint ; eos omnes & singulos monitos esse volumus , cōfecto illo sex mensium spatio , nos , quemadmodum mandatū est , id Sanctissimo D. N. quā primum significandum , ac referendum curaturos , vt eius Sanctitas prō summo suo pastorali officio , & ea singulari , qua tenet

restrī-

restituendę iam dudum labascentis ecclesiastice disciplinę cura, ac sollicitudine, opportunum huic rei remedium, ea qua solet uigilantia, ad hibeat. Datum ex nostris Archiepiscopalibus eisdibus, die septimo Septembris. M.D.L XVI.

B R E V E S. D. N. D. Pij Diuina prouidentia Papæ V. Super reuocatione licentiarum ingrediendi Monasteria, ac Domos Carthusiensium, & aliorum quorumcumq; Regularium ordinum, etiam Mendicantium, quibusuis Mulieribus concessarum.

P IV S Papa V. ad perpetuam rei memoriam.

Egularium personarum, quæ relicto sæculo, Dei se obsequio dedicarunt, pro commissio nobis officio, quieti consolere cupientes, ad ea remouenda, quæ religiosum earum propositum impedire possunt, curam nostram libenter intendimus, ut nulla re, quæ eas à Diuino cultu autocœ, præditæ, secundum ordinum suorum regularia instituta, & decretum sacri Tridentini Concilij, tranquillis mentibus gratu altissimo impendere possint famulatum. Quia igitur, & Carthusiensium ordinis, & aliorum regularem vitam profesarum quies non parum solet, sicut acceptimus, perturbari: propterea quod mulieres, modestiæ matronalis oblitæ, Domos, ac Monasteria eorum, contra ipsorum instituta, praetextu confessionalium, aut aliarum literarum A postolicarum ingredi audeant, ipsis etiam Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs Prelatibus aliquando recusantibus, & renentibus, non sine magna scorbutum molestia, nec sine graui laicorum etiam offensione, ac scandalo, si quando admitti nimis facile videantur: huic rei prouidere uolentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, omnes, & singulas facultates, ac licentias ingrediendi Monasteria ac Domos Carthusien. & aliorum quorumcumque regulatum ordinum, etiam Mendicantium, mulieribus, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, & quacumque dignitate, ac præminentia præditis, etiam Comitiis, Marchionissis, Ducissis, sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, & cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatorijs, alijsque fortioribus, efficacioribus, & insolutis clausulis: Necnon irritantibus decretis ab Apostolica Sede quomodo-

modocumque concessas: quarum tenores perinde, ac si de verbo, ad verbum presentibus infererentur, haberi volumus pro expressis, tenore presentium, reuocamus, & cassas, irritas, & inanes esse decernimus, distictè prohibentes mulieribus quidem predictas facultates, & licentias pretententibus, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, postquam harum literarum notitiam habuerint, à qua non possint, nisi à nobis, aut à Romano Pontifice, qui pro tempore fuerit, absolu, præter quam in mortis articulo: ne dictas Domos, & Monasteria ingredi audiant. Ipsi uero Monasteriorum, & Conuentuum, Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs Presidentibus quocumque nomine vocentur, & eorum Monachis, Canonicis, & Fratribus, siue mendicantibus, siue nō mendicantibus, sub priuationis officiorum, que in præsentia obtinent: & inhabilitatis in posterum ad illa, & alia omnia, & suspensionis à diuinis, ipso facto, sine alia declaratione, incurriendis pœnis, ne eas introducere, admittere eve presumant: Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque cōtrarijs quibuscumque. Volumus autem, & mandamus, ut he literæ ad valvas Basiliæ Beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria nostra, atque in Acie Campi Floræ de more publicentur. Quia uero difficile foret has literas ad omnia loca deferri, volumus, & declaramus, ut earum exemplis, & transumptis manuscriptis, vel impressis, & manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius Prelati munitis, par ubiq; fides habeatur, ac si præsentes exhibetæ essent, uel ostensi. Dat. Roma apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIIII. Octobris. M. D. L XVI. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Ant. Florebellus Lauellinus.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. Pij Diuina
prouidentia Papæ V. de veritate exprimenda &c.
in dispensationibus matrimonialibus, & alijs
gratijs sub pœna falsi.

Motu Proprio, &c. Cura sicut accepimus, nonnulli suæ conscientiæ prodigi, ac propriæ salutis immemores, vt facilius à nobis, & Sede Apostolica dispensationes matrimoniales, & alias gratias, & concessiones obtineant gradus consanguinitatis vel affinitatis, aut cognitionis spiritualis ac scientiam illorum alter quam es, à principio ab ipsis partibus significatum vel narratum fuerit

fuerit, & exponunt: & si matrimonia huiusmodi adhuc contracta non fuerint, pro contractis narrant, ac aliás diuersimodè veram facti speciem, tam in iplis dispensationibus matrimonialibus, quam pro alijs quibus, cūque gratijs, & concessionibus obtainendis immutent, ac propterea cū non solum in impetrationibus huiusmodi falsitas narretur, verum etiā in partibus plerumque pro verificatione gratiarum huiusmodi veritas immutetur, & falsitas committatur. Nos igitur huiusmodi abusibus, & erroribus obuiare cupiētes, Motu proprio &c. omnes, & singulos procuratores, tam officij sacræ pœnitentiarie, seu contradictarum, quam alios quo scunque Sollicitatores, & Scriptores, quos Copistas vocant, qui veritatem facti à narratione, quam ab ipsis partibus habuerunt quo ad substantialia, & qualitates necessario exprimendas, diuersam faciunt, seu quoquo modo inuertunt, aut immutant, depravant, & per subscriptionem, & obreptionem gratias à nobis extorquent pœnam faliū currere, & ea puniri omnino debere decernimus, & declaramus: Mandantes propterea Almæ vrbis Gubernatori, Cameræ Apostolice Auditori, & Vicario, quatenus in præmissis reos, & culpabiles repertos, persona falsi, vt præmittitur, puniant, cum potestate citâdi etiam per editu, constito summarie de non tuto accessu, aliaque dicendi, & faciendi in præmissis necessaria seu quomodolibet opportuna, non obstante præmissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ceterisque contrarijs nequaquā obstante, irritum quoque & inane &c. dicique &c. iudicari & diffiniri debere, sublata &c. decernent. Et quod praesentis motus proprij, & absque data, & registratura sola signatura sufficiat, & vbi que fidē faciat in iudicio & extra, regula cōtraria non obstante, eiusque transumptris manu alicuius notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constituta munitis, eadem profusa fides adhibeat, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitz, vel ostense, quodque Cameræ, & Cancellariæ Apostolice, ac audienciarum Palatij Apostolici valuis, & in Acie Capi Flora dimissis inibi copijs affixis omnes ita assitant, & arctent, ac li illis personaliter intimatæ fuissent.

Placet Motu Proprio. M.

Die quinta Decembris 1566. suprascriptæ literæ Apostolice affixa, & publicatae fuerunt in locis suprascriptis, dimissis in eisdem locis copijs affixis. per me Nicolaum de Matthæis Curs.

Johannes Guerardi Mag. Cuff.

BVLLA

BULLA S. D. N. D. PIJ DIVINA PROUIDENTIA PAPÆ V.
 Super declaratione decreti Concilij Tridentini de cognatione spirituali inter maritum, vel uxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatiq; patrem, & matrem, & quascumque alias personas tam ex parte suscipientis, quam baptizantis, & baptizati.

PIVS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI, AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

VM illius vicem, licet minimè suffragantibus meritis, geramus in terris, de cuius vultu prodit Iudiciū, & vident oculi æquitatem, officij nostri debitā prosequimur actionem, si obscuros sacrorum Canonū sensus ita aperire studemus, ut pīs Christi fidelium mentibus nulla dubitandi occasio relinquatur. Sanè licet ex eo quod in Concilio Tridentino decreatum fuerit, cognitionem spiritualem inter eos tantū contrahi, qui suscipiunt baptizatum de Baptismo, ac baptizatū ipsum, & illius patrem & matrem, necnon baptizantem & baptizatum, baptizatique patrem & matrem, in reliquis personis, qua per antiquos Canones occasione cognitionis huiusmodi contrahere prohibeantur, omne impedimentum sublatum esse uideatur: adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an saltem impedimentū cognitionis spiritualis huiusmodi inter maritum uel uxorem suscipientis, & baptizatum, necnon inter maritū uel uxorem suscipientis, & patrem ac matrem baptizati uigeat, propterea quod prohibitum de uno coniuge de altero etiam prohibitum esse uideatur. Nos piarum mentium quieti, & Matrimoniorum fauori (quantum ex alto nobis permittitur) consulere uolentes, à præcisis verbis Concilij minimè discedendum in præmissis esse censuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognitionis huiusmodi subesse decernimus, & declaramus, quo minus inter dictos, maritum uel uxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, & quascumque alias personas tam ex parte suscipientis quam baptizantis, & baptizati, in dicto Concilio nominatum non expressas, Matrimonium liberè & licite contrahi possit, & ita ab omnibus iudicari debere mandamus atque statuimus: decernentes irritum & inane, si quid secus à quoquam quacumque dignitate, auctoritate, & potestate predito contigerit iudicari, non obstantibus Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, alijsque contrarijs

quibuscumque . Volumus autem , q̄ præsentes litteræ in Cancellaria nostra Apostolica , & Acie Campi Flora de more publicentur , & inter Constitutiones perpetuò valituras describantur . Et quia difficile foret præsentes ad singula quæque loca deferri , q̄ earum transumptis , etiam impressis , manu alicuius Notarij subscriptis , ac sigillo alicuius prælati munitis , eadē prorsus fides adhibeatur , quæ præsentibus adhibetur , si forent exhibitæ , uel ostensa . Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis , decreti , mandati , statuti , & voluntatis infringere , uel ei ausu temerario contraire . Si quis autem hoc attentare prælumpserit , indignationem omnipotentis Dei , ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius , se nouerit incursum . Dat . Romæ apud Sanctum Petrum , Anno Incarnationis Dominicæ , M. D. LXVI . I V. Kal. Decemb. Pontificatus nostri Anno Primo .

Cæ. Glorietius.

H. Cumyn.

Visa decuria Io. Barengus.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à nativitate Domini Millefimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto , Indictione nona , die uero decimanona mensis Decembris , Pontificatus Sanctiss. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno eius primo , Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixa , & publicatæ fuerunt ad ualunas Cancellariæ Apostolicaæ , & Acie Campi Floræ , ut moris est , per nos Antonium Clerici , & Io. Andream Rogerium prafati S. D. N. Papæ Curs. Stephanus de Olea Mag. Curs.

CONSTITUTIO S. D. N. D. Pij , Diuina prouidentia Papæ V. Super confirmatione , ac reuallatione sanctionis olim à Sanctæ memorie Paulo PP. IIII. contra Iudeos editæ .

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei , ad perpetuam rei memoriam .

Roman. Pontifex Christi Vicarius in terris , nonnumquam ea , que pro zelo Religionis à ceteris Roman. Pontificibus prædecessoribus suis concessa dicuntur , ut illibata persistant , approbat , & confirmat , prout in domino conspicit salubriter expedire . Dudum felicis

reco-

recordationis Paulus Papa IIII. predecessor noster, zelo fidei Christianæ motus, certum modum viuendi, & habitandi Iudeis prescripsit, prout in quadam eius Constitutione cuius tenor sequitur, & est talis, videlicet: Paulus Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Cum nimis absurdum, & inconueniens existat, quod Iudei quos propria culpa perpetua seruituti submisit, sub pretextu quod pietas Christiana illos receptet, & eorum cohabitationem sustineat, Christianis adeo sint ingrati, ut eis pro gratia contumeliam reddant, & in eos pro seruitute quam illis debent, dominatum vendicare procurent. Nos ad quorum notitiam nuper deuenit eosdem Iudeos in Alma urbe nostra, & nonnullis S. R. E. Ciuitatibus, Terris, & locis, in id insolentiae prorupisse, vt non solum mixtim cum Christianis, & propè eorum Ecclesiis nulla intercedente habitus distinctione cohabitare, verum etiam domos in nobilioribus Ciuitatum, Terrarum, & Locorum, in quibus degunt, vicos, & plateis conducere, & bona stabilia comparare, & possidere, ac nutritrices, & ancillas, aliosque seruientes Christianos, mercenarios habere, & diuersa alia in ignominiam, & contemptum Christiani nominis perpetrare presumant, considerantes Ecclesiam Romanam eosdem Iudeos tolerare in testimonium veræ fidei Christianæ, & ad hoc vt ipsi Sedi Apostolicæ pietate, & benignitate allecti, errores suos tandem recognoscant, & ad verum catholicæ fidei lumen peruenire satagant, & propriea conuenire, ut quamdiu in eorum erroribus persistunt effectu operis recognoscant se seruos, Christianos uero liberos per Iesum Christum Deum, & dominum nostrum effectos fuisse, iniquumque existere, ut filij liberæ filijs famulentur ancille, uolentes in præmissis quantum cum Deo possumus salubriter prouidere, hac nostra perpetuo ualitura constitutione facimus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus tam in dicta urbe, quam in quibusvis alijs ipsis Rom. Eccl. Ciuitatibus, Terris, & locis Iudei omnes in uno, & eodem, ac si ille capax non fuerit, in duobus, aut tribus, vel tot, quot satis sint, contiguis, & ab habitationibus Christianorum penitus seiuinctis per nos in urbe, & per Magistratus nostros in alijs Ciuitatibus, Terris, & Locis prædictis delignandis vicos, ad quos unicus tantum ingressus pateat, & quibus solum unicus exitus detur omnino habitent. Et in singulis Ciuitatibus, Terris, & Locis, in quibus habitauerint, unicam tantum Synagogam in loco solito habeant, nec aliam de nouo construere, aut bona immobilia possidere possint. Quinimo omnes eorum Synagogas praeter unam tantum demoliri, & deuastare, ac bona immobilia, quæ ad præsens possident, infra tempus eis per ipsos Magistratus præfigendum Christianis vendere, & ad hoc ut pro Iudeis ubique dignoscantur,

nur, masculi biretum, foeminae vero aliud signum patens, ita ut nullo modo celari, aut abscondi possit, glauco coloris palam deferre tencantur, & astricti sint, nec super non delatione bireti, aut alterius signi huiusmodi praetextu cuiusvis eorum gradus, vel praeminentie, seu tolerantiae excusari, aut per eiusdem Ecclesiae Camerarium, vel Camera Apostolice Clericos, seu alias illi Praesidentes personas, aut Sedis Apostolice Legatos, vel eorum Vicelegatos quovis modo dispensari, aut absolvi possint. Nutrices quoque seu Ancillas, aut alios viri, que sexus seruientes Christianos habere, vel eorum infantes per mulieres Christianas lactari, aut nutriti facere, seu Dominicis, vel alijs de precepto Ecclesiae festis diebus in publico laborare, aut laborari facere, seu Christianos quoquo modo grauare, ut contractus factos, vel simulatos celebrare, seu cum ipsis Christianis ludere, aut comedere, vel familiaritatem, seu conuersationem habere nullatenus presumant. Nec in libris rationum, & computorum, quae cum Christianis pro tempore habebunt, alijs quam latini litteris, & alio quam vulgari Italico sermone vti possint, & si utrantur, libri huiusmodi contra Christianos nullam fidem faciant. Iudei quoque prefati sola arte strazzatae, seu cenciariae, ut vulgo dicitur, contenti, aliquam mercaturam frumenti, vel hordei aut aliarum rerum usui humano necessiarum facere. Et qui ex eis Medicis fuerint etiam vocati, & rogati ad curam Christianorum accedere, aut illis interessent nequeant, nec se a pauperibus Christianis dominos vocari patientar. Et menses in eorum rationibus, & computis ex triginta diebus completis omnino confiant, & dies, qui ad numerum triginta non ascenderint non pro mensibus integris, sed solum pro tot diebus, quot in effectu fuerint computentur, & iuxta ipsorum dierum numerum, & non ad rationem integri mensis eorum credita exigant, ac pignora eis pro cautione pecuniarum suarum pro tempore consignata nisi transactis prius a die quo illa eis data fuerint decem, & octo integris mensibus vendere nequeant, & postquam menses predicti effluxerint, si ipsi Iudei pignora huiusmodi vendiderint, omnem pecuniam, qua eorum credito superfuerit, domino pignorum consignare, & statuta Ciuitatum, Terrarum, & Locorum in quibus pro tempore habitauerint, fauorem Christianorum concernentia inutiliter obteruare etiam teneantur, & si circa premissa in aliquo quomodolibet defecerint, iuxta qualitatem delicti in urbe per nos, seu Vicarium nostrum, aut alios a nobis deputandos, ac in Ciuitatibus, Terris, & locis predictis per eosdem Magistratus, etiam tamquam rebelles, & criminis laesa Maiestatis rei, ac a toto populo Christiano diffidati, nostri & ipsorum Vicarij, ac deputando-

rum,

rum, & Magistratum arbitrio puniri possint. Non obstantibus, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis tolerantij, seu priuilegijs & indulcijs Apostolicis eisdem Iudeis per quoscunq[ue] Romañ. Pontifices p[re]decessores nostros, ac Sedem p[re]dictam, aut illius Legatos, vel ipius Romañ. Ecclesie Camerarios, & Cameræ Apostolicæ Clericos, seu alios illi P[re]sidentes sub quibusunque tenori bus, & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis, etiam Motu Proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de eis, eorūque toris tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de uerbo ad verbum, non auem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma seruanda esset, tenores huiusmodi, ac si de uerbo ad uerbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, p[re]sentibus pro expressis habentes, illis alijs in suo robore permansuris, hac uice dumtaxat specialiter, & exp[re]ssè derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctiōnis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attente p[re]sumperit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo, quingentesimo, quinquagesimo quinto, Pridie Idus Iulij Pontificat[us] nostri Anno Primo. Nos igitur cupientes, vt constitutio, statuta, & ordinationes huiusmodi perpetuis futuris temporibus obseruentur, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, & non ad alicuius alterius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera nostra deliberatione, constitutionem, statuta, & ordinationes huiusmodi, & prout illa concernunt omnia, & singula in dicti p[re]decessoris litteris contenta, & inde secura quæcumque auctoritate Apostolica p[re]sentium tenore approbamus, iunouamus, & confirmamus, & robustæ firmitatis obtinere decernimus, ac volumus sub intermissione diuini iudicij p[re]cipimus, & mandamus, ea omnia in posterum obseruari firmiter, non solu in Terris, & Dominijs nobis subiectis, sed etiam ubique locorum, & ad omnem circa colorem Bireti per masculos, & signi per fæminas deferendorum huiusmodi submouendâ hæsiationem declaramus dictu colorem esse, qui vulgo gialdo dicitur. Mandantes in virtute sancte obedientie omnibus, & singulis venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Primatebus, Archiepiscopis, & Episcopis.

iii 3 qua-

quatenus in ciuitatibus , & Diœces. proprijs p̄fentes nostras litteras publicari, & obseruari faciant . Et omnes Principes seculares & alios Dominos, & Magistratus temporales rogamus, & obsecramus per vi- scera misericordia Iesu Christi, eisdem in remissionem peccatorum nihilo minus iniungentes, quod in præmissis omnibus eisdem Patriar- chis, Primitibus, Archiepiscopis, & Episcopis assistant, & suum fau- rem, & auxilium p̄fistent, ac contrafacentes p̄cenis etiam temporali- bus affiant, non obstantibus omnibus quæ idem Paulus prædeces- sor in supradictis litteris voluit non obstatere, priuilegijs quoque, indul- tis, & litteris Apostolicis per recolendæ memoriae Pium IIII. Rom. Pontificem prædecessorem nostrum , & Sudem Apostolicam, etiam forsan Confistorialiter, ac per viam generalis legis, & statuti, ac in vim stipulati contradictus ; ex quauis, etiam vrgentissima, & onerosa causa, ac motu proprio , & ex certa scientia , & de Apostolicæ potestatis ple- nitudine , etiam cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus , & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs de- cretis quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis, etiam si in eis disposeretur, & caueretur expreſſe, quod ad delationem bireti glauci coloris huiusmodi in itinere, ac quod non, vt premititur, in loco clau- ſo habitare tenerentur , & quod bona stabilia vsque ad certam sum- mam acquirere , ac societatem cum Christianis super rebus ad anno- nam spectantibus initre, ac conuersationem cum eisdem Christifide- libus habere, ac pignora alias quam p̄scripto modo distrahere, ac plures Synagogas retinere possent indulserit, aut alias quomodolibet eis dictas litteras Pauli prædecessoris in fauorem Hebreorum prædi- cotorum limitauerit. Quibus omnibus , etiam si pro illorum sufficien- ti derogatione de illis, corumque totis tenoribus / specialis, specifica, ex- pressa , & indiuidua , ac de verbo ad uerbum , non autem per clausu- las generales idem importantes, mentio, seu quauis alia expressio ha- benda, aut alia exquisita forma seruanda foret, & in eis caueatur quod nullatenus derogari possit, illorum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expreſſis, ac de uerbo ad uerbum insertis habentes necno modos, & formas ad id seruandas pro indiuiduo seruatis habentes ha- rum serie specialiter, & expreſſe derogamus . Et litteras eiusdem Pauli prædecessoris , & omnia in eis contenta obseruari in omnibus , & per omnia mandamus, perinde ac si litteræ Pij similiter prædecessoris no- stri non emanassent , aut si aliquibus communiter , vel diuiniſ ab ea- dem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel ex communicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam , & expre- ſam, ac de uerbo ad uerbum de indulto huiusmodi mentionem . Vo- lumus autem quod p̄fentes litteræ in Cancellaria , & Acie Camp-

Floræ

Flora publicentur, & inter Constitutiones extrauagantes perpetuo valituras conscribantur. Et quia difficile foret presentes ad singula que loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarii subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides vbiunque adhibetur, que presentibus adhiberetur si forent exhibite, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, innovationis, confirmationis, decreti, præcepti, mandati, requisitionis, obsecrationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Dat. Rome apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini. M. D. L X V I I . XIII. Kal. Maij. Pont. nostri Anno Primo.

BREVE QVO S. D. N. D. Pius Papa V. hortatur locorum Ordinarios, ut in suis Ciuitatibus, & Diocesis Ecclesiæ seu loca alia, in quibus pueri in Doctrina Christiana erudiri debeant, deputent cum facultate Christi fidelium Confraternitates in Ecclesijs seu locis huiusmodi erigendi, ac Indulgentia pro Confratribus, & pueros docentibus.

PIVS, PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

IX debito pastoralis officij, nobis, meritis licet imparibus, ex alto cōmissi, ad ea libenter intendimus per quod in diuinus cultus fideliūq; deuotio vbiq; suscipiat incrementū, ac ipsos fideles ad id indulgentijs, remissionibus inuitamus, ut Christi fideles ipsi per temporalia, quæ egerint, consequi valeant præmia felicitatis aeternæ. Nos igitur attendentes quod infantes & pueri bonis moribus & exercitijs educati, quasi semper uitam pudicam, honestam, & exemplarem, ac aliquando sanctam agunt, è conuerso autem qui parentum carentia, seu paupertate, aut incuria,

Iii 4 vel

vel ignavia non sic educati persæpè ducuntur in exitu, & quod peius est, secum ducunt plures in interitum. vnde si diligenter educati & in doctrina Christiana instructi fuerint, à vitijs, & multis alijs erroribus retrahentur. Considerantes etiam, prout ex fide dignis relibus intelleximus, quòd nonnulli approbatæ vitæ Christi fideles, charitate omnium suprema virtute, circa hoc tā pium, tamque Republicæ saluberrimum opus accersiti, in singulis festiuitatibus, & Dominicis diebus in diversis Ecclesijs, & locis hoc opus sanctissimum amplexi sunt, & ibi eosdem infantes, & pueros ac alias miserabiles personas Christianæ veritatis ignaras congregari faciunt, & eos bonis moribus, & fana doctrina instruunt, ac diligenter in via mandatorum Domini dirigunt, ex quo salutiferi fructus haec tenus prouenerunt, & in dies magis auxiliante Domino prouenire speramus. Et quòd si ad hoc opus sanctissimum vbique locorum exercendum præfatos Christi fideles paternis fauoribus, & indulgentiarū muneribus inuitaremus, proculdubio non solum eorundem infantium, & puerorum, ac personarum aliarum laici consuleretur, verū etiam deuotio Christi fidelium omnium ad præfatum opus amplectendum multo magis augeretur. Cupientes igitur tam pio tamquā laudabili operi viribus totis fauere, & animas lucifacere creatori, ex certe nostra scientia vniuersos, & singulos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, ceterosque Ecclesiarum Prelatis, & locorum quorumcunque ordinarios, vilibet constitutos præsentes & futuros rogamus, & hortamur attente, eis ac eorum in spiritualibus, & temporalibus Vicarijs seu officialibus generalibus per Apostolica scripta mandantes, quatenus hoc opus sanctissimum toto pectore amplectens, aliquas Ecclesias in suis Ciuitatibus, & Diocesibus respectuē seu loca honesta, in quibus prafati infantes, & pueri ad audiendum doctrinam Christianam conuenire possint, deputent; & viros ad id idoneos vita, & moribus approbatos, qui diebus faltem Dominicis eosdem infantes, & pueros ac alias personas diuinæ legis expertes in articulis fidei, & præceptis sanctæ matris Ecclesie instruant, confirmant, & eligant: atque tot societas, seu confraternitas quot ad hoc tam sanctissimum opus exercendum eis opportunè videbuntur, inibi auctoritate nostra erigant, & instituant. Nos enim ut promptius, & alacrius ad hanc curam subeundam omnes Christi fideles alicantur, & eo libentius curam ipsam suscipiant, quo ex hoc dono celestis gratiæ conspexerint se vberius refectos, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, Omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus nerè penitentibus & confessis, seu statutis à iure temporibus firmum confidendi propolitum habentibus, qui in aliqua dictarum Societatum seu Confraternitatum, vilibet

ybilbet constitutatum, intrauerint, & ascripti fuerint, illis videlicet tā qui alios docuerint, quām qui alijs in articulis fidei, & prēceptis Ecclesiæ hīnōi intructi fuerint, quotiescumque in p̄fato sanēissimo exercitio se occupauerint, quadraginta dies de iniūctis p̄enitētijs auctoritate Apostolica tenore p̄sentiū milericordiēt in domino relaxamus, p̄sentiū perpetuis futuris temporibus valiturus. Ceterum quia difficile foret p̄sentes literas ad singula quęque loca in quibus de eis fides forsan facienda foret, deferri, volumus quōd ipsarū transumptis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate Ecclesiastica constitutę munitis, in iudicio, & extra, ubi opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeat, quę p̄sentiū adhiberetur, si forent exhibitę uel ostendit. Dat Romę apud Sanctū Petrū, sub annulo p̄fectoris, Die V I. Octobris. M. D. L X V I I. Pontificatus nostri anno secundo.

Cæ. Glorierius:

BULLA S. D. N. Pij Diuina Prouidentia Papæ V.
Relaxationis prohibitionis de non admittendis
Resignationibus per Ordinarios, cum
modificationibus.

DIUS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuā rei memoriam. Quanta Ecclesiæ Dei incommoda omni tempore attrulerit, & nunc quotidie magis affterat ministrorum in eam ingressiō vitiosa, iam latè perspiciant, & cum mœrore expendat. Præfules omnes & pastores, quando haec perniciēs cæteratum omnium maxima, tam multas orbis Ecclesiās impie violarit, Quia uero hoc malū cū in cæteris frequens, tū maximē in beneficiorum, officiorū Ecclesiasticorū dimissione admittitur, nemini molestū esse debet q̄ pridē de te primēdis quotidianis fraudibus, quę hac in re frequētores internoscuntur, certam aliquā rationem tandem initii officij nostri partes in prohibenda omnibus interim resignatiōnū huiusmodi receptione paulo scuerius interposuerimus, omnesq; beneficiorum interim resignandorum dispositiones, quę fierent in irritum reuocauerimus, ac etiam decreuerimus nullum per eas in illis ius, neque titulum vel coloratum, tam in petitorio, quām in pellestorio ipsiis prouisis tribuere, quinetiam eos ad illa deinceps obtinenda perpe-
 tuo

tuò inhabiles fore; collatores verò alias in illorum dispositione, etiam tamquam deuolutionis iure sese interponere non posse: sed de eis vi
 verè vacantibus, siue per Romanum Pontificem, siue alios collatorum eorundem Superiores, ut præuentum esset, liberè prouideri. Nunc au-
 tem intendentis institutum hoc nostrum, quod sanctuarium Domini cupimus illibatum auctore Domino persequi, ac simul quantum in no-
 bis est cauere ne resignationes ipsæ de hinc pro cuiusque arbitrio, nul-
 lisque vel certè leuiibus causis passim, & tenuiter admittantur. Prohi-
 bitionem, & alia prædicta ac cætera omnia nostris super his literis con-
 tenta eatenus relaxamus, vt posthac Episcopi, & alij facultatem ha-
 bentes, corum dumtaxat resignationes recipere, & admittere possint,
 qui aut senio confecti, aut valetudinarij, aut corpore impediti vel vita-
 ti, aut criminis obnoxij, censurisque Ecclesiasticis irretiti, aut nequeunt,
 aut non debent Ecclesie, vel beneficio inservire, seu qui unum aliud,
 vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contigerit promoue-
 ri. Religionem quoque ingressuri, vel matrimoniu[m] coniacturi, sista-
 tim postea id re ipsa exequantur: denique cum quis ex alijs casibus
 acciderit, qui co[n]stitutione fœlicis recordationis Innocentij Papa III.
 de dimittendis Cathedralibus Ecclesijs, edita, continentur. Qui etiā
 ob capitales inimicitias nequeunt, vel nō audent in loco beneficij reli-
 dere securi, sed nec horum ullus sacro ordini mancipatus, nisi religio-
 nem ingressurus valeat vlo modo beneficium, vel officium Ecclesiastici
 cum resignare, nisi aliunde ei sit, quo in vita possit commodè sustenta-
 ri. Ad hæc beneficiorum, & officiorum permutations admittere, que
 Canonicis sanctionibus, & Apostolicis constitutionibus permituntur.
 Caveant autem Episcopi, & alij prædicti, itemque omnes electores, pre-
 sentatores, & patroni tam ecclesiastici, quam laici, quicumque sint, ne
 verbo quidem, aut nutu, uel signo futuri in huiusmodi beneficij, ex
 officij successores, ab ipsis resignantibus, aut alijs eorum significatione
 vel hortatu designentur, aut de his assūmendis promissio inter eos, vel
 etiam intentio qualiscumque iutercedat. Ceterum præcipimus, atque
 interdicimus, ne ipsis Episcopi, aut alijs collatores de beneficij, & offi-
 cijs resignandis prædictis, aut suis, aut dimittentium consanguineis, af-
 finibus, vel familiaribus etiā per fallacem circuitorum multiplicitatū
 in extraneos collationum, audeant prouidere, quod si secus, ac etiam
 quicquid præter vel contra formam prædictorum fuerit à quocumque
 temerè attentatiu[m], id totum ex nunc uires, & effectum decernimus nō
 habere. Qui uero contrafecerint, ut in eo quo deliquerint puniantur,
 à beneficiorum, & officiorum collatione, necnon electione, præsen-
 tatione, confirmatione, & institutione, prout cuique competierit, tamdiu
 suspensi remaneant, donec remissionem à Romano Pontifice meru-
 ent

rint obtinere , & qui talia beneficia, seu officia receperint, eos prædi-
ctis pœnis volumus subiacere . Et nihilominus in eos , qui sic suspensi
conferre, eligere, præsentare, confirmare, vel instituere ausi fuerint, ex-
communicationis quod ad personas, quod verò ad Capitula, & Cōuentus
à diuinis suspensionis sententias ipso facto promulgamus : quibus etiā
nullus alijs, quam ipse Romanus Pontifex, siue solutionis, siue rela-
xationis gratiam (excepto mortis articulo) valeat impertiri . Prohi-
bitione , & literis nostris prædictis nihilominus in ceteris omnibus
perpetuò valitatis, non obstantibus quibuscumque priuilegijs, indul-
gentijs , & litteris Apostolicis generalibus , & specialibus quibuscum-
que , Episcopis, & alijs Superioribus , ac inferioribus Ecclesiasticis Prae-
latis, necnon Ecclesijs, Monasterijs, Capitulis, Conuentibus, Collegijs,
& Vniuersitatibus, eorumque, & alijs personis etiam Regia & Imperia-
li maiestate præditis, sub quacumque uerborum forma , & conceptio-
ne concessis , per qua effectus præsentium impediri posset quomodo-
cumque, vel differri, etiam si de eis ipsorumque totis tenoribus ad uer-
bum, ac de proprijs nominibus eorum , necnon Ecclesijs, Monasterijs,
Locis, Ordinibus, & Dignitatibus, quibus, necnon causis propter quas
illa concessa sunt, specialem & expressam præsentibus fieri oporteret
mentionem . Cæterum iubemus easdem præsentes ad ualunas Basili-
ce Principis Apostolorum de Vrbe , & in Acie Campi Floræ publica-
ri , & eorum exempla affigi: uolumusque eas sic publicatas, omnes , &
singulos perindè afficere , & obligare , ac si illis ipsis fuissent singulari-
ter intimatae : Exemplis quoque prædictis etiam impressis , manuque
Notarij publici , & sigillo Prælati Ecclesiastici vel eius Curiae obsigna-
tis , eandem proslus fidem adhiberi , qua ipsis præsentibus si forent
exhibite vel ostensæ . Nulli ergo omnino hominum liceat hanc pagi-
nam nostrę relaxationis, præcepti , interdicti , decreti , promulgatio-
nis , iussionis , & uoluntatis infringere , uel ei ausu temerario contra-
ire . Si quis autem hoc attentare præsumpsit, indignationem omni-
potentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apóstolorum eius, se nouerit
incursurum . Dat. Romæ apud Sanctum Petrum , anno Incarnatio-
nis Dominicæ M. D. L X V I I I . Kal. Aprilis , Pontificatus nostri
anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Declaratio

Declaratio portionum assignan. Vicarijs perpetuis Parochialium pijs locis perpetuò vñitarum.

E De huiusmodi portionibus habes in Concil. Trident. sess. 7. cap. 5. & sequentib. De Reformat.

De vñionibus autem habes ibidem. & etiam in Sess. 14. cap. 9. & Sess. 24. cap. 13. De Reformat.

TIVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

D exequendum Pastoralis officij debitum, vigilantes studijs intendentcs, ad ea, per quæ Cathedra-
lium aliarumne Ecclesiarum, necnon Monasterio-
rum, beneficiorum, seu Collegiorum, ac aliorum
piorum locorum prospéro profectui, diuinique cal-
tis augmento, & opportunè congrueque sustenta-
tioni Parochialium Ecclesiarum eisdem vñitarum
statui feliciter dirigendo, & personarum in illis curam animatum exer-
centium vtilitati recta ratione, & prouida moderatione consuli, & salu-
briter prouideri valeat, libenter interponimus nostræ sollicitudinibz par-
tes. Hinc est quod nos, ad quorum aures (quod non sine animi nostri
molesta referimus) peruenit, nonnullos ex venerabilibus fratribz no-
stris, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, in deputandis Vicarijs,
ac in assignatione portionum Vicarijs perpetuis Parochialium dictis
Ecclesijs, Monasterijs, Beneficijs, Collegijs, vel Locis pijs perpetuò vñ-
tarum ex Concilio Tridentino facienda, ita modum excessisse, ut pa-
rum aut nihil ex fructibus, redditibus, & prouentibus Parochialium
Ecclesiarum sic vñitarum Ecclesijs, Monasterijs, Beneficijs, Collegijs,
alijs Locis pijs remanserit, ob idque multa ortæ sint super hoc contro-
uersæ circa interpretationes decreti Concilij. Nos ad eas tollen-
das animum intendentcs, considerantesque vñiones ipsas ideo à pre-
decessoribus nostris factas esse, ut ex redditibus, & emolumentis bene-
ficiorum vñitorum, Ecclesijs, Monasterijs, Collegijs, Beneficijs, & Loc-
is pijs, quibus illa uniuntur, facilius onera eisdem incumbentia suppor-
tentur, & promptius à ministris Ecclesiasticis, in eisdem diuina officia
celebrentur, hospitalitas seruetur, aliaque charitatis opera exerceantur,
ac etiam vt nihilo minus cura animarum dictarum Parochialium
laudabiliter exercetur: Motu proprio, & ex certa nostra scientia au-
toritate Apostolica hac nostra perpetuò valitura constitutione statui-
mus, & ordinamus, ac declaramus, quemadmodum etiam de ipsis
Concilij

Concilij mev^e fuisse colligitus, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos præfatos in assignatione portionis ipsi Vicarijs perpetuis ex prædicto Concilio ipsorum Prælatorum arbitrio facienda ita se continere & arbitrari debere, ut non maior centum, nec minor quinquaginta scutorum annuorum summa computatis omnibus etiam incertis emolumentis & alijs obventionibus communiter percipi solitis eis omnino assignetur, nisi Vicarijs temporarijs solitum fuisset plus assignari, siue in quantitate, aut quota fructuum, pecuniaque numerata, fundo, seu alia re stabili portio huiusmodi constituantur, cuiuscumque valoris Parochialis Ecclesiæ vñita fuerit, & habita etiam ratione reddituum, & onerum loci, cui Parochialis ipsa vñita fuerit, ita quod portiones ultra, uel infra dictas summas scutorum centum, & scutorum quinquaginta haecenius assignatae, vel in posterum forsitan assignanda, quo ad excessum, & defectum huiusmodi nullius roboris, & momenti existant, & ad summas prædictas reductæ & auctæ respectu censeantur, nisi tamen valor annuus ipsius parochialis unitæ habita ratione (ut præfertur) minor sit quinquaginta scutorum, quo casu portio assignata, uel assignanda Vicario perpetuo, non habeat excedere summam annuarum ualoris dicta parochialis, sed sufficiat quod omnes fructus eius dumtaxat attribuantur ipsi Vicario perpetuo. Et quoniam iniquum esset, eos qui commodis priuantur, eadem onera que prius sustinebant debere sufferre, volumus, & statuimus, quod Ecclesiæ, Monasteria, Collegia, Beneficia, & pia loca huiusmodi, in quorum Parochialibus Ecclesijs unitis contingat Vicarias prædictas erigi, pro quantitatibus fructuum ipsis Vicarijs perpetuis assignatorum, ad solutionem quindenniorum, quam nobis & Cameræ Apostol. soluunt, ulterius non teneantur sed eis detraetio fiat ad ratam certorum, que de fructibus dictarum Parochialium percipiuntur. Ita tamen quod Vicarij perpetui, qui pro tempore deputabuntur, teneantur accipere à Sede Apostol. nouam prouisionem suæ deputationis, & soluere annatam pro portione fructuum, reddituum, & prouentuum certorum sibi assignata, & expedire literas Apostolicas, nec alias ad possessionem dictarum Vicariarum perpetuarum, & seruitium earundem parochialium admitti possint, nisi soluta Annata, & expeditis literis Apostolicis nouæ prouisionis, ut præfertur: alioquin integrum quindennium solvi debere, nec Vicarij prædicti ante uita conscientia fructus percipere possint. Volumus insuper, & ita mandamus, quod dicti Vicarij perpetui non ad liberâ Ordinariorū electionem, sed ad nominationem illorum, in quorum Ecclesijs vñitis ponentur, cum ipsis Ordinariorum, seu eorum Vicariorum prævio examine approbatione deputetur. Et si dicta Parochiales vñitæ erunt Monasterijs regularium mendicantium, possint à superioribus dictorum

mona-

monasteriorum nominari ex ipsis mendicatisbus, quos si Ordinarij pr.
vio examine per se, aut eorum Vicarios faciendo idoneos ad curam ani-
marum exercendum inuenierint, & ita pro idoneis approbauerint, re-
neantur in Vicarios, ad nutum tamen Superiorum suorum amouibi-
les, deputare. Idemque etiam seruetur in Regularibus monachis tan-
tum, dummodo in ea parochiali, in qua unus ex eis monachis fuerit,
seruata forma praedicta, Vicarius deputatus, habitent cum eo sicut
quatuor alij ex dictis monachis. Sicque per quoscunq; iudices quavis
auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuiilibet quavis alteri iudi-
candi, & interpretandi potestate, iudicari, & interpretari debere: Nec
non irritum, & inane decernimus quicquid. Secus à quoquam quavis
auctoritate attentatum forsan est hactenus, vel in posterum contigerit
attentari. Non obstatibus constitutionibus, & ordinationibus aposto-
licis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod praes-
entes literæ in Cancellaria nostra Apostolica, & ad valvas Principis
Apostolorū de Urbe de more publicentur, & inter Constitutiones per-
petuò valituras describantur. Et quia difficile foret eas ad singula que-
que loca deferri, quod earum transumptis etiam impressis, manu aliqui-
cuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Praelati munitis, ea-
dem prorsus fides adhibeatur, quæ praesentibus adhiberetur, si forent
exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc pagi-
nam nostræ ordinationis, declarationis, statuti, mandati, decreti, & vo-
luntatis, infringere, vel ei aucti temeratio contraire. Si quis autem hoc
attentare presumperit, indignationem Omnipotētis Dei, ac beatorum
Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Domini
millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Kal. Novembri,
Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius,
H. Camy,

Anno à Nativitate Domini nostri Iesu Christi Millesimo Quin-
gentesimo Sexagesimo septimo, Indictione decima, die vero decima-
quinta Mensis Novembri, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris,
& D. N. D. Pij, diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius secundo,
Retrascriptæ literæ Apostolicae affixa & publicatae fuerunt ad valvas
Basilicæ Principis Apostolorū de urbe, & Cancellariæ Apostolice, ibi-
dem dimissis copijs affixis per nos lo. Andream Rogerium, & Anto-
nium Clerici Curores Apostolicos.

Ioannes Guerardi Magister Curs.
Registrata apud Cœfarem Secretarium
BVLLA

BULLA S. D. N. Pij Diuina prouidentia Papæ V. per
quam declaratur Decretum Sacri Concilij Tri-
dentini, super impedimento publicæ
honestatis editum.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

D Romanum spectat Pontificem sua solitudine diligenter prouidere, ut sacrorum Conciliorum decreta, ita suæ declarationis adminiculo diluciderentur, quod nulla defuper dubitandi occasio cuiquā relinquatur. Sane ad aures nostras peruenit, multos esse, qui dubitent, ac decretū Oecumenici Concilij Tridentini Sessione vigesimam quartam de reformatiōne Matrimonij capitulo tertio, quo cauetur impedimentum publicē honestatis, vbi sponsalia valida non fuerint, prorsus tolli; vbi vero valida fuerint, non excedere primum gradum; cum in ylterioribus gradibus nō possit huiusmodi prohibitio seruari, de Sponsalibus per verba (vt aiunt) de futuro tantum conceptis intelligatur, vel etiam consumata, quæ interdū Sponsalia appellantur, comprehendat, ita vt etiā eo casu impedimentura inde protueniens sublatum fuerit. Nos itaque vt omnis difficultas, dubitatioque tollatur, attendentes, quod Sponsaliorum appellatione, qua dictum Concilium vtitur, nō nisi improprie Matrimonium verbis de præsenti conceptis contractum continetur, Quodque agitur de correctione iuris veteris, quo casu secundum proprietatem verborum duxit taxat procedendum est, præsentium cū longe maiorem rationem prohibitionis in Matrimonio per verba de præsenti contracto, quam in Sponsalibus de futuro vigere à nemine dubitetur, Idcirco Motu proprio auctoritate apostolica tenore præsentiū declaramus, & diffinimus decretum Concilij huiusmodi omnino intelligendum esse, & procedere in Sponsalibus de futuro dumtaxat, nō autem in Matrimonio sic (vt præfertur) contracto, sed in eo durare adhuc impedimentum in omnibus illis casibus, & gradibus, quibus de iure veteri ante prædictum decretum Concilij introductum erat, & ita ab omnibus iudicari debere, mandamus, atque statuimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, alijsque contrarijs quibuscumque. Volumus autem quod presentes litteræ in Cancellaria nostra, & Acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuò valituras describantur. Et quia difficile foret præsentes ad singula quæque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod

quod eartum Transumptis etiam impreſſis manu alicuius Notarii ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati munitis, eadem proſuſ fides vbi cum que adhibetur, quæ prafentibus adhiberetur, ſi forent exhibita, vel oſtentare. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nolte declarationis, diſtinzione, mandati, ſtatuti, & voluntatis inſtrigere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare perlupſerit, indignationem Omnipotens Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nonuerit incurſurum. Datum Rome apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominiæ, Milleſimo quingenteſimo ſexageſimo octauo Kal. Iulij, Pontificatus noſtri anno tertio.

Cæ. Glorieſius,

H. Cumyn.

Registrata apud Cæſarem Secretarium

DE B R E V I A R I O R O M A N O nuper edito.

IVS Episcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Quod à nobis poſtulat ratio paſtoralis officij, in eam curam incuimbimus, ut omnes, quantum Deo adiutore fieri poterit, ſacri Tridentini Concilij decreta exequantur: ac multo id ea impensis faciendum intelligimus, cùm ea, quæ in mores inducenda ſunt, maximè Dei gloria, ac debitum ecclesiasticarum personarum officium complectuntur. Quo in genere existimamus in primis numerandas eſſe ſacras preces, landes, & gratias Deo perſoluendas, quæ Romano Breuiario cōtinentur. Que diuini officij formula, piè olim ac ſapienter à Summis Pontificibus prefertim Gelasio, ac Gregorio primis conſtituta, à Gregorio autem ſeptimo reformata, cùm diuinitate temporis, ab antiqua iſtitutione deflexiſſet, neceſſaria uia res eſt, quæ ad pristinam orandi regulam conformata reuocaretur. Alij enim p̄eclarām veteris Breuiarij conſtitutionem, multis locis mutilatam, alibi incertis & alienis quibusdam commutatam, deformarunt. Plurimi, ſpecie officij commodioris allecti, ad breuitatem noui Breuiarij, à Francisco Quignonio tit. S. Crucis in Hierusalem Presbytero Cardinale compoſiti conſuguerunt. Qui etiam in prouincias paulatim irrepererat praua illa conſuctudo, vi Episcopi

scopi in Ecclesijs, quæ ab initio communiter cum ceteris veteri Româno more Horas Canonicas dicere ac psallere consueuerunt, priuatum sibi quisque Breuiarium conficerent, & illâ communionem, vni Deo, vna & eadem formula, preces, & laudes adhibendi, dissimillimo inter se, ac penè cuiusque Episcopatus proprio officio dispergerent. Hinc illatâ multis in locis diuini cultus perturbatio. Hinc summa in clero igno ratio cœremoniarum, ac rituum Ecclesiasticorū, vt innumerabiles Ecclesiarum ministri, in suo munere indecora, non sine magna piorum offensione, uersarentur. Hanc nimurum orandi uarietatem greuissime ferens f. re. Paulus PP. IIII emendare cōstituerat, itaque prouisione adhibita, ne ulla in posterum noui Breuiarij licentia permitteretur, totâ hanc rationem dicendi, ac psallendi horas Canonicas, ad pristinum morem, & institutum redigendam suscepit. Sed eo postea nondum ijs, quæ egregiè inchoauerat, perfectis, de uita dececente, cùm à pia mem. Pio PP. IIII. Tridentinum Concilium, antea uariè intermissum, revocatum esset, Patres in illa salutari reformatione codicē Concilio constituta, Breuiarium ex ipsis Pauli Papæ ratione restituere cogitarunt. Itaque quicquid ab eo in sacro opere collectū, elaborauīq; fuerat, Concilij Patribus Tridentum à prædicto Pio PP. missum est. Vbi cùm doctis quibusdam, & pīs viris à Concilio datum esset negotium, ut ad reliquā cogitationem, Breuiarij quoque curam adiungerent, instāte iam conclusione Concilij, tota res ad auctoritatem iudiciumq; Romani Pontificis, ex decreto eiusdem Concilij, relata est: qui, illis ipsis Patribus, ad id munus delectis, Roman vocatis, nōnullisq; in vrbe idoneis viris ad eum numerum adiunctis, rem perficiendam curauit. Verum eo etiā in viam vniuersitatis carnis ingresso, Nos, ita diuina disponente clementia, licet immerito, ad Apostolatus apicem allumpti, cùm sacram opus, adhibitis etiā ad illud alijs peritis viris, maximē vrgeremus, magna in nos Dei benignitate, (sic enim accipimus) Romanum hoc Breuiarium vidimus absolutum. Cuius ratione dispositionis, ab illis ipsis, qui negotio præpositi fuerant, non semel cognita, cùm intelligeremus, eos in rei confectione ab antiquis Breuiarijs nobilium Vrbis Ecclesiistarum, ac nostra Vaticanæ bibliothecæ, non discessisse, grauesque præterea aliquot eo in genere scriptores sequutos esse, ac denique remotis ijs, quæ aliena & incerta essent, de propria summa veteris diuini Officij nihil omisisse, opus probauimus, & Romæ imprimi, imprellumque diuulgari iussimus. Itaque ut diuini huius operis effectus re ipsa consequatur, auctoritate præsentium tollimus imprimis, & abolemus Breuiarium nouum, à Francisco Cardinale prædicto editum, & in quacumq; Ecclesia, Monasterio, Conuentu, Ordine, Militia, & Loco, virorum & mulierum, etiam exempto, tam à primaria institutione, quam alii.

Kkk ter

ter ab hac Sede permisum. Ac etiam abolemus quæcumque alias Br.
maria, vel antiquiora, vel quotis priuilegio munita, vel ab Episcopis in
suis diœcessibus promulgata, Omnesque illorum vsum de omnibus
orbis Ecclesijs, monasterijs, conuentibus, militijs, ordinibus, & locis, vi-
torum & mulierum, etiam exemptis, in quibus alias Officium dini-
num, Romanæ Ecclesiæ ritu dici consueuit, aut debet: illis tamen ex-
ceptis, quæ ab ipsa prima institutione à Sede Apostolica approbata, vel
consuetudine, quæ vel ipsa institutio ducentos annos antecedat, alijs
certis Breuiarijs vsa fuisse constiterit: quibus ut inueteratum illud ius
dicendi, & psallendi suum officium non adiunimus, sic eisdem, si forte
hoc nostrum, quod modo promulgatum est, magis placeat, dummodo
Episcopus, & vniuersum Capitulum in eo consentiant, vt id in choro
dicere, & psallere possint, permittimus. Omnes vero, & quascumque
Apostolicas & alias permissiones, ac consuetudines, & statuta, etiam
iuramento, confirmatione Apostolica, vel alia firmitate munita, nec
non priuilegia, licentias, & indulcta, precandi, & psallendi, tam in cho-
ro quam extra illud, more & ritu Breuiariorum lic suppressorum, pre-
dictis Ecclesijs, monasterijs, conuentibus, militijs, ordinibus, & locis,
necnon S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis,
Abbatibus & alijs Ecclesiistarum Prælatis, ceterisque omnibus & singu-
lis personis Ecclesiasticis, secularibus, & Regularibus, virtusque texus,
quacumque causa coœssa, approbata, & innouata, quibuscumque con-
cepta formulis, ac decretis & clausulis roborata, omnino retrocamus,
volumusque illa omnia vim & effectum de cætero non habere. Omni
itaque alio vnu, quibuslibet, vt dictum est, interdicto, hoc nostrum Bre-
uiarium ac precandi psallendique formula in omnibus vniuersi orbis
Ecclesijs, monasterijs, ordinibus, & locis, etiam exemptis, in quibus of-
ficium ex more & ritu dictæ Romæ Ecclesiæ dici debet, aut consuevit,
salua prædicta institutione, vel consuetudine predictos ducentos an-
nos superante, præcipimus obseruari. Statuentes Breuiarium ipsum,
nullo vnuquam tempore, vel totum vel ex parte mutandum, vel ei aliquid
addendum, vel omnino detrahendum esse: ac quoscumque qui Ho-
ras Canonicas, ex more & ritu ipsius Romanæ Ecclesiæ, iure vel con-
suetudine, dicere, vel psallere debent, propositis penis per Canonicas
sanctiones constitutis, in eos, qui diuinum Officium quotidie non di-
xerint, ad dicendum & psallendum posthac in perpetuum, Horas ipsas
diurnas & nocturnas, ex huius Romani Breuiarij prescripto, & ra-
tione omnino teneri, neminemque ex ijs, quibus hoc dicendi pla-
rendique munus necessariò impositum est, nisi hac sola formula
satisfacere posse. Iubemus igitur omnes, & singulos, Patriarchas,
Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, & cæteros Ecclesiistarum Pra-
torum

latos ut, omisſis, quæ ſic ſuppreſſimis & aboleuimus, ceteris omni-
bus, etiam priuatim per eos conſtitutis, Breuiarium iſum in ſuis qui-
que Eccleſijs, monaſterijs, conuentibus, ordinibus, militijs, diocesijs,
& locis praedictis introducant, & tam iſi, quam ceteri omnes preſby-
teri, & Clerici, ſeculare, & Regulares, utriusque ſexus, neceſſo mil-
ites, & exempti, quibus officiū dicendi, & psallendi quoniamodo
cūnque, ſicut praedicitur, iniunctum eſt, ut ex huius noſtri Breui-
rij formula, tam in choro, quam extra illum, dicere & psallere pro-
curent. Quod vero in rubricis noſtri huius officij praescribitur, qui-
bus diebus Officium beatae Marie ſemper virginis, & Defunctorum,
item ſeptem psalmos penitentiales, & Gradualeſ duci ac psalli ope-
rat: Nos propter varia huius vite negotia, multorum occupationibus
indulgentes, peccati quidem periculum ab ea praefcriptione remo-
vendum duximus; uerum debito prouidentiae pastoralis admoniti,
omnes vehementer in Domino cohortamur, ut reuiffionem no-
ſtram, quantum fieri poterit, ſua deuotione, ac diligentia praecur-
rentes, illis etiam precibus, suffragijs, & laudibus, ſuae & aliorum
ſaluti consulere ſtudeant. Atque ut fidelium uoluntas, ac ſtudium
in agis etiam ad ſalutarem hanc conſuetudinem inciteur, de domini
potentis Dei misericordia; beatorumque Petri, & Pauli Apostolorum
eius auctoritate confisi, omniibus, qui illis iſis diebus, in rubricis
prefinitis, beatae Marie, vel Defunctorum Officium dixerint, to-
ties centum dies, qui vero ſeptem psalmos, vel Gradualeſ, Quin-
quaginta, de iniuncta iſis penitentia relaxamus. Ceterum ut pre-
fentes literæ omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad valvas
Basilice Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellarie Aposto-
lice, & in acie Campi Floræ publicari, earumque exempla de more
affigi; Volumusque & Apostolica auctoritate decernimus, quod post
huiusmodi publicationem, qui in Romana curia ſunt praefentes, ſta-
tim lapsō mense, reliqui uero, qui iuxta montes, tribus, & qui ultra
ubique locrum degunt ſex mentibus excursis, uel cum primum uena-
lium huius Breuiarij uoluminum facultatem habuerint, ad precan-
dam, & psallendum, illius ritum, tam in choro quam extra illum,
maneat obligati ipsarum autem literarum exempla manu Notarii
publici, & ſigillo Prelati Eccleſiaſtici, aut illius curie obligata uel
etiam iſis uoluminibus absque praedicto, uel alio quopiam admini-
culo Romæ impella, eandem illam ubique locorum fidem faciant,
quam iſa praefentes, ſi uellent exhibitæ, uel ostenditæ. Sed ut Breui-
arium iſum, ubique inuolatum, & incorruptum habeatur, prohi-
bemus ne alibi uifquam, in toto orbe, ſine noſtra, uel ſpecialis ad id
Commissarii Apostolici, in ſingulis Chriſtiani orbis regnis, & pro-

Kkk 2 uincij.

uincis deputandi, expresa licentia, imprimatur, proponatur, vel recipiatur: Quoscumque verò, qui illud sècùs impresserint, propoluerint, vel reperient, excommunicationis sententia eo ipso innodamus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostra abolitionis, permissionis, reuocationis, iussionis, præcepti, statuti, induiti, mandati, decreti, relaxationis, cohortationis, prohibitionis, innodationis, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpsit, indignatione Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ M. D. LXXXVIII, septimo Idus Iulij, Pontificatus nostri anno tertio.

M. Dat.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

BULLA S. D. N. D. Pij Diuina prouidentia Papæ V.
Super residentia facienda in Parochialibus per ob-
tinentes eas, ac Canonicatus, aut dignitates,
seu aliud beneficium.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Vpientes pro nostrî pastoralis officij munere Christi fidelium animarum salutem, quantum cū Dco possumus, salubriter consilere, & Parochialibus ecclesijs ab earum Parochis, prout tenentur, in diuinis debitè, & laudabiliter deseruiri, inhærendo etiam decretis sacri Concilij Tridentini, Motu proprio, & ex mera deliberatione, certaque scientia nostra, ac de' Apostolice potestatis plenitudine hac nostra perpetuò valitura Cōstitutione, omnes, & singulos Rectores Parochialium Ecclesiastum, cuiuscumque dignitatibus, status, gradus, ordinis, conditionis, & preeminentiarum fuerint, in quibuscumque Regnis, Provincijs, Ciuitatibus, Diocesibus, ac alijs Christiani orbis partibus consistentes, qui Parochalem Ecclesiam, ac Canonicatum, aut dignitatem, etiam post Pontificalem maiorem, seu principalem in quibusvis patriarchalibus, aut metropoli-

tropolitanis vel cathedralibus, seu collegiatis Ecclesijs seu aliud quodcumque beneficium Ecclesiasticum, etiam quorumcumque dispensationum à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, seu etiam à nobis hactenus quomodolibet impetratarum, ac literarum Apostolicarum desuper expeditarum titulo, quas omnes hac præsenti Constitutione abolemus, & reuocamus, seu quocumque alio praetextu obtinent, cum prima, & præcipua debeat esse cura animarum eos ad residendum in Ecclesia Parochiali, & ibi in diuinis deseruiendum, debitoque eorum officio fungendum omnino teneri, & obligatos esse, ac ad id per Episcopos, & aliorum locorum ordinarios, etiam tamquam Apostolicae sedis delegatos, sub sententijs, & censuris Ecclesiasticis, ac pecuniarijs arbitrio eorum declarandis, ac etiam priuationis dictarum Parochialium, & aliorum quorumcumque beneficiorum pœnis, quamcumque appellatione remota, cogi, & compelli posse, & debere auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, præcipimus; & ordinamus. Eos tamen sic residentes in Ecclesijs Parochialibus omnes, & singulos fructus, redditus, & prouentus, etiam Canonicatus sui, vel dignitatis, seu alterius cuiuscumque beneficij, exceptis dumtaxat quotidianis distributionibus, & alijs, quæ ex iusta causa absentes percipere non solent, lucrari volumus. Sicque per quoscumque Iudices & Cömissarios, etiā causarum palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, interpretari, iudicare, & diffiniri debere. Necnon irritum, & inane quicquid secus super his à qunquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentatum forsan est hactenus, uel in posterum contigerit attentari, decernimus, & declaramus, non obstantibus præmissis, ac quibusuis dispensationibus, literique Apostolicis desuper confessis, necnon Apostolicis in Provincialibusque & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, ordinationibus, & etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboris statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusuis personis in genere vel in specie, & alias quomodolibet concessis, & approbatis, in posterumque concedendis, & approbandis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs, quibuscumque.

Kkk 3 Volu-

Volumus autem quod harum literarum transumptis etiam impreßis,
manu Notarij publici subscriptis , ac sigillo alicuius persona in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio, quā extra adhibetur, quę presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel offensæ . Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ abolitionis, reuocationis, statuti, præcepti, ordinationis, decreti, declarationis, derogationis , & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire . Si quis autem hoc attentare præsumpsit, indignationem Omnipotentis Dei , ac beatorum Petri , & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum . Dat. Romę apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicę , Millesimo Quingentesimo Sexagesimo octauo, octauo Idus Iulij Pontificatus nostri Anno Tertio .

Cæ. Glorierius.

S. D. N. D. Pij Papæ V. Extensiō Decreti Concilij Tridentini, Sess. xxij. cap. ij. quod incipit, Cūm non deceat : loquentis de Clericis sacerdotalibus, ad Clericos regulares non professos, quòd non promoueantur ad sacros Ordines, nisi seruata forma dicti Decreti .

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Omanus Pontifex sacrarum Conciliorum auctor & interpres, illa quę in huiusmodi Concilijs à prudentibus patribus in Spiritu sancto legitimè congregatis salubriter sancta sunt, pro sui Pastoralis offici debito dum cōquitas, honestas, & decus suader, sicuti declarare, & moderare, ita etiam ad alios causas extendere consuevit. Sanè cum non deceat diuino ministerio ascriptos cum ordinis dedecore mendicare, aut fordidum aliquem quęstum exercere, sacro Tridentino Concilio inter alia datum fuit, ne quis deinceps Clericus Secularis , quamvis aliis moribus, scientia, & ætate esset idoneus, ad sacros Ordines promoueretur, nisi prius legitimè constaret eum beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad viatum honestè sufficeret, pacifice possidere, vel aliis ordinari non posset, nisi iuxta Decreti ab ipso Concilio desuper editi formam, & tenorem.

tenorem. Cum autem nulla in huiusmodi Decreto religiosorum Clericorum mentio facta fuerit, ac propter ea nonnulli (ut molestè accepimus) certorum ordinum Religiosi, seu Canonici, vel Clerici intra claustra Monasteriorum, seu domorum more Regularium in communione viuentes, qui numquam, seu non nisi ad certum tempus professio nem emitunt, & ex claustro exire, uel dimitti, & ad seculum redire liberè & licetè possunt, religionis praetextu absque titulo sufficientis beneficij, nec iuxta dicti Decreti tenorem, ad sacros Ordines se promoueri pretendunt, & a nonnullis Episcopis passim promoueantur, atque inde plerumque illud inconueniens eveniat, ut sic promoti, & ex claustro exeuntes, & per seculum vagantes vel mendicare, uel sor didum quartum exercere, non sine ipsorum dedecore, ac ordinis vilipendio, & quamplurimorum Christi fidicium scandalo cogantur. Nos igitur qui singulorum Dei Ministerorum honorē, & decus (quantum in nobis est) sinceris exceptamus affectibus, Motu Proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostolicę potestatis plenitudine hac perpetuā valitura sanctōne, decretum prae dictum de Clericis secularibus loquens, ad omnes & singulos etiam cuiuscunque ordinis Clericos religiosos, sive seculares more Religiosorum uiuentes, in communi, non professos, harum seriè extendimus, & ampliamus, ac Religiosis, & alijs predictis non professis ut ad sacros ordines promoueri, necnon omnibus & singulis Venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis gratiam, & communionem. Sedi Apostolicę habentibus, vt ordines ipsos huiusmodi religiosis personis impendere, nisi obseruata forma dicti decreti non ualeant, in virtute sancte obedientiae, & sub indignationis nostrę pœna inter dicimus, & prohibemus, ac contra facientes per annum à prestatione talium ordinum ipso iure suspendimus. Statuentes, & decernentes promotiones quarumlibet religiosarum personarum predictarum ad ordines huiusmodi contra ipsius decreti Concilij Tridentini formam, etiam cuiuscumque licentię illis ab Apostolica Sede, vel illarum superioribus cuiuscumque dignitatis, status, gradus, & præminentia existant, etiam si Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honore præfulgeant concessę, praetextu factas, exequitione predictorum ordinum omnino carere, nullasque prorsus, & irritas existere, sive que promotas personas in Altaris ministerio ministrare non posse: Quinimum ministrantes, priuilegijs, exemptionibus, immunitatibus, & alijs gratijs Clericis concessis, omnino priuari, & irregularitatis, alias que in dicto decreto contentas pœnas eo ipso incurrere, à quibus, nisi à Roman. Pont. vel in mortis articulo minimè absolui possint. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinacionibus Apostoli-

Kkk 4 cis,

cis, ac quorumuis Monasteriorum, & ordinum etiam iuramento, & confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, illorumque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, efficacissimis, restitutiis, & insolitis clausulis, irritantibusque & alijs decretis in genere vel in specie, ac alijs quomo dolibet etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam si alias pro illorum sufficienti derogatione de illis illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expresa, & individualia, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores, formas, datas, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, certisque contrarijs quibuscumque. Et ut praesentes literæ ad omnium notitiam perueniant, neu quis illarum ignorantia excusari possit, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, praesentes literas ad valvas Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellarie Apostolice, ac in Acie Campi Floræ, publicari, & earum exempla affigi, & imprimi, illaruinque exemplis etiam impressis manu alicuius Notarii publici, & Sigillo Prælati Ecclesiastici, vel eius Curia obsignatis, eandem prorsus fidem adhiberi que ipsi presentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę extensionis, ampliationis, interdicti, prohibitionis, apportionis, statuti, decreti, derogationis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quintagesimo, Sexagesimo octauo, Pridie idus Octobris. Pontificatus Nostri Anno Tertio,

Ca. Glorierius.

H. Cumyn.

S. D. N.

S. D. N. Pij Papæ V. Constitutio contra offendentes
statum, Res, & personas Officij Inquisitionis
hæreticæ prauitatis.

*P I V S Episcopus, seruus seruorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.*

Si de protegendis ceteris omnibus ecclesiæ mioistris, quos in fidem & clientelam nostram à Domino recepiimus, cura nobis quotidiana insidet, quanto maiore studio eam nos sollicitudinem capescere necessare est, ut qui in sacro Inquisitionis Hæreticæ prauitatis officio uersantur, sub tutela inuiolatae auctoritatis huius Sedis periculorum omnium expertes, quæque munera ad exaltationem fidei Catholicæ exequantur? Cum itaque eius generis impiorum vis quotidie magis inualeat, qui omnibus malis artibus prædictum officium subuertere, ministrosque functionibus disturbare moliuntur, eo iam nos detrusit necessitas, ut nefariam, & scelestam illorum audaciam acerbore castigationis verbere reprimamus. Hac igitur generali Constitutione de fratum nostrorum consilio sancimus, ut quicumque siue priuatus, siue cuncta Ciuitas, siue Populus, siue Dominus, Comes, Marchio, Dux, vel potiore titulo illustris, quemuis ex Inquisitoribus, Aduocatis, Promotoribus, Notarijs, alijsue ministris prædicti officij, vel Episcoporum id munus in sua Diœcesi, aut Proiuincia obeuntium, seu accusatorem, denunciatorem, aut testem in causa fidei quomodocumque productum, vel euocatum, verberauerit, deiecerit, seu perterrefecerit, qui uè Ecclesiæ, ædes, alias res siue publicas, siue priuatas officij, aut ministrorum expugnauerit, inuaserit, incenderit, expilauerit: aut libros, literas, auctoritates, exemplaria, regesta, protocolla, exempla, scripturas, aliaue instrumenta, siue publica, siue priuata vbiunque posita combusserit, diripuerit, seu interuerterit; seu ex incendio, aut direptione, aut alio quocumque modo illa exportauerit, seu qui conflagratione, expugnatione, aut direptione, etiam inermis, siue capiēdi, siue cōburendi, siue supprimendi causa fuerit, siue res, aut personas seruari, defendiue prohibuerit: quiuè carcere, aut aliam custodiā, seu priuatā effregerit, vinculum extraxerit, seu emiserit, capiendum prohibuerit, captiuum eripuerit, receperit, oculuerit, seu facultatem effugiendi dederit, seu iussit id fieri, qui cœtū, cōcursuue fecerit, siue ut aliquid prædictorum fieret, homines accommodauerit, siue alias auxiliū, con-

lilium,

ssum aut fauorem publice, vel occulte in quolibet prædictorum scien-
 ter præstiterit, licet nemo occisus, nemo verberatus, nemo extraclus,
 emissus, vel creptus, nihil expugnatum, nihil effractum, succensum, di-
 reptumue, nullum denique damnum re ipsa sit sequutum; nihilomi-
 nus is sit anathemate præsentis Canonis auctoritate ligatus, idem quo-
 que legis maiestatis reus, dominio, dignitate, honore, feudo, ac quocum
 que alio beneficio temporali, & perpetuo eo ipso, priuatus, secularis lu-
 dicis arbitrio relinquatur, qui de eo illas ipsas poenias exigat, quæ dam-
 natis primo capite dictæ legis per constitutiones legitimas irrogantur,
 bonis, rebusque omnibus fisci iuribus applicatis ut etiam est de dam-
 natis hæreticis per sanctiones Canonicas constitutum: eius filij pater-
 na infamia subiecti, omnis, & cuiuscumque hereditatis, successionis,
 donationis, & legati sue propinquorum, sine extraneorum omnino
 sint expertes, eisdem præterea portæ nunquam pateans dignitatum.
 Nemo autem expurgationem habere, aut causam ullam proponere, vel
 prætendere possit, quin tantum nefas in contemptum; & odium hu-
 ius officij admiserit, nisi contrarium per claras probationes docuerit
 fecisse. Quod de prædictis eorumque filijs statuimus, illud idem de
 omnibus Clericis, & presbiteris secularibus, & quorumvis ordinum,
 etiam exemptorum, regularibus, & quacumque etiam Episcopali, &
 maiori dignitate prædictis, ac etiam priuilegio quomodo cumque sufful-
 tis, decernimus exequendum ita ut ipsi beneficijs, & officijs omnibus
 Ecclesiasticis præsentium auctoritate priuati, per ludicrum Ecclesiasti-
 cum Hæreticorum more degradentur, demum potestati seculari tradi-
 ti, poenias prædictis laicorum instar subiiciantur; Pontificum tamen
 cauſis nobis, & successoribus nostris reseruatis ut re quæsita, & no-
 bis renunciata contra eos ad depositionem, & alias poenias prædictas
 procedamus, ut criminis atrocitas videbiur postulare. Quicumque
 autem pro talibus veniam petere, aut alias intercedere tentauerint, in
 easdem illas poenias, quæ in Hæreticorum fautores à sacris constitu-
 tionibus inferuntur, ipso facto se nouerint incidiisse Verum si quis etiam
 huiusmodi criminum conscius, uel affinis, sine religionis studio, sine
 poenitentia ductus rem adhuc incognitam retexerit, supplicio libere-
 tur. Cæterum eam omnium, & quorumcumque absolutionem ratio-
 nem à prædictis criminibus, necnon habilitationum, & restitutionum
 etiam ad famam, & honores, ita deinceps habendam optamus, ut suc-
 cessores nostri nullas nisi saltem semestri post cuiusque assumptionem
 ad huius dignitatis fastigium excursio, ac precibus apud supremum of-
 ficium Inquisitionis hic institutum verificatis, concedant. Decernen-
 tes omnes, & quascumque huiusmodi absolutiones, habilitationes, &
 restituções qua precibus sic non verificatis de cætero sient, nemini
 profici

prorsus prodeesse, sed nec præsentibus, nisi toto ipsarum tenore ad verbum inserto, & gratia ex certa Romani Pontificis Scientia facta, & propria manu subsignata, vlla in parte derogari, nec derogatum censeri debere, & si illis ex quacumque causa aliter derogari contigerit, derogationes huiusmodi nullius prorsus fore roboris, & momenti. Iubemus igitur vniuersos, & singulos Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos, & cæteros Ecclesiarum Prelatos per vniuersum orbem constitutos, vt perse, vel alium, seu alios præsentes literas, aut earum exempla in suis quisque Provincijs, Ciuitatibus, Diœcesibus, & Locis solemniter publicare, & quantum in se est, firmiter obseruari procurent, contradictores quo cumque per censuras, & pœnas Ecclesiasticas appellatione postposita, compescendo, ipsasque censuras, & pœnas etiam iteratis vicibus aggrauando, intuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis: Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem, vt præsentium exempla etiam impressa edantur, eaque. Notarij publici manu, & cuiuscumque curie Ecclesiastice, vel Pralati Sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem ubique locorum faciant, quam ipsæ præsentes facerent, si essent exhibite vel ostensæ. Cæterum omnes Orbis terrarum Principes, quibus gladij secularis potestas ad malorum vindictam est permitta: per eam, quam se tueri pronaserunt fidem, obtestamur, ita suas quisque partes siue in præstanto ministris prædictis auxilio, siue in criminum post Ecclesiæ sententiam animaduersione interponere, vt eorum quoque præsidij ministri ipsi tanti officij munus pro Dei eterni gloria, & religionis incremento feliciter exequantur, amplissimum à Domino premium recepturi, quod fidei prædictæ assertoribus in eternæ beatitudinis consortio præparauit. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, legationis, statuti, decreti, iussionis, obtestationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se non uerit incursum. Datum Rome apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Nono. Kal. Aprilis, Pontificatus nostri, Anno Quarto.

SAN.

842
SANCTISSIMI D. N. D. Pij, Papæ V. Constitutio, Super recitatione officij Beatæ Mariæ Virginis, cum Decretis, & Indulgentijs.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Vperni Omnipotentis Dei prouidentia, ac benignitate exemplo excitati, qui vt humanum genus ab erroru tenebris vendicaret, & in veritatis scimitam perducere, suæ gloriæ splendor em à cœlis in terram dimittere, lucisque aeterna radijs bonos pariter & malos perfundere dignatus est: Meditatio cordis nostri ad id potissimum tendit, vt fides catholica non solum vbiique augeatur, & floreat, sed etiam ne errorum tenebræ, atque superstitionum abusus pijs Christi fidelium mentibus inducantur, & si quæ irreplerunt, protinus euallantur. Cum itaque in exequutionem decretorum sacri Concilij Tridentini, gratia diuina assistente, Catechismo ad populi eruditionem edito, Breuiario ad sacras preces, laudes, & gratias Deo optimo maximo ab utriusque sexus Ecclesiasticis persoluendas reformato, atque Missali, vt Sacerdotes intellegent, quibus precibus, vti, qui ritus, quæcumè ceremonia in missarum celebratione obseruanda sint, ad pristinam sanctorum patrum normam restituto, eandem curam & operam adhiberi mandauerimus in emendando ac corrigendo glorioissimæ Dei genitricis beatæ Mariæ Virginis officio, cuius recitatio sicut pusillis, & rudibus Christi fidelibus peculiaris esse cognoscitur, ita multis superfluis non sine legentium etiam scandalo, & quæ ad varias superstitiones facile rudes ipsos inducere possunt, auaritia impressorum fuit referum, qui vt Christi fideles ad emendos eiusdem officij libros à se impressos facile allicerent, multa sub colore pietatis, & animarum spiritualis consolationis, ex eorum capite addiderunt, iamque ad antedicti Breuiarij uniformitatem eiusdem Dei genitricis, vt credimus, intercessione, eruditorum & piorum virorum, ques ad hoc delegimus, studio officium ipsum, refecatis, quæ aliena & incerta erant, correclum fuerit, & à nobis probatum Romæ impri, & impressum diuulgari iusserimus, vt inde spiritualis, quam optamus, Christi fidelium animabus proueniat consolatio: Mou proprio, &c. & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine officia quæcumque in primis Italico, seu quoquis alio vulgaridiomate & sermone quomodolibet composita, atque officium anno proxime præterito 1570, Venetijs apud Iunctas imprimendum his verbis, licet falso inscriptum; Officium Beatæ Mariæ Virginis per Concilium Trident-

Tridentinum Pio V. Pontifice maximo reformatum , denique & omnia & singula alia officia huiusmodi etiam Latino sermone sub Hortuli animæ , seu Thesauri spiritualis , compendij , aut quoquis alio titulo & nomine quomodolibet perulgata , omnemque illorum usum approbatione Apostolica ac consuetudine & institutione , inueteratis infra dictis semper saluis , harum nostrarum serie perpetuo ab omnibus & singulis utriusque sexus Christi fidelibus Secularibus vel Ecclesiasticis , etiam quoruis Ordinum Regularium , & Militiarum Religiosis ; qui de iure , consuetudine , usu , statuto , institutione , ac constitutionibus etiam eorundem Ordinū , Militiarum , & Regulæ , seu alijs quomodolibet ad recitationem officij Beatæ Marie tenentur , & obligati sunt , tollimus , & abolemus ; ipsisq; in uirtute sanctæ obediencie interdicimus , ne aliud quam hoc de mandato nostro emendatum Beatæ Mariæ Virginis officium , & in impressoria officina Populi Romani , pro fideliter , & incorruptè imprimendis libris sacris in alma Urbe nostra ercta , impressum , quoquis praetextu dicere , recitare , legere , seu tenere quoquo modo audeant uel presumat ; omni verò alio usu ipsis (ut uniformiter ab omnibus sic astricatis & obligatis recitetur , nec inter eos diuersitas illud recitandi vlo unquam tempore oriatur) interdicto , prefatum hoc nostrum officium , ac precandi , psallendi que formulam per uniuersum orbem in priuatis domibus , ac Ecclesijs , Monasterijs , Conuentibus , Capel lis , Oratorijs , Ordinibus , Militijs , & Locis etiam exemptis , tam virorū , quam mulierum , in quibus officium ipsum Beatæ Mariæ Virginis recitari (ut præmititur) quomodolibet debet , præcipimus legi , dici , & obseruari , illis tamen officijs exceptis (dummodo vulgari sermone , ut præfertur , non sint composita) que ab ipsa prima eorum institutione à Sede Apostolica expresse approbata fuerunt , vel quorum officiorum certum usum consuetudine , aut ipsa institutione , supra tamē ducentos annos , assidue in Ecclesijs , Monasterijs , domibus , & locis utriusque sexus Ecclesiasticorum obseruatum fuisse constiterit : quibus sic astricatis , & obligatis , ut inueteratum illum ritum dicendi & psallendi unum officium (dummodo , ut præmititur , vulgari sermone non sit compositū) non admirimus , sic eisdem , si forte hoc nostrum , quod modo perulgatum est , magis placet (dummodo Episcopus , vel prælatus , & uniuersum Capitulum in eo consentiant) ut illud etiam in choro dicere , & psalire possint , permittimus . Ab eis verò qui ad eiusdem officij Beatæ Mariæ Virginis recitationem non aliqua obligatione tenentur , omnem eorum officiorum vulgari sermone quomodolibet compositorum , atque similis idiomatici vulgaris orationum , etiam alijs officijs Latini sermonis insertarum , usum penitus etiam auferimus : illos nihilominus , ne vanis inuoluantur superstitionū erroribus , quibus alia serè omnia huiusmodi

modi officia etiam Latino sermone referta esse deprehensum fuit, in
 Domino hortantes, ut ab aliquo Beatae Mariæ, quam huius nostri
 officij lectione ac vsu abstineant, firmiterque credant eisdem alijs of-
 ficijs multas sua falsis & confictis sanctorum nominibus confitatas ora-
 tiones suisse insertas: de quibus sicut de indulgentis, peccatorumque
 remissionibus, quae recitantibus plerasque ex orationibus alijs officijs
 huiusmodi insertis, prout rubricis ibidem appositis designatur, conde-
 duntur, nullam certam extare apud Eccleiam rationem, proprie-
 ritati & ordinationi in huius officij recitatione sic à nobis in universali
 Ecclesia institutis, se conformantes, aliud eiusdem Beatae Mariæ, quam
 hoc nostrum officium non perlegant vel recitent. Ac ut ipsorum offi-
 ciiorum vulgaris idiomatis & sermonis abusus re ipsa penitus abole-
 tur, eadem omnia per omnes & singulos saeculares vel Ecclesiasticos
 etiam ad recitationem antedictam nequaquam astriktos, Inquisitoribus
 harareticæ pravitatis absque spe illorum vim quam recuperationis,
 alia vero Latino sermone, & alijs libris inserta, ad effectum emen-
 dandi, & a maculis seu erroribus expurgandi, sibi postmodum, cum sic
 per eosdem Inquisidores expurgata fuerint, restituenda confignari quia
 primum iubemus: statuentes huic nostro officio nuper edito nihil ullo
 in quam tempore per quemcumque quavis auctoritate fungente quo-
 uis praetextu addi, detrahi, vel immutari debere; ac omnes & singu-
 los qui ipsum Beatae Mariæ Officium (ut prefertur) dicere, plalle-
 re, & recitare tenentur, ex huius nostri Romani officij prescripto & ra-
 tione ad id omnino obligatos esse, & neminem muneri suo nisi hac for-
 mula satisfacere posse. Ac ut fidelium omnium voluntas & studium
 magis ad salutarem huius nostri Officij Beatae Virginis, & ora-
 tionum in eo reduceturum lectionem & usum inciteur, de Omnipoten-
 tis Dei misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, au-
 thoritate confisi, omnibus, & singulis qui ad recitationem huius mo-
 di non tenentur, quoties istud sic de mandato nostro reformatum quia
 quaginta dies: qui vero Defunctionum officium eodem volumine in-
 fertum, alios quinquaginta: qui Septem Psalmos, aut Graduales eti-
 a eodem volumine insertos, alios quadraginta: & qui aliquam ex ora-
 tionibus ibidem pariter insertis deuote recitauerint, alios quindecim
 dies de iniunctis sibi penitentijs misericorditer in domino relaxamus
 obligatis vero eas duimtaxat indulgentias concedimus, que literis no-
 stris super reformatione noui Br. latij editis designantur, & huiusmo-
 di Beatae Virginis, aut defunctionum officium, vel septem Psal-
 mos, aut Graduales recitantibus conceduntur. Mandantes omnibus
 & singulis Venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Archiepisco-
 pis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & ceteris Eccle-
 siam

factum prelatis, ut reliqua omnia Beatae Mariae Virginis etiam per nos
 priuatim constituta, ab omnibus ad recitationem huiusmodi quomo-
 dolibet astrictis, ipsa uero vulgaris idiomatis, & sermonis officia eius
 ab his, qui nullo pacto ad id astricti sunt, penitus omitti, rejici: atque
 vulgari, sic & pariter alia etiam Latino sermone composta, etiam alijs
 libris inserta, inquisitoribus predictis ad effectum antedictum tradi
 & consignari, iuris opportunis remedij current: officium vero istud
 nostrum Beate Mariæ Virginis in omnibus & singulis suarum Ciui-
 tatim, & Diocesum Ecclesijs, Monasterijs, Conuentibus, Ordinibus,
 militijs Oratorijs, Domibus, & Locis etiam laicorum introducant: &
 tam ipsis, quam ceteris omnibus Presbyteris, Clericis, & alijs utrius-
 que sexus Secularibus & Regularibus personis Ecclesiasticis, necnon
 militibus etiam exemptis, quibus dicendi, recitandi, psallendique, offi-
 ciu[m] huiusmodi quomodolibet (ut præfertur) iniustum est, ut ex hu-
 iusmodi formula ubique illud recitare & psallere procurent, prædicta
 institutione vel consuetudine ducentos annos superante (non tamen
 quo ad vulgaris sermonis officia) semper salua. Concionatoribus quo-
 que verbi Dei, atque Confessoribus, ut in eorum prædicationibus, at-
 que confessionibus omnibus utriusque sexus Christi fidelibus prohi-
 bitionem & abolitionem dictorum officiorum vulgari idiomate, &
 sermone compostorum, quodque Inquisitoribus hereticæ prauitatis
 quam primum consignari debeat. Insuper alterius quam huius no-
 stri officijusum & lectionem periculo superstitionum non carere; ac
 illud & alia eo inserta (ut præfertur) recitantibus supradictam de in-
 junctis sibi pœnitentijs relaxationem nostram significare, & eos ad co-
 forman. se in hoc prompta deuotione ritui, & ordinationi a nobis in-
 stitutis excitare, ad usumque & recitationem huiusmodi nostri officij
 pietatis zelo hortari studeant. Cæterum hereticæ prauitatis Inquisi-
 tores quibus officia haec, & libros tradi & consignari contingat, munus
 & officium præcipuum erit, omnia, superstitiones, & errores in fide ca-
 tholica redolentia omnino delere. Quod nostrum Beatae Mariæ Vir-
 ginis officium, ut ubique terrarum corruptum, ac mendis & errori-
 bus purgatum præseruetur, ac omnibus in nostro & S. R. E. dominio
 mediate uel immediate subiecto commorantibus, vel ad illud quo quis
 pretextu aduenientibus impressoribus, & alijs quibuscumq[ue] sub amissi-
 onis librorum, ac quingentorum ducatorum aur[um] de Camera ipso fa-
 cto quoties contrauenerint officio Sanctissime Inquisitionis applican.
 reliquis uero in qua cumque orbis parte consisten. sub excommunicati-
 onis late sententiae, & alijs arbitrij nostri pœnis inhibemus, ne illud
 infra sex annos proximos separatim, vel alijs libris insertum, sub prædi-
 catis Hortuli animæ Thesauri spiritualis compendij, vel alijs quibusuis

nomi-

nominibas & titulis imprimere , aut alibi quam in alma Virbe nostra ;
 & antedieta Po. R. officina impressum, tenere, recipere, donare aut
 venundare publice vel occulte audeant , vel presumat . Dictis vero lex
 annis clapsis id etiam aliter non liceat nisi cum nostra , & Romani Pon-
 tificis pro tempore , vel specialis ad id commissarij Apostolici in singu-
 lis Christiani orbis regnis & Provincijs deputandi , expressa licentia .
 Quas quidem nostras perpetua roboris firmitate sublittere , & nullo
 vnam tempore reuocari , alterari , suspendi , limitari , aut moderari
 posse , in valuisque principis Apostolorum de virbe , necnon Cancella-
 riæ Apostolice , & in Acie Campi Floræ de more publicari & affigiri per
 huiusmodique publicationem & affixionem , omnes & singulos in eis
 comprehensos , videlicet , qui in Ro. Cur. adiunt , lapso mente ; qui ve-
 rò alia loca intra montes , post tres , & qui ultra incolunt , post sex men-
 tes , aut cum primum sibi officium hoc nostrum venale propositum fue-
 rit , ita volumus obligatos esse , & astricatos , ac si ipsimē illæ coram lege
 & intimata essent ; ipsarum quoque exempla manu Notarii publici , &
 sigillo prelati Ecclesiastici aut illius curiae obligata , vel etiam dicti of-
 ficij nostri beatæ Mariae Virginis voluminibus absque prædicto ad
 alio quopiam adminiculo , Romæ tamen , & in officina antedieta im-
 pressa , candem prorsus vbiique fidem facere , quæ præsentibus adhibe-
 retur , si essent ostenta vel exhibita . Et sic in præmissis omnibus &
 singulis per quoscumque iudices & commissarios etiam S. R. E. Car-
 dinales , & causarum Palati Apostolici Auditores in quauis causa , &
 instantia , sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & inter-
 pretandi facultate & auctoritate , iudicari , & interpretari debere , nec-
 non irritum & inane decernimus , quicquid secus super ijs à quoquam
 quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari . Non
 obstantibus præmissis ac in quibusvis Synodalibus , Provincialibus ,
 vel generalibus , ac uniuersalibus Concilijs editis , alijsque etiam Apo-
 stolicis constitutionibus & ordinationibus , necnon Ecclesiarum , mili-
 tiarum , & ordinum quorumcumque statutis , vibus , moribus , & confu-
 tudinibus , etiam iuramento roboratis , quibus omnibus , & singulis eni-
 si de illis eorumque totis tenoribus specialis expressa & individua men-
 tio habenda eset , in illis alijs in suo robore permanens , specialiter &
 expresse derogamus , ceterisque contrarijs quibuscumque . Nulli ergo
 omnino hominum liceat hanc paginam nostræ abolitionis , interdicti ,
 præcepti , permissionis , ablationis , iussionis , statuti , mandati , volunta-
 tis , decreti , & derogationis infringere , vel ei a usu temerario contraire .
 Si quis autem hoc attentare præsumperit , indignationem Omnipoten-
 tis Dei , ac beatorum Petri , & Pauli Apostolorum eius , se nouerit incur-
 surum . Datum Romæ apud Sanctum Petrum , Anno Incarnationis

Domini

Dominice, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo quinto, Idus Martij. Pontificatus Nostri, Anno Sexto.

Cx. Glotierius.

Concessio Indulgentiarum, omnibus & singulis utriusq;
sexus Christi fidelibus, Civitatis, Dioecesis, & Pro-
vinciae Mediolanensis, qui alicui doctrinæ
Christianæ Sodalitati se adscriperint, vt
debitam in ea operam præsentent.

30. Octob. 1572.

REGORIVS PP. XIII. Ad perpetuam rei memoriam.

IESUS CHRISTI Redemptoris, qui in lucem
gētium Doctor iustitiae à benignissimo Patre Deo
datus est, doctrina, in diuinis illis virtutibus, fide,
spes & charitate elucens, dum hominum mentes in
terris instruit, certissimum eisdem iter commōstrat
ad cœlestem, & eternam vitam: ad quam nati cūm
sint fideles, diligenti cura opus est, vt ab ineunte vī-
que etate, cūm pr̄sertim sensus hominis ad uitia proclives sint, saluta-
ribus illis fidei, doctrinæque Christianæ institutis, ac p̄ceptis imbuantur,
atque conformatur: Quocirca post Lateranen. Concilij ea de re
decreto nuper Tridentina Sancta Synodus id piē statuit, ut salē Do-
minicis, & alijs festis diebus in singulis Parochijs Christianæ fidei ru-
dimenta pueris tradantur, ijdemq; ad obediētiā Deo, & parentibus
pr̄stantā, accuratē erudiantur: cumq; Episcoporum in primis sit vide-
re, ne, cū parvuli petant panē, desir, qui frangat eis, illius rei exequendę
curā Pastorali eorum vigilantię magnoperē commendauit, censurisq;
Ecclesiasticis per eos, si opus sit, agi contra illos uoluit, qui hoc, quod de-
berent, officiū non pr̄stiterint. Itaque saluberrimo hoc decreto incita-
tus, & Ecclesiasticę disciplinę zelo incensus, Dilectus filius noster, Ca-
rolus Borromaeus, tituli Sancte Praxedis, Sancte Romanæ Ecclesiæ
presbyteri Cardinalis, Archiepiscopus Mediolani, iam cum, sicut acce-
pimus, priori suo Prouinciali Concilio unā cū suę Prouincię Episco-
pis aliquid hac ipsa de re ex Tridentini eiusdē Synodi auctoritate con-
stituerit; altero suo Prouinciali Concilio, quō diligentius & utilius Pa-
rochi in illud tuū tradendę doctrinę munus incumberent, ahorū ope-

ra adiuti, piorum hominū sodalitates, eo nomine in sua, & in quibusdem alijs Prouinciae Mediolanensis Ecclesijs iam pridem institutas, ac vehementius ibidem Pastoralibus studijs excitatas, in reliquis singulis eiusdem Prouinciae vrbibus, uicis, ac locis de Prouincialium Episcoporum consilio, & assensu constitui decreuit. Nos igitur, qui pro officijs nostri munere uehementer hoc optamus, ut Christifideles semper, una maxime festis diebus in ijs studijs, atque exercitationibus uerfentur, que ad excitandam pietatem, ad informandos mores, ad procurandam aeternam uitam pertinent, primū quidem ipsius Caroli Cardinalis, & Venerabilium fratrum nostrorum Prouinciae Mediolanensis Episcoporum diligentiam, sollicitudinemque Pastoralem plurimum in Domino laudamus: deinde cum cupiamus, ut, quæ Deo auctore piè sancteque institutæ sunt, & propagare illo nomine sodalitates, ex iis dies magis, adiutrice diuina gratia, ad Christi Domini gloriam, & animarum salutem augeantur; uniuersas eas sodalitates in Cittate, Diœcesi, & Prouincia eadem Mediolanensi, iam institutas, & in posterum instituendas, tum singulos utrisque sexus in illis adscriptos adscribendosuè specialibus fauoribus, & spiritualibus gratijs complecti uoluimus. Quamobrem de Omnipotenti Dei misericordia, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate consili, omnibus, & singulis Christi fidelibus, uiris, & foemina, qui, quæcum in eadem, & Vibe, & Diœcesi, & Prouincia Mediolani alicui doctrinæ Christianæ sodalitati se adscripterint, ut debitam in ea operam preſent, eis uere penitentibus, & confessis annos decem, & totidem quadragenas, cum uero ijdem in officio suo perseverantes, confessi, & contriti, Domini corpus sumpserint, illis alias decem, & quadragenas totidem, quoties autem in doctrinæ Christianæ scholis operam nauauerint, centum dies de iniunctis penitentijs, vel alias quomodolibet debitis misericorditer in Domino relaxamus, ac præterea cum ijdem certo die, quæ vnuim in anno idem Cardinalis Archiepiscopus, eiusuè pro tempore successor, aut alibi in Prouincia Episcopus, in sua quisque Ecclesia prescripserit, sacram Communionem sumpserit, plenariam omnium, singulorumque peccatorum suorum Indulgenciam, & remissionem, ac plebaniam item ijsdem in mortis articulo constitutis, sanctum Iesu uelementer inuocantibus, uel orationem Dominicam, Salutationemque Angelicam semel recitantibus, etiā misericorditer in Domino concedimus atque elargimur his literis, quas sub quibusuis similiu, uel diffimiliu Indulgenciarū renocationibus, suspensionibus, uel derogationibus, per nos, seu Sedē Apostolicam, sub quibuscumque tenotibus, & conformis, ac cū quibusuis clausulis, & decretis, pro tempore editis, & edendis nullatenus comprehenſas, sed semper ab illis exceptas, & quotiens illa

illa edentur, in pristino statu esse & censeri, atque eisdem Christi fidibus perpetuo suffragari debere decernimus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die. XX X. Octobris M. D. LXXII. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Cæ. Glotierius.

L I T E R A E.

De Indulgentijs disciplinatorum, poenitentium, & aliorum huiusmodi sodalitatibus, quæ in vrbe, Diœceſi, & Provincia Mediolanensi ſunt, à S. D. N.

Gregorio XIII. concessis.

G R E G O R I V S P A P A XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, cui per beatum Petrum Apostolorū Principem in terris à Deo collata est animas ligandi, atque soluendi potestas, ad deuotionē Christi fidelium, ſuæ curæ commiſſorum, excitandam, eos quandoque proposita peccatorum ſuorum remiſſione, ſeu relaxatione ad pia, & meritoria opera exercenda benigne inuitat, ut ipſi ſe in huiusmodi pijs operibus exercentes, quod ſuis meritis in Regno cœleſti confequi non poſſunt, Indulgentijs, & remiſſionibus, vel relaxationibus peccatorum de theſauro Ecclesiæ depromptis adiuti feliciter impetrare mæreantur. Cum igitur ſicut accepimus in Ciuitate, Diœceſi, & Provincia Mediolanensi multis adhinc annis plures Sodalites, Confraternitates, ſeu Scholæ Pænitentiū, Disciplinatorum, aut alio certo nomine institutæ ſint, quarum Sodales, & Confratres ſalutari excitatione certis, ſtatutisque diebus ſibi ipſis separatim, vel communiter flagella adhibere ſolent, cumque Sodalitates prædictæ, earumque Leges, & Constitutiones in proxima Synodo Mediolanensi, quemadmodum etiam accepimus, Dilecti filij noſtri Caroli Borromœi S. R. E. Presbyteri Cardinalis, Archiepifcopi Mediolani, & Provincialium Epifcoporum cura, & diligentia ita exultæ, & conformatae ſint, ut vberiores deuotionis fructus ferre indies poſſint, Cupientes nos pro noſtra pastorali ſollicitudine, omnes homines, quantum cum Domino po-

LII 2 sumus

sumus his, præterim misericordiisque temporibus ad penitentia
 stadium inflammare, & fidelium pietatem spiritualibus Ecclesiæ san-
 ctæ thesauris, quibus fideliter dispensandis à Divina clementia pre-
 fecti sumus, vehementius excitare, de omnipotenti Dei misericordia,
 & Beatorum Apostolorum eius Petri, & Pauli auctoritate confisi, uni-
 uersis, & singulis dictatum Sodalitatum in Ciuitate, & Provincia Mediolanensi iam erectarum, quæque in posterum prædictis alijsuè no-
 minibus Apostolica, uel ordinaria auctoritate erigentur Sodalibus,
 & Confratribus, pefatam consuetudinem se flagellandi reuinentibus,
 & illis, qui pro tempore illam amplectentur, cum in prædictis ut su-
 pra Confraternitatibus, se conscribi fecerint, ac eorum habitum de-
 uotè acceperint, si contriti, & confessi sacram Eucharistiam sumple-
 rint, plenariam omnium peccatorum suorum remissionem misericor-
 diter concedimus, & elargimur. Et quoties ad se se flagellis ceden-
 dos contriti pariter, & confessi in unum conuenient, Decem annos,
 & totidem quadragenas: cum in Processionibus in habitu propria
 Confraternitatis incesserint, septem annos, & totidem quadragenas:
 illis autem, qui in prædictis Confraternitatibus ut supra, Apostolica, vel
 Ordinaria auctoritatibus approbatis, semper perseverauerint, & se se
 cedendi pium institutum retinuerint, confessis, & contritis in articulo
 mortis sanctum Iesu nomine ore, uel saltem corde iuuocantibus, ple-
 nariam, ut supra, Indulgentiam & remissionem omnium peccato-
 rum suorum eadem auctoritate in forma Ecclesiæ confueta condona-
 mus. Præsentibus, quas sub quibusvis similium, vel dissimilium In-
 dulgentiarum revocationibus, suspensionibus, vel derogationibus,
 per nos, seu Sedem Apostolicam, sub quibusvis tenoribus, & for-
 mis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, pro tempore editis, vel
 edendis, nullatenus comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, &
 quoties illa edentur in pristino statu censerit, atque eidem Christi fi-
 delibus suffragati debere decernimus, perpetuò duraturis. Volu-
 mus autem, ut earundem præsentium transumptis manu alicuius
 Notarij publici subscriptis, & Sigillo alicuius in Ecclesiastica digni-
 tate constituti munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, que ipsius
 originalibus literis adhiberetur, si forent exhibita, uel ostensæ. Dat.
 Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die XXII. De-
 cembtris. Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo secundo, Pontifi-
 catus Nostri, Anno Primo.

Cx. Glorierius.

Reuo-

Reuocatio Priuilegiorum , consuetudinum , & statuto-
rum præstandi, seu recipiendi fructus, distri-
butiones, seu dulciaria .

P I V S Episcopus , seruus seruorum Dei ,
ad perpetuam rei memoriam.

Drum nimis , & incommodum arbitramur , quod Ecclesiarum ministri in ijs, quæ ad ipsorum susten-
tationem suppeditant, dispendia patientur . Quo-
circa cum hanc ad rem, simulque prohibendam ab
Ecclæ Dei avaritia prauitatem , editas ante hac
sanctiones minimè satis esse intelligimus, nouæ con-
stitutionis subsidio cogimur prouidere . Cum ita-
que aliæ ex plurium Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum
Constitutionibus , aut ex praua consuetudine obseruari intelligeretur,
vt in electione, præsentatione, nominatione, institutione, confirma-
tione, collatione, vel alia prouisione , sive admissione ad possessionem
alicuius Cathedralis Ecclæ, vel Beneficij, Canonicatum, aut præ-
bendarum, vel partem prouentuum, seu ad distributiones quotidianas
certæ conditiones, seu deductiones ex fructibus, solutiones, promissio-
nes, compensationes, & illicitæ, aut etiam quæ in aliquibus Ecclæsij di-
cuntur turrorum lucra interponerentur, licet sancta Synodus Tridentina
hæc detestata mandauerit Episcopis, vt quæcumque huiusmodi,
quæ in usus pios non couerterentur, atque ingressus eos, qui symonia
ex labiis, aut fordidæ avaritiae suspicionem haberent, fieri non permit-
terent, ipsique diligenter de eorum constitutionibus , sive consuetudi-
nibus super prædictis cognoscerent, & illis rantum, quas probarent ex-
ceptis, reliquas vt prauas, & scandalosas rejicerent; eos vero, qui aduer-
sus prædicta quavis ratione commississent, pœnis contra symonia-
cos editis teneri decreuerit : multorum tamen indomita cupiditate,
tam prædicta, quam alia ad beneficium , & cominodum ipsorum mi-
nistrorum edita, aut omnino contemnuntur , aut in varios sensus tra-
ducta perperam eliduntur . Quare nos pro diuini cultus exercitio,
simulque euocatorum ad illum auxilio plenus, evidentiusque consu-
lendum fore, rati, reuocamus, & abolemus omnia , & quæcumque
priuilegia, consuetudines , & statuta quarumcunque Ecclesiarum Ca-
thedralium, & Metropolitanarum, ac maiorum, necnon Collegiatarum,
etiam iuramento confirmatione Apostolica , aut alio quoquis præsi-
dio munita, ac etiam supra hominum memoriam, & longissimo, ac

LII 3 quan-

quantumcumque tempore etiam continuo obseruata, sive pro persol-
uendis Ecclesiarum, vel Praelatorum debitibus, sive pro supportandis illo-
rum oneribus, sive alijs etiam maioribus, maximis, & urgentissimis
causis concessa, & approbata, ac etiam multiplicatis vicibus innouata,
extensa, & moderata, quod vacantibus ipsarum Ecclesiarum dignita-
tibus, Canoniciis, præbendis, portionibus, beneficijs, & officijs,
fructus, ac etiam quotidiane distributiones ex eis primo ab ipsa vaca-
tione Anno, aut longiore, vel etiam breuiore tempore prouenturi,
mense Episcopali, seu capitulari, aliquo loco integrè, vel partim rema-
neant, seu applicentur, aut in communes vsus cedant, seu inter alios
Canonicos, & personas Ecclesiæ, seu capitulo dividantur. Quodque
nullus etiam Apostolica auctoritate prouisus in Canonicum recipi,
aut ad dignitatem, seu portionem, beneficium, vel officium admitti,
vel alias in eius possessionem induci possit, nisi prius de obseruandis
huiusmodi priuilegijs, consuetudinibus, & statutis iuramentum pra-
stiterit, & obtentæ illorum derogationi, ac fructuum, & distributione
num perceptioni renunciaverit, seu capitulo, & personis predictis
cesserit, seu (vt appellant) dulciaria, aut quid aliud præstiterit. Quo-
rum omnium tenores, causas, & effectus habemus præsentibus pro
expressis, quibuscumque illa concepta sint formulis, necnon irritanti-
bus, & alijs decretis roborata: Volentes ea omnia uires, & effectum de
cætero non habere. Præcipimus igitur, & interdicimus omnibus Epi-
scopis, Capitulis, Collegijs, & personis, ad quos id pertinet, ne post
hac fructus, aut distributiones huiusmodi, nec prouersus ullam eorum
partem retineant, neuè ipsorum cessionem, vel renunciationem, aut
dulciaria, vel alia quomodo cumque perant, vel exigant, aut quem-
quam sive ordinaria, sive Apostolica auctoritate prouisum, ad pra-
standum huiusmodi iuramentum inducant, aut illi predicta non fa-
cienti possessionem impedian, vel reprehorentur. Quicumque contra-
fecerint, si Ecclesiarum Antistes, tam diu à Pontificalis officijs exerci-
tio sint suspensi, donec satisfactione prævia illis per sedem Apostolico-
am suspensio relaxatur: capitula verò, & collegia quæcumque Eccle-
siastico subiaceant interdicto, ac singulares persone in excommuni-
cationis sententiam incurvant, à qua, nisi in mortis articulo constituti,
ab alio, quam à Romano Pontifice absolutionis beneficium ne-
queant obtinere. Decernentes huiusmodi præstata iuramenta non
tenere, nec quemquam illis obligari, quin in eo iurantes in huiusmodi
censuram incidere, necnon irritum, & inane quicquid fecus super his
per quoscumque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et
nihilominus statuimus, vt nesciunt huiusmodi fructus, & distri-
butiones fabricæ, vel sacrifiæ, aut alterius p[ro]p[ri]etatis sibus ultra sem-
ste

stet tempus reperiuntur concessi, horum dumtaxat dñnidia pars ipsi
sacrificiæ, vel fabricæ, aut pio loco deinceps tribuatur, alteram verò be-
neficiati prædicti integrè percipient. Non obstantibus constitutioni-
bus, & ordinationibus Apostolicis contrarijs quibuscumque, aut si ali-
quibus communiter, vel diuisim ab Apostolica sit sede indulatum, quod
interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apo-
stolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de
indulso huiusmodi mentionem, Decreto prædictæ Synodi, ac etiam
constitutionis felicis recordationis Ioannis Papæ XXI I. quæ incipit,
Suscepti, & alijs iuribus hac de re disponentibus nihilominus alias in
suo robore duraturis. Cæterum per prædicta non intendimus illis
præiudicare capitulis, collegijs, mensis, aut personis, fratribus, & distri-
butiones inter vacationem beneficiorum, & eorum collationem, siue
possessionis appræhensionem prouenientes ex statuto, consuetudine,
vel priuilegio huiusmodi percipientibus, vel retinentibus, quominus
ipsi illos interim, ut antea, exigere valeant, & habere. Postremo volu-
mus, vt præsentium exempla etiam impressa, Notarij publici manu &
Prælati Ecclesiastici, eiusuè curiæ sigillo obsignata candem illam pror-
fus fidem vbiq[ue] locorum in iudicio, & extra illud faciant, quam face-
rent ipsæmet præsentes si essent exhibite, vel ostendæ. Nulli ergo: om-
nino hominum licet hanc paginam nostræ revocationis, abolitionis,
præcepti, interdicti, decreti statuti, intentionis, & voluntatis infringe-
re, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præ-
sumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorū Petri, & Pau-
li Apostolorum eius, se nouerit incursum. Dat. Romæ apud San-
ctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingente-
simō septuagesimo, pridię Kal. Junij. Pontificatus nostri anno quinto.

S.D.N. D. Pij Papæ V. noua constitutio, de confiden-
tiaj beneficialibus, earumq[ue] casibus, præsumptionibus,
& probationibus, cum relaxatione cognitionis cau-
sarum, præterquam pendentium. Itemque
futurarum, de collatoribus Episcopis, &
superioribus, beneficijsque Con-
fistorialibus.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Intolerabilis multorum pertinacia, qui sacrosanctas constitutiones
nouis quotidie fraudibus eludere nuntur, sape illarum authores in
necessitatem adducit cautius prouidendi, quo pertinaciam animi ab

LII 4 impro-

improbis conatibus grauiorē sanctione proposita reprimantur. Bens quidem & prouidenter fel. recor. Pius Papa III I. Predecessor noster ad tollendam fiduciarię mancipationis beneficiorum Ecclesiasticorum corruptelam, statuit & decreuit, ut ipso iure uacaret Ecclesię, Monasteria, ceteraque beneficia Ecclesiastica in confidentiam à quibuscumque, etiā S. R. E. Cardinalibus cuiusvis personę contemplatione vel intuitu recepta, liberam illorum dispositionem sibi & Apostolicę Sedis reseruando, nec ualerent ipsorum collationes, seu concessiones, nec fructuum, nec pensionum reservationes, nec facultates illas transferendi, nec regrediendi seu accedendi, & ingrediendi, ad Ecclesias, Monasteria, & Beneficia supradicta, illaque recipientes, fructus, pensiones, & alias res eorundem indebitē perciperent, prohibens quibuscumq; etiā sub censuris Ecclesiasticis, ne quid huiusmodi amplius auderent. Ac etiam decreuit omnes & quascumque proutisiones, præfctiones, collationes, commendas, & alias dispositiones de Ecclesijs, Monasterijs, & Beneficijs, necnon reservationes fructuum, pensionū, rerum, & iuriū, ac etiam transferendi, regrediendi, accedendi, & ingrediendi, alias quo facultates, siue per se, siue futuros Romanos Pontifices, eriam Motu proprio, ac consistorialiter, siue etiam per Ordinarios Collatores, etiam ad patronorum præsentationem, cum interuentu confidentię huiusmodi, siue expressę, siue occultę, ac de iure præsumpto, & alias contra prædicta pro tempore factas, nullius momenti fore, nec cuiquam suffragari: sed Ecclesias, Monasteria, & Beneficia huiusmodi ipso iure vacare, ac prædicta dispositioni reseruata esse, sicutque per quoscumque etiam per præsumptiones & coniecturas legitimas, & alias eoru arbitrio procedendo (cūm alioqui confidentias huiusmodi in lucem erui, & probari non posse constaret) iudicari, & disfiniri debere. Necnon irritum & inane quicquid secus continget attentari, quemadmodū confessis super his literis suis plenius continetur. Veruntamen propter improbas multorum cupiditates, prædicta, quę ad purgandam hac perniciose Ecclesia.n, & animarum salutem ab ipso predecessorē edita sunt, in multis reprehendimus viam aperiisse grauius delinquendi: siquidē cūm frequentibus plurium querelis pridem concitati, quod iudices in causis huiusmodi confidentiarum expediendis remissiores essent, omnes & singulas causas ipsas ubicumque, & inter quoscumque motas ad nos aduocauissimus, ac omnimodam huiusmodi causarum presentiū, & futurarum, rerumque omnium ex ipsis resultantium cognitionem nobis & successoribus nostris reseruauissimus & super quibusdam coram nobis processum fuisset, uarijs inde nec leuibus coniecturis intelleximus vitium quidem confidentię occultę irrepsisse, sed in plenisque, causis præsumptiones, & coniecturas, quę ad illud probandum dedu-

deductuntur, minimè sufficere, eiusque rei causa plurimos, qui ante li-
teratum prædictarum editionem huiusmodi confidentias exercent, ubi
cognoverunt obstructam ueritatem propter difficultates probandi in
iudicio confidentias ipsas, contempta constitutione prædicta, Ecclesiæ,
Monasteria, & Beneficia sic recepta ut prius retinere; alios fructus, pene
siones, & alias res percipere: alios eorum exemplo ad similia & grauio-
ra fidentius cōmoueri: Multi enim ipsa beneficia iure retinere nequeū-
tes; alij nē cogantur ad sacros ordines, ad residentiam, ad incedendum
in habitu Clericali, ut ad bellum proficiscantur, vt inimicos occidant:
alij ut alieno nomine lites agant, aut defendant: alij propter crimina in-
capaces: quidam vt purgato delicto, uel absolutione consequuta illa re-
petant, eadem in alios deponunt, & in plerisque fructus ipsorum aut
eis ministrantur, aut quibus ipsi statuunt, sēpe laicis & inhabilibus: ple-
riique vel senes, vel infirmi, vt beneficia in domibus suis perpetuent, illa
renunciarunt & renunciant in alios, qui uel profanam familiam ceden-
tium de fructibus Ecclesiasticis alant, vel illa etiam nunc infantibus, aut
nascituris afferuent, factō interdum circuitu retrocessionis, cum reser-
uatione fructuum & aliarum rerum, aut accessu, presertim ab his qui
præstandorum iurium Cameræ Apostolicæ sunt immunes: alij aut in-
capaces, aut alijs beneficijs Ecclesiasticis onusti, aut Ecclesiastico ordi-
ni sese mācipare refugientes, aut mercè laici beneficia Ecclesiastica alijs
conferenda procurant, ut de illis postmodum ad libitum suum dispona-
tur, fructus etiam percipientes illorum. Ad hēc plerique Ordinarij, &
alij Collatores, ac etiam patrum laici curāt deponenda beneficia, ut fru-
ctus, seu pensiones capiant eorundem, alijs uel faciant ministrari. Alia
item permulta eiusmodi admittuntur, quibus immaculata rerum di-
uinarum puritas impiè uiolatur, disciplina Ecclesiastica neruus dirum-
pit, & imminens patratur exitium animarum. Quare nos uolentes
periculosam talium audaciam noui iuris sublido cohibere, presentiū
auctoritate statuimus, vt si quis quacumque auctoritate Ecclesiā, uel
Monasterium, aut aliud beneficium Ecclesiasticum qualecumque, ex
resignatione, uel cessione cuiuscumque personę simpliciter, aut cum cir-
citu retrocessionis, cum regressu vel accessu, etiam sola dimittentis in-
tentione reperit, ut illa ne illud etiam in euentum regressus, uel acces-
sus, eidem dimittenti, uel alteri postea conferatur, aut illius fructus, uel
eorum pars alij vel alijs concedantur, uel pensiones solvantur ex eisdē
hec confidencia censeatur. Itidem si Ordinarius, uel aliis Collator cō-
tulerit antehac, aut conferat in futurum beneficium Ecclesiasticū quo-
uis modo uacans, ea conditione tacita, uel expressa, ut postea in alte-
rum pro arbitrio Collatoris, seu alterius cuiuscumq; contra iuris cōmu-
nis ordinationē disponatur, siue, ut de eo prouisus, fructus illius, uel par-

tem

tem ad utilitatem, uel libitum conferentis uel creditentis, aut alterius relinquit & remittat, seu pensionem illi, uel illis, quem uel quos idem collator aut cedens, uel alias per se uel alium scripto, aut verbo iussit seu significauerit, persoluat, & pariter si à patrono etiam laico, uel alteri presentatori, seu electori contigerit, aut contingat id fieri. Ad hæc si Clericus praedictæ Cameræ, aut Cardinalis, aut aliis à solutione iuriū ipsius Cameræ, vel etiam Cancellariæ Apostolice exemptus, post resignationem, uel cessionem alicuius extranei, de Ecclesia, Monasterio, vel alio beneficio Ecclesiastico in se, Apostolica vel alia auctoritate factam & admissam, illam vel illud, etiam confessis literis Apostolicis, & possessione apprehensa, in eundem resignantem, vel cedentem, modo spatio interiecto, veluti duorum aut trium mensium retrocesserit, aut retrocedat in futurum, & ex illa retrocessione fructus Ecclesia, seu Monasterij, aut beneficij, vel eorum pars, seu pensio, seu quid aliud super illis reseruatum, aut regressus, seu accessus, & ingressus ad illam vel illud, ipsi Clerico, vel Cardinali, aut alijs exempto sit, fuerit concessus: Postremò si quis criminis aliquo absolutus, aut cum quo super irregularitate dispensatum est, denuo receperit, quacumque auctoritate Ecclesiam, Monasterium, vel aliud beneficium Ecclesiasticum, quod ante, vel post commissum delictum, aut contractum irregularitatem dimiserit, in quovis horum casuum confidentia prauitas sit contracta, casusque huiusmodi literis praedictis comprehendantur ac si illis speciatim expressi fuissent, licet ipsum confidentia crimen alterius tantum partis conscientia sit admissum. Ad probandum uero plenè fidetiarum abusum, inter alias etiam hæ presumptiones, & conjecturæ habeantur legitima. Videlicet, Si quis post celiam ab se Ecclesiam, uel Monasterium, aut beneficium, & publicatam resignationem, seu cessionem, captataque à successore possessionem, sese in illa, vel illo, seu rebus illius, per se, vel alium, seu alias de facto ingesserit, aut fructus percepit, aut quicunque successor, vel eius propinquus, ipsos, aut partem aliquam remiserit eorumdem. Si recipiens beneficium constituerit dimittendum, vel eius parentes, aut propinquos procuratores ad percipiendum, vel locandum fructus beneficij dimitti, & illi vel illis de fructibus perceptis, aut percipiendis donationem fecerit; Si vel sola procuratoris depositione, vel libris rationalibus mensariorum ex parte dimittentis, expeditio, qua personam recipientis concermit, prosecuta sit, simulque expensæ pro ea necessaria ab illo factæ fuerint. Denique si quis pro concessione alicui facta, quacumque auctoritate de beneficio Ecclesiastico per se, vel alium, seu alias, intercesserit, vel alias in negotio concessionis sese immiscuerit quoquo modo, deinde aliquid de fructibus talis beneficij de facto, etiam per manus possessoris, ac etiam simplicis

simplicis donationis titulo perceperit, seu de illo postmodum ad voluntatem intercessoris fuerit dispositum quandocumque. Testes autem de quaere singulares singulas probare maleant presumptiones, & conjecturas plurasque huiusmodi presumptiones, conjecturę plenā probationem faciant in prædictis. Cæterum criminosi, & cæteri omnes qui ad perhibendum, in casibus Simonie testimonium recipi possunt, ad prædicta omnia admittantur. Sed ne quisquam etiam vana fiducia fretus, non intendendi contra se iudicij in crimine perseueret, utque hoc malum grauioris censuræ stimulo usqueaque prohibeat, omnes & singulos qui hucusque Ecclesiæ, Mónasteria, beneficia fructus, pensiones, alia sive res, intercedente hoc confidentiæ vitio recuperunt, ac retinent, nisi statim ad se reuerteri, & resipiscentes celeri missione sibi prospexerint, & qui quid tale admiserint in futurum, etiā omnibus & singulis alijs Ecclesijs Monasterijs, dignitatibus, administrationibus, officijs, & beneficijs obtentis, quæ pariter sub dicta reservatione comprehendi volumus, necnon fructibus pensionibus, & alijs rebus Ecclesiasticis, ac etiam Romanæ Curiae, & alijs officijs temporalibus, præsentium auctoritate priuamus, & ad futura inhabiles decernimus, & in iuris subSIDIUM excommunicationis sententia innodamus, à qua nullus, nisi in mortis articulo constitutus ab alio quam à Romano Pontifice, absolutionis beneficium valeat obtinere. Nos enim aduocatione causarum huiusmodi, & reservatione cognitionis illatū, rerumque omnium inde emergentium, nobis, & prædictis successoribus ut prædictum est, facta (causis illis dumtaxat exceptis, quæ iam coram nobis pendere noscuntur, ac etiam ijs, quas ratione Ecclesiarum, & Monasteriorum, quorū dispositio in Consistorio fieri consuevit, aut debet, itemque contra ordinarios Collatores, Episcopos, & alios superiores prælatos, etiam Cardinales, haberi contigerit, ut iam alijs nostris literis statutum est, audiendis, decidendis, & terminandis) harum serie proslis relaxata, decernimus ita deinceps quoscumque Iudices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac prædictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales sublata eis, & illarum quicquid quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicare, interpretari, & diffinire debere, necnon irritum & inane quicquid secus in prædictis per quoscumque quauis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca omnibus locorum Ordinarijs districtius iniungimus, ut in suis quisque Ecclesijs, Ciuitatibus, Diœcesibus, & Locis etiam exemptis, ad prædicta studiosè attendant, & quatenus illis relaxauimus, in delinquentes severè animaduertant, si Diuinæ Maiestatis iudicium, dictæque Sedis censuram voluerint euitare. In ceteris verò causis, negotijs nobis, & prædi-

ctis

Etis successoribus exceptis, eosdem locorum Ordinarios presentium auctoritate delegamus ut gratia & fauore postpositis, pro se quisque, cum venerit usus, contra predictos omnes sub ipsa exceptione comprehensos diligenter inquirant, suoque inquisitiones omnes sigillo obsignatas ad predictam Sudem quam primu transferant, ut nos & predicti successors in causis huiusmodi procedentes, quod iustum fuerit, decernamus. Nos enim singulis ordinarijs ipsis, predictos omnes & quocumque alios, etiam exemptos, etiam per edictum publicum, constituti prius summarie, & extra judicialiter de non tuto ad illos accessu, citandi, & monendi, eisque, ac iudicibus ordinarijs, & delegatis, alijsque personis quibuscumque, ne predictorum exequitionem quoquomodo impediunt, val alias in illis teste interponant, etiam per sumile edictum inhibendi, eosdemque alios contradicentes, & rebelles quoscumque per censuras, & penas Ecclesiasticas, ac omnia alia iuris & facti remedia opportuna compellendi, auxilium brachij secularis, quandocumque opus erit, inuocandi, ceteraque in predictis omnibus & singulis necessaria faciendo, & exequendo, plena, & liberam tenore presentium concedimus facultatem: Non obstantibus fœl. recordat Bonifacij Pape VIII. predecessoris nostri vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, alijsque Apostolicis constitutionibus, & ordinationibus, quodque Episcopis, Collatoribus, & Prelatis predictis, etiam Cardinalibus, vel quibusvis alijs communiter vel diuissim à predicta sit Sede indulatum, uel in posterum indulgeri contingat, quod interdicti, suspensi, uel excommunicati, aut contra indulta huiusmodi ad iudicium trahi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, & ad verbum de induleto huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs, indulgentijs, & literis Apostolicis, generalibus, uel specialibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ presentibus non expressa, aut in totum non inserita effectus predicti, aut attribute predictis Ordinarijs iurisdictionis explicatio, seu exercitiu, uel exequio impeditri ualeat, quomodocumque uel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, ceterisque contrarijs quibuscumque literis predecessoris huiusmodi nihilominus in suo robore duraturis. Volumus autem ut presentium exempla etiam impressa edantur, eaque Notarij publici manu, & cuiuscumque Curię Ecclesiastice eiusdem Prelati sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem in iudicio, & extra ubique locorum faciant, quam ipse presentes facerent, si essent exhibiti uel ostendit. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę priuationis, statuti, decreti, innovationis, iniunctionis, delegationis, concessionis, & voluntatis, infringere, uel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attente

presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Domini, Millefimo, Quingē-

telimo, Sexagesimo nono, Kal. Iunij, Pontificatus nostri, Anno Quarto.

C. Glorierius.

S. D. N. Pij Papæ V. Statutum, de fructibus, quos amittunt, qui horas Canonicas non recitant.

P I V S Episcopus, seruus seruorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

X proximo Lateranen. Concilio pia & salubris sanctio emanauit, ut quicumque habens beneficiū Ecclesiasticum cum cura, & sine cura, si post sex menses quam illud obtinuerit, diuinum officium, legitimo cessante impedimento, non dixerit, beneficiorum suorum fructus pro rata omissionis officij & temporis, suos non faciat: sed eos, tamquam iniuste perceptos, in fabricas ipsorum beneficiorum, vel pauperum eleemosynas erogare teneatur. Veruntamen multorum animi suspcioneteneruntur, cuiusmodi rata predicta ratio sit habenda: Nos huic rei evidenter, atque expressius prouidere volentes, statuimus, ut qui horas omnes Canonicas uno vel pluribus diebus intermiserit, omnes beneficij seu beneficiorum suorum fructus, qui illi, vel illis diebus responderent, si quotidie diuiderentur: qui vero matutinum tantum, dimidiam: qui certeras omnes horas, aliam dimidiam: qui harum singulas, sextam partem fructuum eiusdem dici amittat: tametsi aliquis Choro adiactus, non recitans, omnibus horis Canonicas cum alijs presens adiit, fructusque, & distributiones forte aliter assignatas, sola praesentia iuxta statuta, consuetudinem, fundationem, vel alias sibi lucrificisse pretendat. Is etiam preter frumentum, & distributionum amissionem: Item ille qui primis sex mensibus officium non dixerit, nisi legitimum impedimentum ipsum excusauerit, graue peccatum intelligat admisisse. Declarates prestatim, prestatim niales portiones, & qualiacunque alia beneficia, etiam nullum omnino seruitii habentia, obtinentes, cum predictis pariter contineri. At quicunque pensione fructus, aut alias res Ecclesiasticas ut Clericus percipit, eum modo predicto ad dicendum officium paruum B. Mariæ Virginis decernimus obligatum; & pensionem, frumentum, rerumque ipsarum amissioni obnoxium.

noxium. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum, statuti, declarationis, & decreti infringere, vel ei a usu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prelumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Dat. Romę Apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominice, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo primo, Duodecimo Kal. Octobris. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Cæ. Glorierius.

S. D. N. D. GREGORII PAPAE XIII.
CONSTITUTIO.

Ne Agnus Dei benedicti minio inficiantur,
nec venales proponantur.

GREGORIVS Episcopus, seruus seruorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Mni certe studio & opera à nobis procurandum est, ut ea tollantur, quæ non conteniunt, ac nostrum & aliorum bonorum piorumque Christi fidelium animos offendint. Itaque prouidè considerantes certas formas innocentissimi Agni imagine figuratas, & per Romanos Pontifices statis temporibus consecrari solitas, sicut Agni puri & mundi à Summo Pontifice benedicuntur, ita ab omnibus postmodum immaculatas, nō autem raro & coloribus vllis depictas, sed in sua albedinis mundinitz sanctificatas congruenti cum reverentia teneri & conservari debere. Statuimus & ordinamus, ac sub excommunicationis pena, ipso facto incurrenda, prohibemus & interdicimus, ne quispiam siue vir, siue mulier, Sæcularis aut Ecclesiastici, etiam Regularis, Ordinis ille sit, & quemque gradu, conditione, statu, nomine, dignitate, & honore praediat, posthac in perpetuum Agnos Dei per Romanum Pontificem pro tempore existentem benedictos depingere, inficere, minio notare, vel aurum, aut colorem aliquem illis imponere, aut quidquam, aliud superinducere, neque depingi, aut miniari facere, nec illos venales propone-re, seu tenere quovis prætextu, qualibetū de causa audeat: verum eos albos, & mundos, Agnum illum purum & innocentem representantes,

qui

qui occisus pretiosissimo sanguine suo nos redemit, decenter ac reue-
tenter à cunctis haberi, deferri, & custodiri præcipimus, & ita ab om-
nibus fieri & censeri debere decernimus. Mandantes omnibus &
singulis locorum Ordinariis per universum Christianum orbem con-
stitutis, eorumque Vicariis in spiritualibus generalibus, ut præsentem
nostram constitutionem, & prohibitionem in suis quaque Ciuitatibus,
& Diœcesis statim publicare procurent, ita ut ad omnium notitiam
quamprimum peruenire possit. Quicunque vero inobedientes fue-
rint, præter excommunicationis poenam quam, ut præfertur, incurrit,
etiam alijs poenis, ipsorum Ordinariorum seu Vicariorum arbitrio ple-
cti & multari volumus & iubemus. Non obstantibus constitutioni-
bus & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contraijs quibuscum-
que. Volumus etiam quod præsentium literarum exemplis, etiam im-
pressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati Ec-
clesiastici obsignatis plena, eademque prouersus fides ubique adhibe-
tur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitate vel ostensæ.
Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini-
cæ, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo secundo, Octauo Kal.
Iunij. Pontificatus nostri, Anno Primo.

Cæ. Glorierius.

LITTERÆ, quod Regulares non possint absoluere
confitentes, à casibus Episcopo reseruatis

Illustriſ. & Reuerendiss. Domine.

Vm à sacra congregacione Cardinalium, qui præpo-
siti sunt decretis Tridentini Concilij interpretadis,
Illustrissima Amplitudo tua quæsiuerit, an Regula-
res ex Priuilegijs à Sede Apostolica impetratis, præ-
fertim autem ex eo, quod nominant Mare magnū,
possint in ijs casibus, quos sibi Episcopus reserua-
uit, absoluere confitentes; hac de re vbi congrega-
tio accurate egisset, deinde ad Sanctissimum D. N. retulisset, illius Sæ-
citas etiam de sententia Congregationis censuit, ex facultatibus per
hoc Mare magnum, aliaue Priuilegia Regularibus concessis, factam
eis non esse potestatem absoluendi in casibus sibi ab Episcopo reser-
uatis. Deus Illustrissimæ Amplitudini tua perpetuam uitæ tranqui-
litatem

litatem & incolumentem largiatur. Romæ die decima, Septembri,
Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo secundo.

Illustriss. & Reuer. Amplit. tuæ.

Humiliss. Seruus Philipp. Boncomp.
Cardinalis S. Sixti.

à tergo

All' Illustriss. & Reuer. Sig. mio offeruandissimo
Monsignore il Cardinale Borromeo.

S. D. N. D. GREGORII PAPÆ XIII.
C O N S T I T U T I O ,

De eleemosynis Monialibus præstandis.

G R E G O R I V S Episcopus, seruus seruorum Dei,
Ad futuram rei memoriam.

E O sacris virginibus, quæ contemptis illecebris
culi, diuinis se obsequijs manciparunt, & quissimum
est, præcipua quadam à nobis ac singulari sollici-
tudine prouideri, tum vt ab eis omnia, quæ sanctū
ipsarum propositum impedire possent, remoueantur,
tum etiam vt eis in cultu Dei caste ac religiose
permanentibus, quæ ad uictū necessaria sunt, sub-
ministrentur. Et quidem post sacri Concilij Tridentini decreum, quo
constitutio fel. recor. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri,
quæ incipit, Periculo renouatur, prohibens ne aut ipsis monialibus
ex monasterijs suis egredi, aut ulli cuiuscumque sexus, aut ordinis per-
sonæ ad eas ingredi liceat. Et præter ea uniuersis Episcopis præcipitur,
vt in omnibus monasterijs sibi subiectis, in alijs vero sedis Apostolice
auctoritate claustram sanctimonialium, ubi violata, diligenter restitu-
tui, ubi uero inuolata, conseruari maximè procurent. Pie memorie
Pius Papa V. etiam prædecessor noster uictui quoque & necessitatibus
ipsarum prospicere cupiens, cum superiora illa approbasset, atque
innovasset, eademque omnia etiam in monialibus quarumcumque

Mili-

Militiarum etiam Hierosolymitanę, omnibusq; alijs tacite vel expre-
sè religionem professis, quocumque nomine censerentur, locum habe-
re decuerisset: ne ille quicquam detrimenti in necessitatibus suis ac oc-
casione paterentur, etiam pręcepit locorum ordinarijs; & superioribus
earum, vt fidelium eleemosynas per conuersas non professas, vel pro-
fessas quidem, sed etatis saltem quadraginta annum, & iam pridera
conuersas, quę in dominibus contiguis, extra tamen monasterium dege-
rent, colligendas curarent; ita tamen ut prędictæ Conuersæ neq; clau-
suram aliarum monialium, nisi in casibus permisssis, ingredenterur, nec
ex illis ipsis habitationibus suis ad tales eleemosynas colligendas sine
permisst Ordinarij, aut Superiorum suorum exire possint. Quod
sine hoc quidem sufficere videtur, idem Pius prędecessor mandavit
ipsis Ordinarijs, & Superioribus, vt negotium darent aliquibus perso-
nis pijs tales eleemosynas colligendi, aliaque arbitratu suo prospiceret,
quę ad subleuanda Monialium inopiam expedire iudicarent. Cum
autem, sicut acceperimus, multę Moniales, etiam quę Tertiarię vocantur,
sub solenni religionis voto, perpetuaque clausura degentes, alięque ta-
libus literis comprehensę, & in ipsa clausura permanentes multis prę-
terea ad se sustentandas necessarijs egeant; neque usque ad hoc tēpus
villo sufficienti remedio carum necessitatibus subuentum sit; quin etiā
alię Tertiarię citrā ullum solenne hucusque votum viuant, quę ad suas
suorumuē domos neutriquam redditurę essent, sed sub solenni religionis
voto, & clausura prędictis permanerent, si eorum congruę sustentatio-
ni prouideretur: Nos, qui illas necessarijs rebus destituti nolumus, cer-
tioresque facti sumus in multis Cimitatibus, oppidis, villis, aut alijs locis
tam in Ecclesijs, & Monasterijs, quam Hospitalibus, Collegijs, Confra-
ternitatibus, & alijs locis pijs, etiam quę à priuatis hominibus, tum Ec-
clesiasticis, tum Laicis multas ac diuersas eleemosynas Christi panperi-
bus erogari. Considerantes in huiusmodi personas vel in primis exer-
cendam esse charitatem, quę voluntaria paupertate suscepta ab omni
hominum commercio segregatae, Deo seruunt, & assiduis precibus
iram ipsius, ob peccata conceptam, à Christiano populo deprecantur:
Illud quoq; cogitātes, si eis ad tales eleemosynas petendas ad loca prę-
dicta conferre le liceret, vix fore, ut prędicta Monasteria, Ecclesię, loca,
ac personae, eis singulis non tantum saltem tribuerent, quantum singu-
lis alijs pauperibus eodem concurrentibus solent, Vniuerso illi Deo de-
votarum mulierum generi de opportunitate ac sufficientis subventionis
auxilio providere cupientes, De nobis attributę potestatis plenitudine,
statuimus, & ordinamus, vt omnes, & quicūq; Patriarchæ, Primates, Ar-
chiepiscopi, Episcopi, & alij Ecclesiariū Prælati, necnon Abbates, Prio-
res, Prapositi, & alij Ecclesiæ Patriarchales, Primatales, Metropo-
M m m politanas,

politanas, Cathedrales, & alias Ecclesiæ, necnon Monasteria, Prioratus, Preposituras, Canonicatus, præbendas, dignitates, personatus, administrationes, officia, ceteraque beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, & Sancti Benedicti, Sancti Augustini Cistercien. Cluniacen. Premonstranten. Cartulien. Camaldulen. Sancti Basili filij. Cassinen. alias Sanctæ Iustine, Montis Oliueti, Sancti Salvatoris, ac Lateranen. & Cruciferorum, seu Fratrum Sancti Hieronymi, necnon Prædicatorum, Minorum, Minimorum, & Carmelitarum, Eremitarum eiusdem S. Augustini, Seruorum Beatæ Mariæ, Sancte Clare, & quorumcumque aliorum tam virorum quam mulierum Mendicantium ordinum, & Congregationum, & Militiarum regularia, etiam de iure patronatus Laicorum, etiam nobilium, Ducum, Regum, & aliorum Principum existentia, in titulum, commendam, administrationem, & alias quomodocumque obtinentes, necnon Rectores, Gubernatores, Confratres, Administratores, ceterique omnes, qui ratione illorum, necnon Capitulorum, Conuentuum, Menstarum, Hospitalium etiam Laicorum, & per Laicos administrari solitorum, Christi fidelium Confraternitatum, Scholarum, Collegiorum, ac aliorum piorum locorum quocumque nomine nuncupatorum, & in quibusuis mundi partibus consistentium, que singulis annis, mensibus, hebdomadis, vel diebus ex Ecclesiistarum, Monasteriorum, Prioratuum, Officiorum, dignitatum, & beneficiorum, ac Congregationum, Hospitalium, Confraternitatum, Scholarum, Collegiorum piorum, & aliorum locorum predicatorum fructibus, redditibus, & prouentibus pauperibus Christi alias eleemosynas in pane, frumento, farina, vino, edulij, pecunia, seu alijs ad viatum, vel vestitum pertinentibus, etiam ad supplicationem, & preces & per cedulas, & bolletinos, aut alias distribuere, & clargiri ab immemorabili tempore consuerunt, aut alio quocumque iure tenentur, ex dictis fructibus, redditibus, & prouentibus, & quoad Hospitalia predicta ex ijs, que, seruata in illis actuali Hospitalitate, super sunt, seu supererint, necnon quocumque perlonè particulares, etiam laice, vel vniuersitates etiam laicorum, que testamento, ultima voluntate, vel alia dispositione, etiam inter viuos, alias tales eleemosynas facere tenentur, dimidiam partem omnium, & quarumcumque eleemosynarum, & largitionum huiusmodi quocumque nomine nuncupatarum, quocumque tempore & modo distribui solitarum, etiamsi speciali nota digna, & secundum pias defunctorum, aut aliorum voluntates sub certa forma ab eis testamento, vel alia, quacunque dispositione distribuendæ sint, dummodo non in certas personas, nec ad certos usus prius alios, quam vietus, & alimenta pauperum distribuantur, quibuslibet predictarum Monialium, etiam Tertiariarum, sub solenni religionis

veto

voto, & perpetua clausura de cætero viuentibus, & in terris & locis, quo
rum pauperibus huiusmodi eleemosynæ distribuuntur, cōsistentibus,
verè, realiter, & cū effectu, & absq; vlla eleemosynarū & largitionum
huiusmodi petitione, exactione, & conquistione, aut alia desuper à no-
bis expectata iussione, aut mentis nostræ declaratione, ac quibusvis mo-
ra, subterfugio, ac' exceptione, cessantibus, reiectis, dare atq; distribue-
re omnino teneantur, & quā dimidiam partem nos illis applicamus. Ut
aut p̄missa omnia cum charitate, & pietate procedant, & efficaciter
suum effectum sortiātur, vniuersis & singulis Patriarchis, Archiepisco-
pis, Episcopis, & alijs locorū ordinarijs per Apostolica scripta manda-
mus, vt quisque per se vel alium seu alios ad præsentium exequutionē
in suis Ciuitatibus, & Diœcēsib. procedēs, ab Ecclesijs, Monasterijs, Ho-
spitalibus, Cōfraternitatibus, Scholis, Collegijs, Locis, & Ecclesiasticis,
ac Laicis personis prædictis, etiā quomodolibet exēptis, dimidium ele-
mosynarum hmōi exigant, ac pro portione, vt Ordinarijs ipsis locorū
æquum esse videbitur, singulis pauperū Monialū etiā Tertiārum Mo-
nasterijs hmōi suarū Ciuitatū, & Diœcēsum, etiā si alijs superioribus fu-
bieat sint, cū effectu distribuant. Nos n.eis dē locorum Ordinarijs etiā
tanquā Apostolica Sedis delegatis, ac cuilibet illorū tā per se, quā aliū
vel alios p̄missa faciendi, ac etiā contradictores quoslibet & rebelles
per penas pecuniarias eorundem Ordinariorū, & cuiuslibet illorum ar-
bitrio infringendas, & applicandas, ac in subsidium sententias, cēsuras,
& penas Ecclesiasticas, aliaq; opportuna iuris & facti remedia quacū-
que appellatione postposita respectiuè cōpetendi auxiliumq; brachij
Sæcularis inuocandi, aliaque in p̄missis & circa ea necessaria, & op-
portuna faciendi, gerendi, mandandi, & exequendi, plenā, & liberam
facultatē, & auctoritatē concedimus, & impartimur. Insuper, quia val-
de rationi consonū est, vt etiā ij, qui ipsis Monialibus etiā Tertiarijs in-
digenitibus præfatis consanguinitate aliqua sunt coniuncti, aliquod in
p̄missis subsidium conferant, cum ratio sanguinis, & debitum chari-
tatis & honestatis id expostulet, singulis locorum Ordinarijs committi-
mus, vt omni eos officio & diligentia monere, eisq; persuadere studeāt,
parentes uerò & fratres ac alios, ad quos illas, si in saeculo permāsissent,
dotare pertinebat, vel ad quos bona & successiones deuenerunt, & qui
si eas nuptiū tradidissent, multo amplius, quām ingredientibus Mono-
nasterium dedissent, uel si qui eas nunc domi retinerent, vel si ad illorum
domos redirent, eas alere tenerentur quibuscumque vijs ipsis benevolent
inducant, vt Monialibus etiam Tertiarijs prædictis iuxta eorum facul-
tates charitatiue subueniant, scituri id sibi etiam ad animarum salutem
plurimum profuturum. Cæterū quod attinet ad Conuerſas professas,
quas prædictus Pius predecessor per prædictas literas sub certis condi-

M m m 2 titionibus

tionibus ibi contentis permisit posse manere extra Monasteria pro colligēdis eleemosynis eisdem locorum ordinarijs iniungimus, ut quibus Monasterijs p̄dicatorum Monialium quotidianis laboribus computatis supradicta, uel alia qualibet ratione de sufficienti subuentione, & sustentatione prouissum esse cognoverint, easdem Cōuersas sub eadem clausura cum alijs Monialibus reducant, neque à suis Monasterijs amplius exire permittant, Conuersas uero non professas, & profiteri nolentes dimisso habitu domum remittant; neque alias in futurum, nisi professionem suo tempore emissuras, atque sub perpetua clausura manus, in Monasteria huiusmodi recipi permittant. Quod autem idem Pius predecessor statuit de cetero nullas alias Cōuersas professas recipi amplius, etiam de consensu suorum superiorum, posse, ita esse intelligentiam declaramus, p̄t̄ illas Conuersas, que extra Monasterium in dominibus contiguis degerent. Eleemosynarum uero p̄dictatum contributionem & applicationem durare, & ualere decernimus, ac suos effectus ad plenum sortiri debere, donec numerus Monialium etiam Tertiariarum huiusmodi (quem per illos locorum ordinarios, etiam in Monasterijs ab eorum cura, & regimine quomodoque; exemptis, cum illarum superiorum interuentu stabilitate, & ordinari, neque supra illum numerū alias recipi posse, etiam de consensu superiorum suorum, volumus & mandamus) ita immutatus fuerit, ut reliqua Moniales & Tertiarię ex proprijs redditibus Monasteriorum ipsorum, vel consuetis eleemosynis se commodè sustentare queant; super quo earundem ordinarij conscientiam oneramus: ita tamen ut decadentibus singulis ex tribus earundem Monialium partibus, tertia quoque earundem eleemosynarum partis distributio, & sic successivè in totum extinguantur, atque in pristinum statum sub debitissimis, aut solitis oneribus reuertantur, & remaneant. Declaramus p̄terea nullis Monialibus etiam Tertiariis licere habere ostium, per quod ex Monasterio introiri possit in ipsarum Monialium Ecclesiam exteriorem, in quam secularibus ad Missas & Domina officia patere solet accessus, sed omnino muro obstruendum: ne quo itidem licere Monialibus etiam Tertiariis egredi à ianua Monasterij, que est pro clausura ipsius Monasterij, etiam ad claudendum aliam ulteriore ianuam, qua patere solet aditus secularibus venientibus vel ad rotam, vel ad crates, seu loca colloquijs destinata, que vulgo pectoralia vocantur, vel ad pulsandum ipsam ianuam clausurā: que loca, cum saltem pro causis predictis patere solent secularibus, extra clausuram censeri debent, etiam quo tempore clausa sunt. Insuper quoscumque Dominos & Magistratus temporales in Domino hortamur, monemus, & requirimus, ut ad omnem ipsorum Ordinarij, aut alicuius ipsorum petitionem, vel simplicem requisitionem illis in p̄missis

missis assistentes omnem opportunum fauorem, & auxilium præstent, & exhibeant, Ipsiſ denique Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum ordinarijs præcipimus, & mandamus, vt has præsentes nostras literas (quarum transumptis, etiā impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eandem vbique fidem in iudicio & extra adhiberi debere volumus, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibita vel ostensæ) singuli in sua Civitate & diœcesi publicent ac publicari eas quæ iuxta earum continentiam, & tenorem vna cum prædictis ac alijs prædicti Pij V. & aliorum prædecessorum nostrorum literis, & constitutionibus, & iussionibus pro integra clausuræ instaurazione, custodia, & firmitate editis inuolabiliter obseruent, & obseruari faciant. Non obstantibus testatorum, & aliorū iuolutatibus, ac fundationibus, & Bonifacij prædicti de una, & Concilij generalis de duabus, non tamen tribus dieris, ac quibusvis alijs Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Concilijs editis specialibus uel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis Ecclesiasticorum Monasteriorum, & illorum ordinum, Hospitalium, Militiarum, Confraternitatum, Collegiorum, & aliorum piorum locorum prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, priuilegijs quoque, indultijs, exemptionibus, libertatibus, grauijs, & literis Apostolicis; Ecclesijs, Monasterijs, & ordinibus, Hospitalibus, Confraternitatibus, Collegijs, & Pijs locis, ac eorum superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere vel in specie ac alias quomodolibet cōcessis, confirmatis, approbatis, & pluries innouatis; etiam si in eis caueatur expreſſe, quod illis nisi sub certa inibi expressa forma, aut alias derogari non possit: Quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individualia, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum infererentur presentibus, pro plenè & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo labore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expreſſe derogamus, contrarijs quibuscumque: aut si supradictis vel quibusvis alijs ab Apostolica sit Sede indulatum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de induito huiusmodi mentionem. Nulli ergo omnino homini liceat hanc paginam nostræ ordinationis, statuti, applicationis, cō-

M m m 3 cessionis,

cessionis, impartitionis, commissionis, iniunctionis, declarationum, decreti, voluntatis, onerationis, hortationis, monitionis, requisitionis, præcepti, mandatorum, & derogationis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, in dignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo secundo, tertio Kal. Ianuarij. Pontificatus nostri Anno primo.

Cx. Glorierius.

Indulgencie à S. D. N. D. GREGORIO XIII.
Perpetuò concessæ, omnibus Ciuitatis, Diœcesis, &
Prouincia Mediolanensis, Christi fidelibus, qui
datis campanæ signis, certo temporis spatio, ab Il-
lustrissimo Archiepiscopo Mediolani in Ec-
clesia sua, & ab unoquoq; eiusdem Prouin-
cia Episcopo in suis Ecclesijs præscri-
pto, aut præscribendo, oratio-
ni vacauerint.

GREGORIVS PAPA XIII. Vniversis, & singulis Christi
fidelibus Ciuitatis, & Diœcesis Prouinciaque Mediolanensi,
Salutem, & Apostolicam benedictionem.

O Elestia arma, quibus inter cetera, dum in hoc sa-
culo nequam peregrinantur Christi fideles, adver-
sus suæ salutis hostes, in colluctatione affidue vien-
dum eis est, preces sunt, & oratio sancta. Cuius qui-
dem orationis studium, cum & perpetuum, & pro-
rium, & necessarium eisdem esse, non solum ver-
bis, sed exempli sui contestatione docuerit vni-
nis Dei filius, Christus, virtus, & sapientia patris: nos, quæ ad sanctam
illam precandi, orandique exercitationem piè ac, religiosè, inspirante
Deo, instituta sunt, in ijs illos sollicitè versari, spirituali, virtute longius
indies semper progredi, summoperè in Domino cupimus. Quare
cum inter alia, quæ ad exorcendam populi sui pietatem, tollititudinem
studio, dilectus filius noster Carolus Borromaeus tituli sanctæ Praxe-

dis

dis S. R. E. presbyter Cardinalis, Ecclesiae Mediolanensis Archiepiscopus, ut ille instituit, illud ab eodem nuper introductum esse accepterimus, ut, singulis diebus, dato certo campanatum signo, patres familias, tum in urbe Mediolano, tum in diœcesi, una cum reliquis, qui de familia sunt, suæ quisque domi, ad orandum in locum unum conueniant: salutare hoc institutum, nos illius commendantes charitatem in vobis, ut in consuetudinem, usque perpetuum recipiatis per Crucem Christi Domini vos nostra Apostolica auctoritate hortamur. Quo autem ardenter i pietatis zelo, ac frequentissime in ea re, tam religiosè instituta, perseveretis; spiritualibus uos gratijs prosequi, & sancte Matris Ecclesiæ amplioribus etiam donis, ac thesauris cumulare voluimus. Itaque de Omnipotentis Dei, cuius Vicariam in terris gerimus, misericordia, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus, & singulis, utriusque sexus Christi fidelibus, humili, & contrito corde ad Deum conuersis, qui, datis campanæ signis, certo eo temporis spatio ab eodem Cardinale, & Archiepiscopo, praescripto, aut pro tempore praescribendo, orationi vacauerint, quoties id fecerint, dies centum; qui verò singulis diebus per totam hebdomadam ad praescriptum illud temporis spatium, in ea orandi exercitatione perseverauerint, ijs annum præterea; qui per mensem, illis annos septem; & totidem quadragenas de in iunctis, vel alias quomodolibet debitibus pœnitentijs; qui autem salutaris huius instituti usum retinuerint, si contriti, & confessi, die Dominico Quadragesimam proximè precedente. Santissimum Eucharistiae Sacramentum deuotè sumperint, ijs plenariam omnium, & singulorum peccatorum suorum Indulgentiam; ac plenariam item in articulo mortis, misericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

Vtque ad alias etiam eiusdem Mediolanensis Provinciae Urbes, Oppida, vicos, & loca quæuis, orandi hec instituta exercitatio sanctæ deriuetur; & quæ usquam instituta, piè retineatur, & conseruetur: nos pro ea, quam gerimus, omnium Ecclesiastum sollicitudine, hanc ipsam Indulgentiam omnibus, & singulis alijs Christi fidelibus, qui usquam in eadem Provincia hoc precandi institutum, ab suo Episcopo iam introductum, vel in posterum introducendum amplexi sunt aut amplectentur, eodem, ut supra, modo in Domino concedimus his literis; quas sub quibusvis similium, vel dissimilium Indulgentiarum reuocationibus, suspensionibus, vel derogationibus per nos, seu Sedem Apostolicam, sub quibuscumque tenoribus, & formis, accum quibusvis clausulis, & decretis, pro tempore editis, & edendis nullatenus comprehensas, sed ab illis exceptas, & quoties illa-

M m m 4 eden-

edentur, in pristino statu esse, & censeti, atque eisdem Christi fidelibus
perpetuo suffragari debere decernimus. Dat. Romæ apud Sanctum
Petrum sub Annulo, Piscatoris die xxiiij. Octobris, Millesimo, Quin-
gentesimo, Septuagesimo secundo, Pontificatus nostri, Anno Primo,

Cæ. Glorietus.

LITERAE S.D.N.D. GREGORII PP. XIII.
Concessionis indulgentiarum, & gratiarum Con-
fraternitatibus Sanctiss. Corporis Christi, in
Ciuitate, & Dioecesi, ac Provincia
Mediolanensi.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Niuersis Christi fidelibus praesentes literas inspec-
tis salutem, & Apostolicam benedictionem. Licet
is, de cuius munere venit, ut sibi à suis fidelibus
digne, & laudabiliter seruiatur, de abundantia sue pie-
tatis, quæ merita supplicum excedit, & vota; benè
seruentibus sibi multò maiora retribuat, quam va-
leant promereri: Nihilominus desiderantes, Domi-
no populum reddere acceptabilem, & bonorum operum sectatorem,
fideles ipsos ad complacendum sibi, quibusdem allectius muneribus,
Indulgentijs videlicet & peccatorū remissionibus inuitamus, vt exinde
reddantur diuinę gratię aptiores, Ut igitur Christi fideles ad ingredien-
tas confraternitates sub inuocatione sanctissimi Corporis Christi, in
Ciuitate, & dioecesi, ac Provincia Mediolanen. haec tenus Canonice et
etas, & imposterū erigendas eò libentius inducantur, quod exinde vbe-
riori cœlestis gratię dono conspexerint se refectos; De omnipotens
Dei misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius aucto-
ritate confisi, omnibus, & singulis Christi fidelibus, qui diétas confrat-
ternitates ingrediéntur, illorum ingressus, Plenariā, ac confratribus ip-
sis nunc, & pro tempore existentibus, ac eorum singulis ter in uita, co-
rum peccatis prius confessis, & Eucharistię sacramento deuotè rece-
pto, limiliter plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam
concedimus: ipsisque confratribus qui prædictum Sacramentum infir-
mis ministrandū associauerint, seu impediti, associari fecerint, ac pro-
cessionibus, & diuinis officijs, quæ per eosdem confrates celebrati fa-
cere contigerint, interfuerint quoties id fecerint, centum dies: qui vero
Eccleiam;

Ecclesiam, in qua aliqua confraternitas eiusdem sanctissimi corporis Christi instituta fuerit, diebus Veneris cuiuslibet hebdomadę totius anni deuotè visitauerint, alios centum dies de iniunctis eis, seu quę iniungi deberé, p̄c̄nitentij misericorditer in Domino relaxamus; p̄f̄sentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, priuilegijs quoque indulxit, & literis Apostolicis Confraternitati de Minerua, illiusque Confratribus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque clausulis, & decretis, tam per fœlicis recordationis Paulum III. quam alios Romanos Pontifices p̄decessores nostros cōcessis. Quibus omnibus, etiam si de illis, & illorum tenoribus mentio habenda foret, illis aliàs in suo labore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter, & exp̄sē derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem, q̄ si confraternitates p̄dictas ingredientibus, & confratribus ipsis Eucharistiae Sacramentum associantibus, vel associari facientibus, ac intercessentibus, & Ecclesiis huiusmodi visitantibus, seu aliàs aliqua alia indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura per nos concessa fuerit, p̄sentes litteræ nullius existant roboris, vel momenti. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo quinto, Idibus Aprilis, Pontificatus nostri, Annotertio.

Cæ. Glorierius.

S. D. N. D. GREGORII PAPAE XIII.
Reuocatio omnium licentiarum ingrediendi Monasteria Monialium & virorum, & prohibitio, ne habentes licentias ab Episcopis vel Superioribus
in casibus necessarijs, ingrediantur Monasteria Monialium, nisi urgentibus necessitatibus.

*GREGORIUS Episcopus, seruus seruorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.*

Vbi gratiæ & indulta ab hac Sede concessa successu temporis incommodum afferre noscuntur; expedit illa salubri p̄sidentis consilio submoueri. Proinde Sanctimonialium quieti, & tranquillitati consulere, ac omnia quæ illas à spiritualium rerum cogitatione, & exercitio

exercitio auocant, impedimenta tollere, periculaque, & scandala ab eis
 remouere cupientes, auctoritate praesentium reuocamus, & abolemus
 omnes & quascumque licentias ac facultates ingrediendi Monasteria,
 Domos, & loca Monialium, ac etiam Vitorum ordinum, quibusvis ena
 Comitissis, Marchionissis, Ducissis, & alijs cuiuscumque status, & con-
 ditionis mulieribus, ac etiam omnes, & quascumque licentias ingre-
 diendi Monasteria, Domos, & loca ipsarum Sanctimonialium, qui-
 buscumque viris etiam eiusdem status, & dignitatis tam a praececello-
 ribus nostris, quam etiam a nobis, & Sedis Apostolicæ Legatis, aut alijs
 ex quibus quantumcumque urgentibus causis sub quibuscumque te-
 noribus, etiam derogatoriarum derogatorijs, reuocatoriarum restitu-
 torijs, alijsque efficacioribus clausulis, irritantibusque & alijs decrevis
 etiam motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis
 plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumque
 Principum contemplationem, vel supplicationem concessas, confirma-
 tas, ac etiam iteratis vicibus renouatas, cassamusque, & annullamus li-
 teras desuper confessas, & processus habitos per easdem. Inhibentes
 eisdem, qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis pena ipso facto
 incurreda, super qua a nemine nisi a Romano Pontifice (praterquam
 in mortis articulo) absolutionis beneficium possit impertiri, ne ipsorum
 licentiarum pretextu Monasteria huiusmodi quoiquimodo ingredi au-
 deant. Abbatissis vero, necnon Abbatibus, Conuentibus, & alijs Mo-
 nasteriorum viriisque sexus superioribus, & personis quocumque no-
 mine vocentur, districte præcipimus sub eadem excommunicationis
 pena, necnon priuationis dignitatum, beneficiorum, & officiorum suo-
 rum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtainenda, ne in Mo-
 nasteria, Domos, & loca sua quempiam pretextu huiusmodi licentia-
 rum, & facultatum ingredi faciant vel permittant. Quin etiam sub
 eisdem penas ipso facto incurrendis prohibemus atque interdicimus
 omnibus, & quibuscumque personis Ecclesiasticis, & Secularibus, ac
 etiam ordinem quorumcumque etiam mendicantium Regularibus,
 ne pretextu licentiarum ab Episcopis, vel Superioribus, quibus illas
 concedendi in casibus necessarijs tantum ex decreto Concilij Tridentini
 tribuitur, ne Monasteria ipsa Monialium pro libito, sed necessitatibus
 urgentibus dumtaxat ingredi, neuè Moniales sub eisdem penas
 illos aliter admittere presumant. Non obstantibus præmissis, ac con-
 stitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Monasteriorumque & or-
 dinum predicatorum iuramento, confirmatione Apostolicis, vel qua-
 quis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quo-
 que, exemptionibus, & indultis Apostolicis, illis eorumque Superiori-
 bus, predictis ac alijs quibuscumque per quoscumque Romanos Pô-
 tifices

tifices prædecessores nostros, ac nos, & dictam Sedem sub quibuscumque tenoribus, & formis, accum quibusuis clausulis, & decretis concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis, quibus omnibus, eorum tenores, perinde ac si ad verbū insenserentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illas alias in suo robore permāsuris hac vice dumtaxat specialiter, & exp̄ressè derogamus, ceterisque contra ijs quibuscumque. Quoniam autem difficile esset præsentes ad omnia loca perferri, volumus earum exemplis etiam impreßis manu Notarij publici, & sigillo personę in dignitate Ecclesiastica constitutę munitis, eandem fidem in iudicio, & extra illud ubique locorum adhiberi, quę adhibetur præsentibus, si essent exhibitę uel ostensę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę reuocationis, abolitionis, cessationis, annulationis, inhibitionis præcepti, prohibitionis, interdicti, derrogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pr̄eſumpferit, indignationem Omnipotens Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, te nō uerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę, Milleſimo, Quingenteſimo, Septuageſimoquinto. Idibus Iunij. Pontificatus nostri, Anno quarto.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

CONCESSION INDULGENTIAE causa orationis sine intermissione.

GREGORIVS PAPÆ XIII.

VNIVERSIS Christi fidelibus præsentes literas inspectu-
ris salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum
ad diuinam misericordiam implorandam, calamiti-
tatesq; propulsandas pr̄cipuum sit deuotę ad Deū
orationis remedium, illudque Venerabiles fratres
Episcopi Provincie Mediolanensis prouidè usurpa-
re soleant, orationem sine intermissione quando q;
indicendo & proponendo. Nos vt fideles ipsi ad orationem huius-
modi eo libentius, & frequentius conueniant, quo ex hoc dono cœle-
stis

Itis gratiae vberius conspexerint se refectos: precibus quoque dilecti filij nostri Caroli tituli sanctae Praxedis presbyteri Cardinalis Ecclesiæ Mediolanensis Presulis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati: De omnipotentis Dei misericordia ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus Christi fidelibus in dicta Provincia Mediolane, existent. qui orationi sine intermissione iussu Episcopi pro tempore indicende per horæ spatium vacauerint, tres annos: qui vero processioni interfuerint initio, vel in fine orationis celebratæ huiusmodi in Cathedralibus decem; in alijs vero Ecclesijs quinque annos indulgentiæ in forma Ecclesiæ consuetâ concedimus. Ac vero semel in anno die ab Episcopo prescribendo si sacram etiam Eucharistiam vere paenitentes, & confessi sumperint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem tenore presentium elargimur. Presentibus perpetuis futuris temporibus valitatis. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo pectoris. Die V. Aprilis. M. D. LXXX. Pontificatus Nostri anno octauo. subscripta.

Cf. Glorierius.

C O N C E S S I O I N D U L G E N T I A E
vniuersis fidelibus Provinciae Mediolanen. conuenientibus ad orationem quadraginta horarum.

G R E G O R I V S P A P A XIII.

Niuersis, & singulis Christi fidelibus Provinciae Mediolanen. presentes literas inspecturis salutem, & Apostolicam benedictionem. Quam vberes ex orationis instituto ad populum Christianum semper prouenerint fructus, animo reuolentes, ea libenter concedimus quibus fideles ad orationem maximè excitentur. Itaque de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus in dicta Provincia Mediolanen. constitutis, qui orationi quadraginta horarum ordinariæ vel extraordinariæ iussu Episcopi expositæ per horæ spatium vacauerint, tres annos, qui vero processioni interfuerint initio, vel in fine orationis celebratae huiusmodi, in Cathedralibus decem, in alijs vero

vero Ecclesijs quinque annos indulgentie in forma Ecclesiæ consue-
ta concedimus; ac vero semel in anno die ab Episcopo præscribendo
si sacram etiam Eucharistiam verè pœnitentes, & confessi sumperint,
plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissio-
nem, tenore præsentium elargimur. Præsentibus perpetuis futuris tem-
poribus valitur. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Pi-
scatoris, die V. Apr. M D LXX X. Pótificatus nostri, Anno octauo.

Cæ. Glorietius.

CONCESSIONE INDULGENTIAE
conuenientibus ad concionem, & Missam ma-
iorem, & ad orationem, & processio-
nem sub vexillo.

GREGORIVS TAPTA XIII.

D perpetuam rei memoriam, Cum nihil Pastorali no-
stræ sollicitudini eque cordi sit, quam salus animarum, id
circo, quibus possumus, rationib. Christi fideles ad exer-
citaciones spirituales, piaque officia incitamus, ut hac
via incidentes per obseruationem mandatorum Domi-
ni, diuinam misericordiam, & gratiam consequi mereantur. Itaque
de Omnipotenti Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apo-
stolorum eius, auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus Christi fi-
delibus in Prouincia Mediolanense pro tempore existentem qui sacrū
sermonem, concionem audierint, quoties id egerint, toties quinquaginta
dierum; qui vero die festo Missæ maiori interfuerint, trium an-
norum, & totidem quadragenarum; qui Vesperis vnius anni; qui Cō-
pletorio quinquaginta dierum indulgentiam in forma Ecclesiæ con-
sueta concedimus. Præterea ijs, qui collegiatim sub vexillo suę Eccle-
si conuenerint ad visitationem alicuius Ecclesiæ, aut sacre Reliquie,
toties centum dierum, si ad processionem generalem quinquagin-
ta dierum; si ad processionem particularem, vigintiquinque die-
rum: si ad stationem orationis publice celebrandę centum dierum:
Iis vero qui consueuerint, vt plurimum hęc officia, & exercitationes
spirituales cum Parochiali vicinia collegiatim obire, semel in an-
no, & sanctissima Communione sumpta in die festo proprio, &
principio suę Parochię plenariam omnium peccatorum suorum in-
dulgen-

dulgentiam, & remissionem concedimus, & clargimur. Contarū non obstantibus quibuscumque. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituri. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die quinto Aprilis, Millesimo, Quingentesimo, Octuagesimo. Pontificatus nostri, Anno octauo.

Cæ. Glorierius.

CONCESSIO INDVLGENTIAE celebrantibus, & conuenientibus ad Missam congregationum foranearum.

GREGORIVS PAPA XIII.

Niueris Christi fidelibus præsentes literas inspecturis salutem, & A postolicam benedictionem. Ad angendam fidelium religionem, & animarum salutem cœlestibus Ecclesiæ thesauris pia charitate intenti, omnibus, & singulis Sacerdotibus Provinciae Mediolanensis, qui Missam congregationis quæ quolibet mense à Sacerdotibus foraneis ad prescriptum Decreti Provincialis Mediolanen. habetur, celebrauerint, nec non omnibus Christi fidelibus qui diætae Missæ interfuerint, vñ annum de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentijs misericorditer in Domino relaxamus. Præsentibus perpetuo valituri. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die X. Aprilis, Millesimo, Quingentesimo, Octoagesimo. Pontificatus Nostri, Anno octauo.

Cæ. Glorierius.

CONCESSIO INDVLGENTIAE certa hora orantibus pro defunctis.

GREGORIVS PAPA XIII.

V Niueris Christi fidelibus in Provincia Mediolanen. constitutis præsentes literas inspecturis, salutem, & A postolicam benedictionem. fidelium defunctorum animas viuorum suffragijs iuuari pia charitate cupientes, spiritualia munera libenter proponimus, vi ijs allecti

lecti Christi fideles, deuota studio suis ipsis defunctis præstet suffragia.
Itaque omnibus vtriusque sexus Christi fidelibus, qui pulsante campana alicuius Ecclesiæ dictæ Provincie Mediolanen. ad significationem orationis pro animabus defunctorum recitauerint psalmum De profundis, vel ter orationem Dominicam, & salutationem angelicam, quocumque die id fecerint, indulgentiam centum dierum misericorditer in Domino perpetuò concedimus, & elargimur. Contrarijs non obstantibus quibuscumque. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo pectoris, Die X. Aprilis M. D. LXXX. Pontificatus nostri anno octauo.

Cæ. Glorierius.

CONCESSION INDULGENTIAE
orantibus in eleuatione S. Corp. Domini, & ijs qui
dum ad infirmos defertur deuotè prosecuti fue-
rint; ac illis item qui diebus festis, & fre-
quenter communicauerint.

GREGORIVS PAPA XIII.

AD perpetuam rei memoriam. Ad excitandam populorum deuotionem, ac pietatem erga sanctissimum Eucharistiae sacramentum, pro nostra pastorali sollicitudine intenti, precibus quoque dilecti filij nostri Caroli tit. sanctæ Praxedis presbyteri Cardinalis Ecclesiæ Mediolanen. Præfulis nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, omnibus vtriusque sexus Christi fidelibus Provinciae Mediolanen. qui pulsante campana in cunctis, vel diœcesis Provinciae ad significationem eleuationis Sanctissimi Sacramenti in Missa conuentuali, uel Parochiali, siue domi, siue in agro, siue in uia, aut alibi fuerint genuflexi orauerint, quoties id fecerint, unum annum: qui ad Ecclesiam ea de causa accurrerint, & ibi adorauerint, duos annos: qui uero sanctissimum sacramentum, cum ad ægrotum à Sacerdote defertur eundo, uel redeundo prosecuti fuerint, tres annos, qui die festo sanctissimam Eucharistiam uere penitentes, & confessi sumpserint, quinque annos; qui consueuerint id facere saltem semel singulis mensibus, ac præterea in festis diebus Domini Nostri Iesu Christi, B. Mariæ Virginis, omnium Apostolorum,

&

& sancti Ioannis Baptista, decem annos de iniunctis eis, seu alias quod modolibet debitibus pœnitentijs toties quoties, misericorditer in Domino relaxamus, ac semel in anno die sexto sancti precipui patroni Civitatis verè pœnitentibus, & confessis, idem sanctissimum Eucharistie sacramentum sumentibus, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Contrarijs non obstantibus quibuscumque. Presentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, sub Anulo piscatoris Die X. Aprilis. M. D. LXXX. Pontificatus nostri anno octauo.

Cæ. Glorierius.

FACULTAS INDVLGENTIAE AEGRO-tis concedendæ ab Episcopis Prouin. Mediol.

GREGORIUS PAPA XIII.

Enerabilibus fratribus Archiepiscopo, & suffraganeis Prouin. Mediolanen. salutem, & apostolicam ben. Quemadmodum medicos corporis sanitatem, egrotantibus, quos inuolunt, maximè procurare cōuenit, ita etiam animarum medelæ à Deo Praefatos Antistites omni quidem tempore, sed pricipue corporis mole, grauibus morbis obsessa, illari curæ, & sanitati plurimum decet studere. Ut igitur id commodus, & alacrius facera valeatis, vestramque salutarem & grotantes ipsi seniant medicinam, vobis, & vnicuique vestrum, quoicunque in vestri Cūitate, & Diœcesi egrotantes aliquos Christi fideles in Domino visita-ueritis, ut eisdem contritis, & confessis, plenariam omnium suorum peccatorum Indulgentiam; quandocumque vero eisdem sic egrotantes, per alios censuritis, uestro nomine visitandos, si ptem annos Indulgentia, semel tantum in illa infinitate concedere valcat, de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi amplam liberam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem concedimus, & elargimur. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterique cōtrarijs quibuscumque. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XX. Decemb. M D LXXX. Pontificatus nostri, anno oct.

Cæ. Glorierius,

De

879

DE TAXIS IN IUDICIIS ECCLESIATICIS

Prouinciae Mediol. seruandis.

REGORIVS PAPA XIII. Ad perpetuam
rei memoriam, Romanum decet Pontificem pro-
udentiae tuę partes impendere efficaces, ut illa, quę
pro bono publico, & plurimorum indemnitate
prudenter facta, & circumspecte disposita esse no-
scuntur, perpetuò firma, & illibata subsistant, & ab
omnibus quos concernunt, etiam inconcussè ob-
seruentur. Cum itaque, sicut accepimus dilectus filius noster Carolus
tituli sanctae Praxedis presbyter Cardinalis, Borromaeus nuncupatus,
ex dispensatione Apostolica Archiepiscopus Mediolanen. quas dare
ordinationes, & taxes in tota Prouincia sua obserandas per Iudices
in Synodis diccesanis deputatos pro causis commissarijs, necnon per
conferuatores regularium exemptorumve quorūcunque in causis,
coram eis quoquis modo pendentibus, ac eorundem Notarijs, non ta-
men ubi ex aliquo statuto, aut consuetudine laudabili, nihil uel minor
taxa exigetur, ediderit, statuens siquidem, & ordinans, quod iudices
praelati non pronuncient, prout in cedula, neque habeant terminum
pro seruato, sed sententias suas liberè proferant, & descripto in die ter-
mini, ut statim publicent, easque recitent, uel recitari iubeant, propi-
nas non accipiant, si salarium ordinarium aliquod habent, alias modo
ratis capiant, iuxta taxam inferius descriptam, & eo casu per manus
Notarij causæ, sententia tamen prius nedum subscripta, sed etiam No-
tario consignata, & publicata, Quę sporulæ apud Notarium causæ
post subscriptionem, & Notario traditam sententiam, & non antea de-
ponantur, Notarius quę huiusmodi depositionem in actis notare, &
specficare teneatur. Pro interlocutorijs, aut alijs decretis uim diffinitiu-
m non habentibus ante diffinitiuā, & prouidentis scripturis, informa-
tionibus, aut processibus, nihil prouersus accipiāt, munera, uel xenia à liti-
gantibus nō accipiāt, nec quidem esculēta, & poculēta, nisi quę triduo
consumi possint. Aduocatos, Procuratores, aut Sollicitatores, quorum
opera ad patrocinandum coram ipsis cupiant quemquā uti, neq; uerbis
nominent, neq; ullo modo significant, Aduocates, procurantes, aut sol-
licitantes in causis coram eis pendentibus domi non retineant, neq; et
Notariū causę: Notarios assūmat ab Ordinarijs locoru approbatos, qui
non solum cauere debeant descripturis fideliter custodiendis, sed etiā
finiis causis de eisdem consignan. in Archivis Ordinariorum absque
tñ præjudicio Notariorū eorundem habitis ab eorū Notariis quietan-
tis ne morte cuiusquam deperdātur; Assessores arbitrīe, qui in causa

Nnn suspi-

spitionis Iudi cibus Ordinariis, vel alijs etiam delegatis adiunguntur nihil, aut quid minimum pro uidendis scripturis, & processibus, nec etiam pro uoto decisiuo accipient: cum in vna, & eadem causa contra diuersos unica citatione agitur, plures non dentur expeditiones, nisi ipsi simet petierint, sed unica tantum, & pro ea merces unica soluat: qd si ex necessitate duplicata occurrant, Notario tantum pro labore scripturę soluat, idemque seruetur in sententijs quibuscumque etiam ab solutorijs si id commode prestari poterit, attenta qualitate, & diversitate causarum, ut scilicet omnes reos in una causa unica comprehendant sententia, & pro unica tantum soluat. In causis criminalibus, in quibus de iure Fiscus citari debet, non procedatur, nec sententia feratur, nisi ipso legitime citato: pro sigillo tam in civilibus, quam in criminalibus ad sumimum capiant realem unū, & in mandatis de excecrando in capitalibus, & pro relaxatione testū nihil, & in expeditionibus etiam quę sunt in ciuitate cū clausula si quis, nihil prouiatico ludicis in ciuitate nihil, si extra ciuitatē, ultra milliare, scuta duo, pro prima die, & si scutū unum auti pro qualibet die ultra expēs honestas cibarias, & equorum uestrā, Notariusq; capiat pro medietate: Notarij oēs prædictorum Iudiciū obseruent taxas Notarij fori cuiuslibet ordinarij præscriptas, ac secundū illas exigant, præterq; in casibus in præsenti reformatione expressis, in quibus eis liceat capere, qd hic determinatū est, nisi ordinariorum taxae minores, & moderatores hic sint: Quo casu illas in totum, etiam quoad expresa in præsenti reformatione sequi debant: Notarij nullum quantumuis leuem terminum per se ipsos etiā in forma, ut dicunt, sine Iudicis decreto seruent; ubique pro procuratore aliquem ad lites constitutum à principali suo litē pendēte reuocare, & tunc Notarij nullo modo reuocationes huiusmodi recipere possint, aut de illis rogari, nisi simul alter procurator, qui munus illud procuracionis suscipiat ab eodem legitime constituantur, & de alterius constitutione eiusque susceptione apud acta doceatur, Notarius cum Iudici acta, seu alias scripturas detulerit, nihil omnino ultra duos solidos, etiam à sponte dantibus sub prætextu bibaliorum, seu regaliorum recipiat: Notarij, eorumq;ne substituti, vel scribē non possint esse procuratores in Curia, seu tribunali, in quo Notarij sunt, & officium substituti exercent, vel scribunt: Iudices non sint participes aliquo modo emolumentorum, quę Notarij ex suis laboribus in causa coram eis pendentes percipiunt. Ac insuper propinas à præfatis Iudicibus obseruandas limitauit in hunc modum, uidelicet, quod in causa, ubi de summa vigintiquinque scutorum agitur supra decem reales nihil percipi debeat, A vigintiquinque autem scutis, vsque ad centum scuta tria causa percipientur, seu percipi possint, A centum usque ad ducenta scuta sex,

Sex, A ducentis usque ad quamcumque summam non ultra scuta decē, Pro sententia declaratoria ob non partitionem monitorij in contumaciam non ultra realia septem cum diridio, pro declaratoria in uim litterarum, aut aliās habent vim diffinituā si summa sit certa, accipiāt, ut supra taxatum fuit. Vbi autem non est certa sed agitur ad ipsam litte-
rārum executionem accipiant secundum causā, & personā qualitatē,
dummodo non ultra quinque aureos. In beneficialibus verò si reddi-
tus annius de quo agitur nō excedat summam centum ducatorū, ca-
piant scuta sex. A centum uero, usque ad mille scuta duodecim, abinde
supra non ultra scuta uiginti accipere ualeant. Quod si cause estimatio-
nem facilē non recipiant, moderatæ spōtulae pto terum, & persona-
rum qualitate iuxta taxas prædictas recipi possint. In causis criminali-
bus, in quibus pena à deportatione supra ueniret imponenda, non ul-
tra quinque. In causis autem capitalibus, in quibus fit traditio curiæ
seculari, uel alia pena corporalis imponitur, etiam si in illa indemnitatē
partis consuluntur, & in illius fauorem nisi fuerit diues, à qua usque ad ui-
gintiquinque aureos possit accipi, etiam pronuntiatur, non ultra quin-
que scuta accipiant. Causant autem iudices ne pro extorquendis spō-
tulis aliquem nolentem quousmodi absoluī ad petendam sententiā
huiusmodi per causatum expeditionis dilationem, uel Rei in carceri-
bus detentionem, uel per cautionis de se representando, uel non disce-
dendo, ubi aliā illis de iure locus, non sit p̄fāstādi cautionem, aut aliās
quoquo modo inducant. Quæ omnia de cœta, seu taxæ, iudicibus sy-
nodalibus, & consuetudinibus sic prescriptas seruent etiam iudices ot-
dinarij in omnibus causis delegatis, nisi ubi de consuetudine, decretis
uel constitutionibus Episcopali bus minor taxa ipsis seruanda proposi-
ta esset, quam seruare teneantur, possintque locorum Ordinarij dictæ
Prouincie Mediolanen. tanquam sedis Apostolicae delegati, prædicto-
rum omnium cōtempores, ac ipsis quoquomodo contrauidentes ad-
monere, & si se emendare neglexerint, informationem de excessibus
huiusmodi sumant, ac ad Romanum Pontificem pro tempore existen-
tem, seu Curiae causarum Camera Apostolica Auditorem transmittat,
ut ea ad unguem non obseruantes, iuxta excessuum exigentiam corri-
gi, & puniri possint, nisi ipsi iudices magis ab Ordinariis iudicari cō-
fenserint, ac alias prout in instrumento, uel instrumentis publico, seu
publicis, aut alio, uel aliis documento, seu documētis, aut scriptura, uel
scripturis desuper confessis plenius dicitur contineri. Cumque sicut
etiam accepimus idē Carolus Cardinalis, & Archiepiscopus, seu Prae-
fatus ordinationes, & taxas prædictas per eum sic, ut p̄mittitur pro bo-
no publico sua Prouincię factas à nobis, & dicta fede Apostolica con-
firmari, & approbari desideret: Nos in præmissis opportū etiam

Nnn 2 prouidere

prouidere uolentes, Motu proprio non ad ipsius Caroli Cardinalem, & Archiepiscopi, seu Præfusilis, uel alicuius pro eo nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed ex mera voluntate, & deliberatione, ac ex certa scientia nostra, & de Apostolicæ potestatis plenitudine omnes, & singulas ordinationes, & taxas huoi per ipsum Carolum Cardinalem, & Archiepiscopum, seu Præfulem sic ut præmititur factas, prædictas Apostoli ea auctoritate tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac etiam innouamus, & et de notio perpetuo facimus, nec no illis plenarijs inuiolabilis, & ppetue firmitatis Apostolicæ robur adjicimus, omnesq; & singulos tam iuris, q; facti defectus, si qui interuenient in eisdē supplemus, illasque ualidas, & efficaces perpetuo existere, & fote, ac suos plenarios effectus sortiri, & obtinere, nec no à Iudicibus Synodalibus, & Conseruatoribus, ac etiam Ordinarijs, & delegatis, ac Notarijs, ceterisq; supradictis, ac alijs oib; & singulis dictæ Prouincie ad quos spectat, & spectabit, quosq; præmissa concernunt pro tpe quomodo dolibet in futurum, inuiolabiliter perpetuo obseruari, hieq; in premissis ab oib; censeri, ac ita, & non aliter per prefatos, & quocunq; iudices, & Cör; iissarios et quanis auctoritate fungentes, et nostri sacri Palati causarum Auditores, sanctæq; Romanae Ecclesie Cardinales eu legatos de latere, & Sedi prædictæ Nuncios etiam cum facultate legati delatere, sublata eis, & eorum cui liber quavis aliter indicandi, & interpretandi facultate, & auctoritatæ in quavis causa, & in initia iudicari, sententiari, & dissimili debere, nec non quicquid secus super his à quo quam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, & declaramus, sive etiam volumus, & perpetuo statuimus, mandamus, præcipimus, taxamus, & ordinamus, nec non etiam perpetuum despicer silentiū imponimus. Quocirca Venerabili Fratri Episcopo Alexandrin. ac dilectis filiis causarum Curie Cameræ Apostolicæ Generali Auditori, & Archipresbytero Ecclesiz Mediol. per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, uel duo, aus unas eorum per se, uel alium, seu alios, præfentet litteras, & in eis contenta quæcunq; ubi, & quido opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Caroli Cardinalem Archiepiscopi, seu Præfusilis, uel cuiuscunq; aut quoniamcunq; aliorum, quorum interest, intererit, vel interesse poterit pro tempore quomodolibet in futurum solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra omnes, & singulas ordinationes, & taxas prædictas, ac præsentes nostras, litteras, & in eis contenta huiusmodi à Iudicibus Synodalibus, & Conseruatoribus ac et Ordinarijs, & delegatis, ac Notarijs, ceterisque supradictis in dicta Prouincia, oib; q; alijs, & singulis ad quos spectat, & spectabit, quosq; præmissa concernunt, & tangut, ac concernent, & tan-

& tangent pro tempore quomodolibet in futurum iniuiolabiliter per-
petuo obseruari, ac Carolum Cardinalem, & Archiepiscopum, seu
Præfulem, ordinariosque omnes dictæ Prouinciae Mediolanen. præ-
sentes, ac pro tempore existentes, aliosque prædictos, quorum, ut pre-
fertur, intereſt, & intererit, ac quemlibet ipsorum illis pacificè, &
quiete frui, & gaudere, non permittentes eos per Iudices synodales,
& Conſeruatores, ac Ordinarios, & delegatos, ac Notarios, cæte-
rosque prædictos, aut quoſcunq; alios de ſuper quomodolibet mo-
leſtari, inquietari, impediri, vel perturbari, contradictores quoslibet,
& rebelles per Ecclesiasticas ſententias, censuras, & etiam pecu-
niarias pœnas, aliaque opportuna iuriſ, & facti remedia auctoritate
noſtra, appellatione poſtpoſita, compreſcendo, ac legitimiſ ſuper hiſ
habendiſ feruatiſ proceſſibus ſententias, censuras, & pœnaſ prædi-
ctas incidiſſe, & incurriſſe declarando, aliasque etiam iteratiſ vičibus
aggravando, excommunicando, interdicendo, & interdiētum Ec-
clieſiaſticuſ apponendo, inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit, auxilio
brachij ſeculariſ. Non obſtan. fe. re. Bonifacij Papæ. V I I. prede-
celloriſ noſtri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis,
dummodo ultra tres dietas quis auctoritate præſentium extra ſuam ci-
uitatem, & diueſim ad iudicium non trahatur, alijsque Apoſtoliſ, &
necnon etiam in alijs vniuerſaliſ, pro Prouincialiſque & Syno-
dalib; Conciliis editiſ, & edendiſ ſpecialib; vel generalib; con-
ſtitutionib; & ordinationib; necnon etiam ciuitatiſ, dioceſ. &
Prouinciae Mediolanen. ac quarumcumque aliarum ciuitatū, dioceſ.
& locoruſ, necnon etiam Eccleſiarum, Monasteriorum, & ordi-
num etiam iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauiſ firmitate
alia roboratiſ ſtatutiſ, & conſuetudiñib; decretiſ, & præſcriptioni-
bus etiam immemorabiliſ, ac legiбуſ etiam Pontificijs, Imperiali-
bus, Regijs, Ducaliſ, & Municipalib; priuilegijs quoque indul-
tiſ, & litteris Apoſtoliſ etiam ciuitatiſ, dioceſib; Prouinciae, &
lociſ, ac etiam Eccleſijs, Monasterijs. & ordinib; prædiētiſ, illo-
rumque Superiorib; Magiſtratiſ, ciuib; & incoliſ, ac Preſuli-
bus, Capitulis, Abbatibus, conuentibuſ, & Superiorib; necnon
Iudiciib; Synodalib; Conſeruatoriib; Ordinariijs, Delegatijs, &
Notariijs, cepterisque ſupradictiſ, & quibusviſ alijs personiſ in genere,
vel in ſpecie ſub quibuscumque tenoriſ, & formiſ, ac cumquibus-
viſ etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficaciorib; & in-
ſolitiſ irritantibusq; & alijs etiam vim contractiſ, & ſtatuti etiam per-
petui, atque legi inducentiib; decretiſ, ac etiam motu ſcientia, &
potestatiſ plenitudine ſimiliſ, & etiam confiſtorialiter, a; alias etiā
pluriſ, & iteratiſ vičibus in contrarium quomodolibet confeſſiſ, con-

N n n 3 firmatiſ.

firmatis, approbatis, & innovatis, in posterumque etiam concedendis, confirmant. approban. & innovan. Quibus omnibus, & singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione aliás de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importan. mentio, seu quaevis alia expressio ad hoc habenda, aut quaevis aliás exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac fide verbo ad verbum insertifarent, præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis habentes illis aliás in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, ac sufficienter derogatum esse, & fore decernimus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Aut si Iudicibus Synodalibus, Conseruatoribus, Ordinarijs, & delegatis, ac Notarijs, cæterisque supradictis, vel quibusuis alijs communiter, vel diuissim ab eadem sit sede indulatum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, Die **IIII. Junij. M. D. LXXX.** Pontificatus nostri anno nono.

Cæ. Glorierius.

Illustrissimus, & Reuerendissimus D. D. Carolus S. R. E. tit. S. Praxedis, Presbyter Cardinalis, Dei, & Apostolicæ sedis gratia Archiepiscopus sanctæ Mediolanen. Quod facilius ad omnium, quorum interest, notitiam præinsertæ litteræ Apostolica cum originali cōcordantes, deducatur, & ne aliquis, sub prætextu ignorantie, se valeat excusare, eas imprimi, & publicari, copiasque illarum sigillo Sancti Ambrosij, ac Cancellarij Archiepiscopalis infra scripti subscriptione munitas, ad valvas Metropolitanæ Ecclesie, ac Palati Archiepiscopalis, & S. Ambrosij, ac aliarum huius Civitatis Collegiarum Ecclesiarum, affigi mandauit, publicationemque ac affixionem huiusmodi, perinde omnes, & singulos, ad quos spectant, arctare, & afficere, decreuit, ac si personaliter omnibus præsentata forent, pariterque exemplum unum, tam constitutionis Pontificia prædictæ, quam præsentis decreti, singulis Reuerendiss. Compruinalibus Episcopis transmitti iussit. Dat. ex Palatio Archiepiscopali, Die **XXV. Junij. M. D. LXXX.**

M. Ant. Bellinus Med. Ecc. Can.
Ord. Archiop. Cancell.

Revocatio

Reuocatio quartundam literarum Pij V. pro militibus
S.Ioannis Hierosolymitani, ad terminos De-
cretorum Concilij Tridentini.

G R E G O R I V S T A T A X I I I .
Ad perpetuam rei memoriam.

 Ircumspecta in omnibus actibus suis Romani Pon-
tificis prouidentia , interdum ea quæ certis etiam
rationalibus tunc suadentibus causis à sede Apo-
stolica emanata reperiuntur, alia superueniente ra-
tione, qua præsertim populorum offensioni occur-
ritur, & Episcoporum iurisdictioni ritè consulter,
reducere, ac suam declarationem interponere con-
suevit , & aliàs disuper disponit , prout temporum, rerum, & persona-
rum qualitate pensata, perspicit in Domino salubriter expedire . Cum
itaque compertum sit, quamplurimos Clericos seculares , necnon Lai-
cos, gratijs, & priuilegijs, quibus Sedes Apostolica dilectos filios Magi-
strum , Conuentum, & milites Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani
de Republica Christiana optimè semper meritos , ac eorum Ecclesias,
& loca liberaliter prosequuta est, abutentes, vnde sibi religiosius vi-
uendi legem imponere deberent, inde laxitoris vita occasionem arri-
pere , dum varios , saepe etiam vanos exemptionis libertatisque titulos
prætexunt: alij quidem quod pro Vicarijs, Capellanis, ministris, & in-
seruentibus Ecclesijs dicti Hospitalis quomodolibet ascripti sint , alij
vero quod coloni , procuratores , & familiares ipsorum militum exi-
stant, quamuis in proprijs domibus licenter degant , nihilominus ex
prædictorum militum priuilegijs , illorumque confirmatione etiam
post Concilium Tridentinum à fæli. re. Pio Papa V. prædecessore
nostro obtenta, pretendant se ab omni iurisdictione ordinatorum
exemptos esse, nec ab illis inquiri, uisitari , puniri , aut corrigi posse,
et que ipso delictorum suorum sibi impunitate promissa , grauem in
populo offensionem præbere , & in Episcoporum iurisdictione per-
turbationem indies maiorem excitare dignoscantur . Idcirco nos
huic malo, quod à prædicto Concilio multò ante præsum fuerat,
salubriter prouidere volentes , Motu proprio , non ad alicuius nobis
super hoc oblatę petitionis instantiam , sed ex mera nostra voluntate ,
ac deliberatione , & certa scientia , deque Apostolicę potestatis plen-
itudine omnia , & singula priuilegia, exemptions , gratias , & indul-
ta, Magistro , Conuentui , Militibus , & militię dicti Hospitalis per

N n n 4 quo-

quoscumq; Romanos Pontifices pædecessores nostros, & sedem prædictam in genere vel in specie quomodolibet concessa, & confirmata, nec non Pij Quinti litteras super eorundē confirmatione emanatas sub Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die xxix. No uembris. M D LXVIII. Pontificatus sui Anno Tertio , ad prædicti Concilij decretorum terminos tenore præsentium reducimus, ac reduta esse, nihilque ex ipsis priuilegijs , exemptionibus, gratijs, & indulsijs Ordinarijs, locorum detractum esse, quominus ipsorum militum uicarij, capellani, ministri, seruientes, ascripti, coloni, procuratores, & familiares militum huiusmodi, quibus ea iam concessa sunt, & in posterum concedi contigerit, ab ipsis Ordinarijs tanquam Apostolice sedis delegatis de eorum excessibus, criminibus, & delictis etiam extra visitationem, quando, & quoties opus fuerit, inquire, uisitari, puniri, & corrigi possint, ipsorumque Ordinariorum iurisdictioni plenē in prædictis labiecti existant (exceptis tamen ijs, qui ecclesijs, alijsque locis dictorum militum aëtu seruunt, & intra eorum septa , & domos resident, ac sub eorum obedientia uiuunt, quæ omnia debere simul concurrere intelligentur, siue ijs, qui legitimè, & secundum regulam prædictæ religionis professionem fecerint, de qua loci Ordinatio constare debeat) & ita in præmissis omnibus , & singulis per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos quauis auctoritate fungentes, etiam caufarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate in quauis causa, & instantia iudicari, & definiti debere, præsentesque litteras de subreptionis, uel obrepotionis uitio, seu intentionis nostræ defectu notari, vel impugnari non posse, sed illas semper validas, & efficaces esse, nec per Magistrum, Conuentum, & milites predictos quorumcunque priuilegiorum, statutorum, consuetudinum, & styli prætextu ullatenus infringi, vel contra illas, & in eis cōtentu ueniti nō posse, neq; debere, irritumq; quoq; & inane quicquid secus super his à quoquinam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit at tentari decernimus, & declaramus. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac diœti hospitalis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia robora statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, necnon declarationibus, sententiis, iuramētis, concordijs, priuilegijs quoq; indulsijs, & litteris Apostolicis Magistro, & Conuentui, ac militibus predictis, & eorum Vicariis, capellanis, colonis familiaribus, procuratoribus, & alijs quibuslibet ipsorum militum intuitu, uel contemplatione per quoscumque Romanos Pōfices, & sedem prædictam quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis; Quibus omnibus, & singulis, et si pro sufficienti

ficienti eorum derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus specialis specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idē importantes mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores, ac si de uerbo ad uerbū nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes ad effectum præsentium duntaxat specialiter, & expresse motu simili derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Eisdem Pij Papè V. litteris memoratis quoad alia, & in eo maximè, quod uoluit prædictorum militum priuilegia, illorumque confirmationem non comprehendere, neque ecclesiās, neque personas in his, quæ ad curam animarum pertinent, sed in his dicti Concilij Tridentini decreta omnino seruari debere, in suo robore permanentibus. Volumus autem, quod præsentium transumptis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem ubique fides, tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ uel ostensæ. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die xxv. Nouembris. M. D
LXXX. Pontificatus nostri Anno Nono.

Cæ. Glorierius.

I Lustrissimus, & Reuerendissimus in Christo Pater, & D. D. Carolus S.R.E. Presbyter Card. tit. S. Præxidis Archiepiscopus Mediolan. Volens prædictas litteras, & in eis contenta ad omnium notitiam peruenire, mandauit earum exempla per infra scriptum R. Cancell. Archiepiscopalem subsignatas, sigilloque Archiepiscopali S. Ambrosij munitas, Basilicæ Metropolitanæ, & Palatiij Archiepiscopalis ualuis, ac alijs locis solitis affigi, ac ad Reuerendissimos D. Episcopos Comprouinciales mitti. Dat. Ex Palatio Archiepiscopali, Die x. Ianuarii. M. D. LXXXI.

N. Gal. Vic. Generalis.

M. Ant. Bellinus Med. Ecc. Can.
Ord. Archiep. Cancell.

De

De Blasphemis, & flagitijs Iudeorum, in quæ hæretice
prauitatis Inquisitores animaduertunt.

*GREGORIVS Episcopus, seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.*

Ntiqua Iudeorum improbitas, qua diuinę bonitatē semper restiterunt, tanto execratiōnē consistit in filijs, quanto ipsi ad cumulandam patrum suorum mensuram in Dei filio repudiando, eiusque in mortem nefarie conspirando grauius deliquerunt: qui propterea suis effecti maioribus nequiores, proprijs sedibus expulsi, atque in omnes dispersi orbis terrarum regiones, seruitutique perpetue mancipati, non maiorem in cuiusquam ditione clementiam, quam in Christianorum Provincijs, maximè verò in Apostolicę pietatis gremio inuenerunt; quę pro eorum conuersione laborans, eos misericorditer excepti, atque in cohabitatione vnā cum filijs suis sustinuit, ad veritatisque lepren allicere pio semper studio conata est, rebusque ad vitam necessarijs iuuit, iniurijs, & contumelijs prohibuit; multis denique beneficijſ ſuę priuilegijs circummuniuit: illi vero nullis beneficijſ mansueti, nihilque de ſuo pristino ſcelere, remittentes, Dominum nostrum Iesum Christum in cœlo triumphantem adhuc in synagogis suis, & vbiq[ue] persequuntur: Chriſti quoque membris infenſiſſimi, non defiſiunt in religionem Christianam horrenda facinora quotidie magis augere; quibus nos, ne pietatis noſtre puritas polluatur, aut à ſeclis mancipijs Chriſto, Christianorumue nomini impunē illudatur obuiare volentes, Statuimus, ac etiam declaramus, Inquisitores hæretice prauitatis, liberè procedere posse in omnibus cauſis, & cauſis, qui ſequuntur. Si quis Iudeus, aut infidelis in iis, que circa fidem cum illis nobis ſunt communia, veluti Deum unum, eternum, omnipotentem, creatorē omnium viſibilium, & inuifibilium, & ſimilia non eſte aſſeruerit, preδicauerit, vel priuatim alicui inſinauerit. Si demones inuocauerit, consuluerit, aut eorum reſponſa acceperit, ad illosue ſacrificia, aut preces ob diuinationem, aliamue cauſam direxerit, aut quid eis immolauerit, vel thuris, alteriusue rei fumigationes obtulerit, aut alia quequis impietatis obſequia preſliterit. Si Christianos, verbo, facto, vel exemplo, aut alio quoquis modo nefaria huiusmodi docuerit, vel ad ea perpetranda perduixerit, aut perducere attenterit. Si Saluatorem, & Dominum nostrum Iesum Christum patrum hominem, vel etiam peccatorē fuīſe, Matremue Dei non

non esse Virginem, & alias huiusmodi blasphemias, quæ per se hereticæ dici solent, in Christianæ fidei ignominiam, contemptum, aut corruptionem impiè protulerit. Si cuiusvis eorum opera, auxilio, consilio, vel fauore, aliquis Christianus à fide desciverit, quamque semel suscepserat, abnegauerit, vel ad Iudeorum, seu alitorum infidelium ritus, ceremonias, superstitiones, vel impias sedes transierit; vel redierit, seu in heresim aliquam inciderit; aut qui, vt Christi fidem abneget, seu in heresim incidat, opem, consilium, auxilium, vel fatorē quomodolibet præstiterit. Si quis Catechumenum, vel quemcumque ex Iudeis, aut infidelibus, Deo inspirante, ad fidem Christianam venire volentem, post declaratam nutu, verbo, facto, aut quocumquo alio modo eius voluntatē à fide, uel fidei instructione, aut à sacri baptismi susceptione, retrahere, auertere, uel dehortari, aut ne ad fidem ueniat, neue regenerationis lauacro abluatur; quouis modo impediuerit. Si quis apostatas, hereticos scienter domi suę acceptauerit, aluerit, commeatū iuuerit, seu quouis modo eis cibaria ubicumque præbuerit, aut dona, vel munera pederit, uel miserit, aut de loco ad locum deduxerit, seu associauerit, uel deducendos, seu associandos curauerit, aut sumptus ministrauerit, duces comitesue illis adjunxerit, uel ne ab eis perpetrata deprehendi, aut inuestigari queant, fecerit. Quique dictos apostatas, aut hereticos scienter aliquo modo receptauerit, occultauerit, defenderit, aut eis opem, consilium, auxilium, vel fauorem quomodolibet præstiterit. Si libros hereticos, vel Thalmudicos, aut alios Iudaicos quomodolibet damnatos, aut alias prohibitos tenuerit, custodierit, uel diuulgauerit, uel in quocumque loca detulerit, aut ad eam rem operam suam accomodauerit. Si Christianos detiserit, redemptionisque nostræ hostiam salutarem in ara crucis immolatam, Christum Dominum ludibrio, & despectui habens, quandocumque, maxime uero in sacro Parasceues die agnum, siue ouem, aut quid aliud cruci affixerit, aut appenderit, in eamue conspuerit, seu quocumque contra ipsam fecerit. Si nutrices Christianas contra Sacrorum Canonum statuta, diuerorumque Romanorum Pontificū, predecessorum nostrorum, sanctiones adhuc retinuerit, aut eas retinens, die, qua Sanctissimum Eucharistię sacramentum sumplerint, lac, uno, uel pluribus diebus in latrinas, cloacas, uel alia loca effundere coegerit. In quibus casibus universis, & singulis omnes predictæ prauitatis inquisitores, omnium Regnum, Provinciarum: Civitatum, Dominiorum, & locorum universi orbis Christiani Iudices, in suis quemque locis perpetuo deligamus, ut super his contra Iudeos, atque infideles quoscumque simul, uel separatim, prout in causis fidei iuxta Sacrorum Canonum formam, necnon officij Inquisitionis huiusmodi Constitutionis, diligenter inquirant,

quirant, & procedant, & quos in aliquo vel aliquibus horum flagitorum excessibus culpabiles repererint, in eos pro culpe modo, ac etiam pro criminum numero, vel multiplicatione, aut consuetudine delinquendi, flagra, remigia, etiam perpetua, rerum quoque publicationes, exilia, aliaque atrociora decernant, & alias de eis exempla edant, que sceleratos illos deterrent ab huiusmodi flagitiis in posterum admittendis. Nos enim venerabiliibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus Inquisitoribus generalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis Episcopis, & alijs locorum Prælatis, ac etiam illis predictis Inquisitoribus in virtute sancte obedientie precipimus, & mandamus, ut presentes nostras litteras in Civitatibus, & locis cuique subiectis publicare, & iuxta illarum tenorem procedere, ipsasque debite executioni mandare procurent. Decernentes irritum, & inane, quicquid secus per quoscumque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon exemptionibus, priuilegijs, immunitatibus, commeatibus, in fidem publicam receptionibus, & tolerantis predictis, Iudeis, & alijs infidelibus, Maranis, & Apostatis, tam in Dominijs, Terris, & locis nostris, & sedi Apostolice mediate, vel immediate subiectis, quam alia nuncunque Regnum, Provinciarum, & Dominiorum gentium, & locorum commorantibus, vel in ea ex quibusuis Regnis, & partibus tam fidelium quam infidelium confluentibus, eorumque Iudicibus, Aduocatis, & defensoribus quacumque auctoritate, potestate, & dignitate fungantur, etiam ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, & quorumuis aliorum Principum tam per fel. rec. Paulum III. Decimo Kal. Martij, & Iulium etiam III. Non. Decem. Tertio anno sui cuiusque Pontificatus, quam etiam quoscumque alias anteriores, & posteriores Romanos Pontifices, ac nos, & sedem Apostolicam, eiusque legatos, ac etiam Cameram Apostolicam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & alias quomodocumque hactenus concessis, confirmatis, & innouatis, atque in posterum concedendis, confirmandis, & innouandis, que omnia, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio, aut aliqua alia forma ad hoc feruanda foret, tenores huiusmodi, ac si ad uerbum infererentur presentibus plenè expressis habentes, harum serie specialiter, & expresse reuocamus, abrogamus, & omnino abolemus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem presentes in locis urbis consuetis de more publicari, & eorum exemplis, etiam impressis, manu Notarii publici, & sigillo Sanctæ Romanae & universalis Inquisitionis, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, tandem protinus fidem tamque

tum in iudicio, quām extra illud adhiberi, quæ adhiberetur eisdē p̄f-
sentibus si essent exhibitæ, uel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum
liceat hanc paginam nostrorum statuti, declarationis, delegationis,
præcepti, mandati, decreti, reuocationis, abrogationis, abolitionis,
& uoluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis au-
tem hoc attentare præsumperit, indignationē Omnipotens Dei ac
beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.
Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ
millesimo quingentesimo octuagesimo primo, Kal. Iunij. Pontificatus
nostrī Anno Decimo.

M. Datarius.

Cæs. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo octuagesi-
moprimo, Indictione nona, die uero decima mensis Iunij, Pontifica-
tus Sanctissimi in Christo Patis, & Domini Nostri Domini Gregorij
diuina prouidentia Papa XIII. Anno Decimo, retroscriptæ litteræ
Apostolicae affixæ, & publicatae fuerunt ad ualunas ecclesiæ Sancti Ioan-
nis Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum de Vtbe, Cancellaria
Apostolicae, & in acie Campi Florig, ac etiam ad ualunas septi He-
breorum, per nos Petrum Aloysium Gaytam, & Nicolaum Taglietum
Apostolicos Curs.

Antonius Lodouicus Magister Cursorum.

Illustriſ. & Reuerendiss. in Christo Pater, & Dominus, D. Carolus,
S.R.E. Tit. S. Praxedis, presbyter Cardinalis, Archiepiscopus S. Ec-
clesiæ Mediolanensis, ubi primum hoc statutum S. D. N. D. Gregorij
Papæ XIII. accepit, Mediolani imprimi, & de more promulgati-
tum ad Reuerendiss. Episcopos huius Provinciae mitti mandauit. In
cuius rei fidem, ego Marcus Anto. Cancellarius manu mea subscripsi.
Ex Cancellaria Archiepiscopali die vij. Octobris. M D LXXXI.

M. Ant. Bellinus Canc. Archiepisc.

D E-

DECLARATIO SVPER
facultate quam habent Ordinarii, & alij
monialium Superiores ingredien-
di earum monasteria.

GREGORIVS PAPÆ XIII.
Ad futuram rei memoriam.

Vbijs, quæ emergunt, declarationis remedium ex-
pedit adhibere. Cum igitur super eo quod opti-
ma primum ratione Concilium sanxit Tridenti-
num, deinde in constitutione fol. re. Pj pape V.
prædecessoris nostri Nonis Iulij Pontificatus lui an-
no tertio, atque item nostra Idibus Iunij Pontifi-
catus nostri anno quarto editis, fuit prouisum, ne
cui in posterum, nisi in casibus necessarijs septa monasteriorum mo-
nialium ingrediendi concederetur licentia, à nonnullis dubitatum
fuisse sciamus circa personas, quæ alterius ad id licentia non indi-
gent: sed sui auctoritate officij nituntur, an liceat eis pro libito sive uo-
luntatis huiusmodi septa ingredi, vel potius seruare debeant ipsi quo-
quæ regulam à Concilio præscriptam. Nos omnem hæsitationis mate-
riam tollere, & utram scandalis præcidere, ac sanctimonialium quieti
consulere uolentes, harum tenore auctoritate Apostolica declaramus
Prælatos omnes tam Sæculares quā Regulares, quibus cura, & régimē
monasteriorum monialium quouis modo incumbit, facultate libri ex
officio attributa ingrediendi monasteria prædicta ita demum uti pos-
se, si id faciant in casibus necessarijs, & à paucis, iisque senioribus; ac te-
ligiosis personis comitari. Quo circa uniuersos & singulos Episcopali,
seu maiori, ac etiam Cardinalatus dignitate prædictos, necnon quo-
rumuis ordinū Abbates, Præpositos, Priors, Ministros, & alios quo-
cunq; Superiores Regulares serio monemus, ut facultate huiusmodi,
qui eam habent, præter quam in casibus, ut præsertur, necessariis neu-
tiquam vtantur. Quod si contrafecerint, eadem auctoritate Apostolica
statuimus, atq; decernimus, qui Pontificalis dignitatis fuerint, eos pro
prima uice, qua contrafecerint, ingressu Ecclesiæ interdictos, pro secú-
da à munere Pontificali, & a diuinis suspensos, ac deinceps ipso facto
absque alia declaratione excōmunicatos existere: Regulares uero om-
ni officio, ac ministerio priuatos, excommunicationi similiter subiace-

re.

re. Non obstantibus Apostolicis, ac in generalibus, & prouincialibus concilijs editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, priuilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis Ecclesijs, earumve Pralatis, aut Ordinibus in genere, uel in specie sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis quoquis modo concessis, approbatis, & innouatis, etiam si illis caueretur expresse, quod nemo interdici, suspendi, uel excommunicari posset per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam de indulto huiusmodi mentionem, quibus, eorumque totis tenoribus, perinde ac si de uerbo ad uerbum infererentur presentibus, specialiter, & expresse derogamus, ceterisq; contrarijs quisunque. Quoniam uero difficile esset praesentes ad singula loca perferri, uolumus eatum exemplis etiam impressis, manuq; Notarij publici, ac sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae muniti, eandem fidem in iudicio, & extra illud ubique locorum haberi, quae haberetur ipsis presentibus, si esent exhibitae uel ostensae. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, Die xxij. Decembris. M. D. LXXXI. Pontificatus nostri Anno decimo.

Cx. Glorierius.

Anno à Natinitate Domini Millesimo Quingentesimo Octuagesimo secundo, Indictione undecima, Die uero Sabbati trigesima Mensis Decembris, Pontificatus S. D. N. Gregorij diuina prouidentia Papa XIII. Anno decimo, Retroscriptæ literæ in forma Brevis publicatæ, & affixaæ fuerunt in acie Campi Flory, ut moris est, per me Scipio nem de Octauianis Apostolicum Cursorem.

Calixtus Brunetus Magister Cur soium.

Illustrissimus, & Reuerendissimus in Christo Pater, & D. D. Carolus S. R. E. Cardinalis tit. S. Prad. S. Eccl. Mediolan. Archiepiscopus, ubi primum hanc S. D. N. declarationem accepit, Mediolani imprimi, & ad Reuerendissimos Dominos Episcopos comprouinciales mitti, ac illis superioribus Regulatibus, qui in hac Ciuitate, & Diocesi, aliquam Monasteriorum monialium curam habent, eorum singulis diuillo exēplo solito Archiepiscopali sigillo S. Ambrosij communito

mito intimati, mandauit. In quorum omnium fidem, & attestacionem,
ergo Canc. Archiepiscopalis infrascriptus manu mea subscripsi.
Ex Cancellaria Archiepiscopali die xix. Ianuarij. M D LXXXII.

M. Ant. Bellinus Canc. Archiep.

C O N S T I T U T I O Q V A C O N C I L I I
Tridentini poenis subiiciuntur Duellum priuatim
committentes, locum dantes, ac etiam sua-
dentes, auxiliantes, & spectantes.

G R E G O R I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei ad perpe-
tuam rei memoriam.

D tollendum detestabilem Duellorum usum Con-
cilium Tridētinum excommunicationem, & alias
grauissimas poenas in concedentes locum ad Mo-
nomachiam, ac pariter in pugnantes, nec non pa-
trinos, consulentes, suadentes, & spectatores salu-
briter quidem decreuit: sed crecente hominum
malitia facinorosi non desint, qui quod publicè
prohibitum est, priuatim exequi non dubitent, dum se poenas praedi-
cas hoc modo eludere posse arbitrantur. Nos ad hæc coercenda ple-
nius, euidentiusque prouidendum esse rati, considerantesque Duel-
lum priuatum non minus cruentum, & animæ, & corpori noxiū el-
se, quam quod publicè perpetratur: Auctoritate Apostolica statuimus
omnes illos, qui ex condicō statuto tempore, & in loco conuento Mo-
nomachiam commiserint, etiam si nulli patrini, sociiue ad id uocati
fuerint, nec loci securitas habita; nullæne prouocatoriæ litteræ, aut de-
nuntiationis chartulæ præcesserint, censuris, & poenis omnibus à dicto
Cōcilio propositis teneri perinde, ac si publico, & consueto abusu sin-
gulare certamen initissent. Volentes etiam locorum dominos, si certa
men ex condicō huiusmodi permiserint, aut quantum in se fuerit, nō
prohibuerint, omnesque illud fieri mandantes, instigantes, auxilium,
consilium, uel fauorem dantes, equos, arma, pecuniam, commeatum,
& alia subsidia scienter subministrantes, aut ex composito spectatores,
uel socios quoquis modo sese præbentes, eisdem centuris, & poenis su-
biacere, etiam si illi, qui ad locum destinatum pugnaturi accesserunt,
impediti

impediti pugnā non commiserint, si per ipsos non steterit, quominus illa committatur. Non obstantibus priuilegijs, immunitatibus, & exemptionibus tamen, & aliis sanctionibus Apostolicis, ac de re disponentibus in suo robore duratur. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ. M D LXXXII. Non. Decembris, Pontificatus nostri anno Undecimo.

M. Datarius.

Cæs. Glorierius.

A.de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo octuagesimo secundo, indictione Decima, die uero Veneris uigesimaquarta mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Gregori diuina prouidentia Papæ XIII. anno undecimo, retroscriptæ literæ Apostolicæ affixa, & publicatae fuerunt ad ualas Ecclesiarum Sancti Io. Lateranen. Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, Cancellariae Apostolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Petrum Aloysium Gaytam, & Nicolaum Tallietum Apostolicos Cur. Pet. Delbez Magister Cur.

Publicatae Mediolani die x. Martij. M D LXXXIII.

M. Ant. Bellinus Cancell. Archiepisc.

CONSTITUTIO DE ABBATISSIS
 & alijs monasteriorum Monialium Præfectis, non
 ultra triennium per uniuersam Italiam
 in futurum eligendis.

G R E G O R I V S P A P A X I I I .
Ad perpetuam rei memoriam.

Xposcit debitum pastoralis officij quod disponente Domino gerimus, ut ad ea sollicite intendamus, per que Monasteria. & alia religiosa loca, præferentim Deo dicatarum Sanctionialium, secundum regulas discipline normam regantur, & gubernentur. Perpendentes igitur uaria, & multiplicia damna, quibus plerumque afficiuntur Monasteria Monialium, quæ per Abbatis, uel alias Præfetas perpetuas reguntur,

O o o ècontra

econtra uero Abbatissas, & alias Præfectas triennales scientes se lapsos
 triennio suæ administrationis rationem esse reddituras, ac sperantes
 de bene gestis laudem promereri, pœnam uero, si male gesserint, me-
 tuentes, maiori studio, ac diligentia regimen, & administrationē Mo-
 nastrorum sibi commissorum gerere. His, & alijs rationabilibus cau-
 sis adducti, hac nostra perpetuo ualitura constitutione statuimus, & or-
 dinamus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus in omnibus,
 & singulis Monasterijs Monialium Sancti Benedicti, Cistercien, Car-
 thusien, & aliorum quorumcunq; ordinum in uniuersa Italia, & præ-
 fertim in utriusque Sicilię Regnis consistentibus, quæ nunc per Abba-
 tissas, uel alias Præfectas perpetuas reguntur, & gubernantur, cum pri-
 mum Abbatissæ, aut aliæ Præfectæ huiusmodi regimini, & administra-
 tioni ipsorum Monasteriorum cesserint, etiam apud Sedem Apostoli-
 cam, uel deceperint, eorum Abbatissatus, seu Præfecturas uacare conti-
 gerit, Abbatissæ, aut aliæ Præfectæ non amplius perpetue, seu ad uitam
 (quarum nomen, ac titulum, ex nunc prout ex tunc Apostolica auctoritate
 ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine
 tenore præsentium perpetuo extinguimus, & abolemus) sed triennales
 tantum à Conuentu uniuscuiusque Monasterij, & alias iuxta decreta
 sacri Concilij Tridentini, & regularia suorum ordinum instituta
 eligantur, & præficiantur, quæ postmodum elapsō triennio, suis offi-
 cijs perfundet, præesse desinat, omnique prorsus careant auctoritate,
 ac a regimine & administratione Monasterij per triennium à die fini-
 tæ administrationis inchoandum abstineant, quo elapsō, seruata eadē
 forma Concilij Tridentini, iterum, & pluries eligi possint. Districtus
 inhibentes omnibus, & singulis dictorum Monasteriorum Conuen-
 tibus, Superioribus, & personis, ne aliquam Abbatissam, aut aliæ Præ-
 fectam perpetuam, seu ad uitam, sed triennalem tantum eligere, & præ-
 ficerre ullo modo audeant, uel præsumant. Quod si secus à quoquam
 quauis auctoritate fuerit attentatum; Electionem, & Præfectionem hu-
 iusmodi, ac omnia, & singula, quæ inde sequentur, irrita, nulla, & ina-
 nia, nulliusque roboris, uel momenti fore: Sicque per quoscumque lu-
 dices ordinarios, & delegatos quauis auctoritate fungentes, etiam cau-
 sarū Palatiū Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardi-
 nales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & inter-
 pretandi facultate, & auctoritate, in quauis causa, & instantia iudicati,
 & diffiniri debere decernimus. Non obstantibus constitutionibus, &
 ordinationibus Apostolicis, ac dictorum Monasteriorum, & ordinum
 iuramento, confirmatione Apostolica, uel quæans firmitate alia robo-
 ris statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq; indulgis, & literis Apo-
 stolicis eidem Monasterijs, eorumque Superioribus, & personis sub-
 quienscun-

quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, uel in specie, alias in contrarium quomodolibet confessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, ac si ad uerbum infererentur præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac uice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisq; contrarijs quibuscumque. Ceterum quia difficile foret præsentes nostras ad singula quæque loca, ubi necessarium fuerit deferre, uolumus quod illatum trahimptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem proslus fides in iudicio, & extra adhibetur, quæ præsentibus adhibetur, si foret exhibiti, uel ostensi. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die prima Ianuarij. M D LXXXIII. Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

Cæf. Glori erius.

Anno à Nativitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo tertio, indictione undecima, die uero quarta Mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi Domini nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ Decimtertij, Anno undecimo, retroscriptæ litteræ affixæ, & publicatæ fuerunt in acie campi Floræ dimissa eam copia auctorata, & collationata cum dictis literis in ualuis eiusdem aciei affixæ per me Ioannem Freile, curf. S.D.N. Papæ.

Petrus Delbequez Magister Curs.

Illustriss. & Reuerendiss. in Christo Pater, & D. D. Carolus S. R. E. Cardinalis tit. S. Praxed. S. Eccl. Mediol. Archiepiscopus, ubi primum hanc S. D. N. constitutionem accepit, ut omnibus ad quos spectat innotescat, primum Mediolani imprimi, tum Basilicę Metropolitanę, ac eodium Archiepiscopalium ualuis, alijsq; locis solitis publicè affigi, & ad Ruerendiss. Dom. Episcopos comprouinciales mitti, omnibusq; & singulis Monasteriorum monialium conuentibus iu hac Ciuitate, & Dioecesi Mediolanensi consistētibus, & illis superioribus regularibus, hic aliquam eiusmodi Monasteriorum curam habentibus eorum singulis dimisso exemplo autentico, solito Archiepiscopali sigillo Sancti Ambrosij communio, intimati mandauit. In quoium omnium fidem, & attestationem, ego Cancell. Archiepiscopal. in frascriptus manu mea subscripsi. Ex Cancellaria Archiepiscopal. die x. Februarij.

M D LXXXIII.

M. Ant. Bellinus Cancell. Archiep.

